

(۱۵)

حصو الف، گهڻ چونڊاڻي سوال

(۱۵)

سوال نمبر ۱ - مناسب لفظ چونڊي خال ڀريو:

(واڻي نظم)

۱. جوڙ يائين جهان کي چئي _____ . (ڪُن فيڪون - اُن فيڪون - ٻن فيڪون)
۲. ڪوڙي دنيا ڪوڙا _____ ڏينهن مڙهي ڏون. (نظارا - ڪنارا - پيارا - ستارا)
۳. آهيون الف آري، محمد _____ . (چيو سون - ٻڌو سون - مڃيو سون - رکيو سون)
۴. شاه عبداللطيف ڀٽائي _____ ع ۾ ڄائو. (۱۴۹۰ - ۱۶۹۰ - ۱۸۹۰ - ۱۸۹۹)
۵. شاه عبداللطيف ڀٽائي سِر ۽ سفر جو _____ هو. (شوقين - ڪوڏيو - سياح - حامي)
۶. شاه عبداللطيف ڀٽائي جي ڪلام کي _____ چيو آهي. (ڀٽائي جو رسالو، لطيف جو رسالو، شاه جو ڪتاب)
۷. شاه عبداللطيف ڀٽائي جو ڪلام _____ رنگ ۾ رنگيل آهي. (تصوف - تجسس - تخليق - صوفيت)
۸. شاه عبداللطيف ڀٽائي _____ صحن ۾ پڄاڻ ڪئي. (۱۱۶۶ - ۱۱۶۵ - ۱۴۵۲ - ۱۱۶۲)
۹. شاه عبداللطيف ڀٽائي _____ ع ۾ ڄائو. (۱۱۰۳ - ۱۱۰۲ - ۱۱۰۳ - ۱۱۰۵)
۱۰. شاه عبداللطيف ڀٽائي جو ڪلام سنڌي ٻولي جو هڪ اهم _____ آهي. (مجموعو - ڪلام - دستاويز - ڪتاب)
۱۱. شاه عبداللطيف ڀٽائي _____ ع ۾ ڄائو. (۱۸۲۵ - ۱۸۲۴ - ۱۴۵۲ - ۱۴۵۱)
۱۲. محمد صديق مسافر _____ ع ۾ ڄائو. (۱۸۸۹ - ۱۸۸۸ - ۱۸۸۹ - ۱۸۸۸)
۱۳. محمد صديق مسافر _____ زبان جو اعليٰ اديب ۽ شاعر هو. (اردو - عربي - فارسي - سنڌي)
۱۴. نظم نيڪي جي شاعر جو نالو _____ آهي. (سيد محمد صديق مسافر - محمد رمضان - محمد صديق مسافر - بدو سنڌي)
۱۵. محمد صديق مسافر _____ ع ۾ وفات ڪئي. (۱۹۶۱ - ۱۹۶۲ - ۱۹۶۳ - ۱۹۶۱)
۱۶. محمد صديق مسافر تعليمي ڪاتي ۾ _____ ٿي پڙهي ٿيو. (ڪرڪ - هيڊ ماستر - ماستر - ماهر)
۱۷. نظم دُعا جو شاعر _____ آهي. (سليم گهاڙ هوڻي - محمد رمضان - فتح محمد سيوهاڻي - محمد صديق مسافر)
۱۸. حڪيم فتح محمد سيوهاڻي _____ ع ۾ ڄائو هو. (۱۸۹۰ - ۱۸۸۰ - ۱۸۸۰ - ۱۸۸۸)
۱۹. فتح محمد سيوهاڻي سيوهڻ جي _____ خاندان مان هو. (مغل - عباسي - ٽالپر - ڪلهوڙا)
۲۰. حڪيم فتح محمد سيوهاڻي _____ ع ۾ وفات ڪئي. (۱۹۳۲ - ۱۹۳۳ - ۱۹۳۳ - ۱۹۳۵)
۲۱. حڪيم فتح محمد سيوهاڻي _____ جو ڏندو اختيار ڪيو. (واڍڪو - ڊاڪٽري - حڪمت - سونارڪو)

(دُعا نظم)

(سچل سرمست جا بيت نظم)

۱. سچل سرمست _____ ع ۾ ڄائو هو. (۱۸۲۹ - ۱۸۳۰ - ۱۸۳۹ - ۱۸۳۰)
۲. سچل سرمست _____ زبان ۾ شعر چيو آهي. (سند - چين - پنجن - چئن)

صفحہ نمبر ۱

(۱۸۳۰ - ۱۸۳۹ - ۱۴۳۹ - ۱۸۲۹)

سڄل سرمست سن ——— ع وفات ڪئي .

(رائيسور - درازن - پٽ شاھ - خيرپور)

سڄل سرمست جو سزار ——— جي ڳوٺ ۾ آهي .

(ڏيڻو نظم)

۱ نظم ڏيڻو جو شاعر ——— آهي . (سليم ڳاڙهي - محمد رمضان - ليڪراج ڪشچند عزيز - محمد صديق سافر)

۲ ڪشچند عزيز جي شعرن جو مجموعو ——— جي نالي سان ڇپيل آهي . (پيغامات عزيز - ڪلمات عزيز - احڪامات عزيز)

۳ ڪشچند عزيز جي مضمونن جو مجموعو ——— جي نالي سان ڇپيل آهي . (پيغامات عزيز - ادبي آئينو - ڪلمات عزيز - احڪامات عزيز)

(بڻايون سڳ جو ڪو سنسار نظم)

۱ بڻايون سڳ جو ڪو سنسار جو شاعر ——— آهي . (سليم ڳاڙهي - محمد رمضان - عبدالڪريم گدائي - محمد صديق سافر)

۲ عبدالڪريم گدائي ——— ع ۾ جيڪب آباد ۾ ڄائو هو . (۱۹۰۱ - ۱۹۰۲ - ۱۹۰۳ - ۱۹۰۰)

۳ عبدالڪريم گدائي ——— کاتي ۾ ملازمت ڪئي . (پوسٽ - صحافي - پوليس - تعليمي)

۴ عبدالڪريم گدائي جي شاعري جا ——— مجموعا ڇپيل آهن . (چار - ٽي - پنج - ست)

(نظم پيارا وطن)

۱ نظم پيارا وطن جو شاعر ——— آهي . (سليم ڳاڙهي - محمد رمضان - ليڪراج ڪشچند عزيز - محمد صديق سافر)

۲ سليم ڳاڙهي جو اصل نالو ——— آهي . (اللهڏنو مهر - محمد رمضان - الهوڙا مهر - اللهواسو مهر)

۳ سليم ڳاڙهي ۱۵ اپريل ——— ع ۾ ڄائو هو . (۱۹۱۵ - ۱۹۲۵ - ۱۹۳۵ - ۱۹۳۳)

۴ سليم ڳاڙهي ۱۰ محرم ۱۳۳۳ سن ——— ع ۾ وفات ڪئي . (۱۹۸۳ - ۱۹۸۴ - ۱۹۸۶ - ۱۹۸۸)

۵ سليم ڳاڙهي ڳوٺ ڳاڙهي ضلعي ——— ۾ ڄائو . (سکر - جيڪب آباد - خيرپور - رائی پور)

(نظم هاري)

۱ نظم هاري جو جوڙيندڙ ——— آهي . (سليم ڳاڙهي - بردو سنڌي - ليڪراج ڪشچند عزيز - سڄل سرمست)

۲ محمد رمضان لاشاري (بردو سنڌي) ۱۵ مارچ ——— ع ۾ ڄائو هو . (۱۹۱۵ - ۱۹۲۵ - ۱۹۳۳ - ۱۹۳۳)

۳ محمد رمضان لاشاري (بردو سنڌي) ڳوٺ ——— ڄائو هو . (ڳاڙهي - ماڪن ڪوري - ماڪن سوڄي - ماڪن ماڇي)

۴ محمد رمضان لاشاري (بردو سنڌي) ——— ع ۾ وفات ڪئي . (۱۹۸۵ - ۱۹۸۴ - ۱۹۸۶ - ۱۹۸۸)

۵ اکيون سنگهه ملهار ——— جي شاعري جو مجموعو آهي . (سليم ڳاڙهي - بردو سنڌي - ليڪراج ڪشچند عزيز - سڄل سرمست)محمد رمضان لاشاري (بردو سنڌي) ——— ضلعي ۾ ڄائو هو . (سکر - جيڪب آباد - خيرپور - رائی پور)

حجته الوداع وارو خطبو

حضور آخري حج — سال جي ذوالحج مهيني ۾ ڪرڻ فرمايو. (نائين - ڏهين - يارهين - يارهين)

عزت وارو فاجر ڏيڻ آهي. (فاسق - فاجر - مومن - منافق)

اي انسانو! پنهنجن — جو خيال رکو. (ٻارن - عورتن - غلامن - يتيمن)

حضور عرفات جي ميدان تي — تي چڙهي خطبو ڏنو. (اٺ - ڏاڍي - گهوڙي - ڀت)

جي معاصي خدا وٽ تعاليٰ کان ڊڄندا رهجو. (ٻانهن - عورتن - يتيمن - ٻارن)

دنيا جي حڪمن جي — ڪريو. (فرمانبرداري - عمل - اطاعت - بيروي)

انسان جي — آهي. (آدم - محمد - ابراهيم - حضرت نوح عه)

مذھب ۾ — کان ڊڄندا رهجو. (فرقه پسندي - گروهه پسندي - انتها پسندي - منصوبه بندي)

هي جي ڏوهه لاءِ — ذميوار نه آهي. (پيءُ - پٽ - چاچو - ماسو)

فرمانبرداري ڏيڻ لاءِ پڻ آهي. (امانت دار - ضامن - ديانت دار - ايمان دار)

پاڻ سڳورن عليهن سان آخري ادا ڪيو. (لک - لک - لک - لک - چار لک)

خبردارستان سون کان پوءِ — تي ڏيڻ. (پلجي - گمراهه - پرستان - پڙڪي)

ڏوهاري پنهنجي — لاءِ پاڻ ذميوار آهي. (علم - خطا - ڏوهه - غلطي)

پٽ جي ڏوهه لاءِ — ذميوار نه آهي. (پيءُ - پٽ - چاچو - ماسو)

(حضرت سلمان فارسي)

حضرت سلمان — جي ڳوٺ جو رهائڪو هو. (ايران - عراق - اصفهان - شام)

ايران ۾ ان وقت — مذھب جو روز هو. (زرتشت - عيسائي - اسلام - بت پرست)

حضرت سلمان وات تي عيسائين جون — ڏٺيون. (عبادت گاهيون - مسجدون - ڪليساڻون - عمارتون)

حضرت سلمان کي — تان موٽندي دير ٿي وئي هئي. (بازار - پني - ڳوٺ - شهر)

حضرت سلمان کي — جو گورنر مقرر ڪيو ويو. (مدائن - اصفهان - مديني - مڪي)

حضرت سلمان رضه سن — هجري ۾ وفات. (۳۸ - ۴۰ - ۴۲ - ۴۴)

حضرت سلمان جو والد هڪ — هو. (واپاري - هاري - ڏڪانمار - هڪو ڪن)

زرتشت مذھب ۾ — جي پوڄا ڪئي ويندي هئي. (پٽن - پاهه - سج - سورتين)

حضرت سلمان کي والد — سان ٻڌي ڇڏيو. (رسي - ڏرواري - ڀنڀڻ - ڏوري)

۱۰. _____ سڌڪ عيسائي مذهب جو مرڪز هو. (ايران - عراق - شام - افغانستان)
۱۱. _____ جي خلافت ۾ حضرت سلمان کي مدائن جو گورنر مقرر ڪيو ويو. (حضرت عمر - حضرت عثمان - حضرت علي - حضرت ابوبڪر)
۱۲. _____ حضرت سلمان کي غلام بڻايو. (قائلي وارن - علائقي وارن - رستي وارن - ڌاڙيلن)
۱۳. حضرت سلمان شام ۾ هڪ _____ پيشوا سان مليو. (مسلم - هندو - عيسائي - يهودي)
۱۴. حضرت سلمان کي ٻي ڪنهن ڪم سان _____ تي موڪليو. (بازار - ٻني - ڳوٺ - شهر)

M K GABA
Notes

(حضرت امام جعفر صادق)

۱. امام جعفر سن _____ هجري ۾ مديني منورا ڄاوا هئا. (۱۳۸ - ۸۰ - ۳۴ - ۹۰)
۲. امام جعفر جي والد جو نالو _____ آهي. (امام زين العابدين - امام حسين - امام باقر - امام حسن)
۳. ابو موسيٰ جابر بن حيان _____ جا مشهور شاگرد هئا. (امام شافعي - امام مالڪ - امام جعفر - امام غزالي)
۴. نماز دين جو مضبوط _____ آهي. (ڪوت - قلعو - ٿنڀو - دروازو)
۵. هڪ شخص ٻين لاءِ ڪوئي ته، اهو پاڻ انهي ۾ ڪرندو. (ڪڏ - ڪوھ - واھ - ڪاهي)
۶. امام جعفر عه سن _____ هجري جي شوال مهيني ۾ وفات ڪئي. (۱۳۸ - ۸۰ - ۳۴ - ۹۰)
۷. هڪ شخص _____ جي صحبت اختيار ڪري ٿو، سو ذليل ٿئي ٿو. (چرين - سيائن - بيوقوفن - جھين)
۸. امام جعفر جو نسي سلسلو ۾ _____ پڙهي ۾ حضرت علي سان ملي ٿو. (ٽئين - چوٿين - پنجين - ڇهين)
۹. امام جعفر جي ڏاڏا جو نالو _____ آهي. (امام زين العابدين - امام حسين - امام باقر - امام حسن)
۱۰. حضرت امام مالڪ _____ جا مشهور شاگرد هئا. (امام شافعي - امام ابو حنيفه - امام جعفر - امام غزالي)
۱۱. فقيه حنفي جو باني _____ آهي. (امام شافعي - امام مالڪ - امام ابو حنيفه - امام غزالي)
۱۲. امام جعفر صادق دين جا وڏا عالم ۽ _____ هئا. (سفتي - علامه - فقيه - حافظ)

(قائد اعظم جا ارشاد)

۱. تعليم پکيڙڻ لاءِ وڏي قرباني ڏيڻ کان _____ نه گهرجي. (شرمانڻ - ڪپاڻڻ - گهٻرائڻ - ڳائڻ)
۲. شاگرد مستقبل جا _____ هوندا آهن. (اڳواڻ - معمار - رهبر - رهنما)
۳. دنيا ۾ اوهان جي _____ کان وڌيڪ ٻي ڪا شي نه آهي. (دل - دماغ - ضمير - همت)
۴. پنهنجي شخصيت ۾ _____ پيدا ڪريو. (تحمل - بردباري - نظم و ضبط - همت)
۵. اوهان کي ڪنهن به قسم جي _____ جو شڪار نه ٿيڻ گهرجي. (لالچ - دٻاءُ - رشوت - طاقت)
۶. اوهان کي _____ ماڻهن جي بيهودي لاءِ پاڻ پتوڙڻ گهرجي. (امير - غريب - طاقتور - ڪمزور)
۷. پاڻ توهان کي _____ عمل ۾ مصروف رهڻ جي تاڪيد ٿو ڪريان. (سياسي - تعليمي - سماجي - سازشي)
۸. _____ توهان کي سڀ ڪجهه ڏنو آهي. (قانون - قدرت - سياستدان - اڳواڻ)

حجۃ الوداع وارو خطبو

- ۱ حضور آخري حج — سال جي ذوالحج مهيني ۾ ڪرڻ فرمايو. (نائين - ڏهين - يارهين - يارهين)
- ۲ عزت وارو فاهر ذليل آهي. (فاسق - فاجر - مومن - منافق)
- ۳ اي انسانو! پنهنجن — جو خيال رکيو. (ٻارن - عورتن - غلامن - يتيمن)
- ۴ حضور عرفات جي ميدان تي — تي چڙهي خطبو ڏنو. (اٺ - ڏاڍي - گهوڙي - پٽ)
- ۵ جي معاملي خداوند تعاليٰ کان ڊڄندا رهيو. (ٻانهن - عورتن - يتيمن - ٻارن)
- ۶ دٻلي حڪمن جي — ڪريو. (فرمانبرداري - عمل - اطاعت - بيروي)
- ۷ انسان جي — آهي. (آدم - محمد - ابراهيم - حضرت نوح عه)
- ۸ مذهب — کان ڊڄندا رهيو. (فرقه پسندي - گروه پسندي - انتها پسندي - منصوبه بندي)
- ۹ الله جي ڏوهه لاءِ — ذميوار نه آهي. (پيءُ - پٽ - چاچو - ماسو)
- ۱۰ فرض پري ڏيڻ لاءِ پڌل آهي. (انانيت دار - ضامن - ديانت دار - ايمان دار)
- ۱۱ پاڻ سڳورن عليه السلام سان آخري ادا ڪيو. (مڪڪ - مڪه - تي لڪ - چار لڪ)
- ۱۲ خبردارستان سون کان پوءِ — تي ڏيڻو. (پنجي - گمراه - پريشان - ٻيڪي)
- ۱۳ ڏوهاري بهنجي — لاءِ پاڻ ذميوار آهي. (علم - خطا - ڏوه - غلطي)
- ۱۴ پٽ جي ڏوهه لاءِ — ذميوار نه آهي. (پيءُ - پٽ - چاچو - ماسو)
- (حضرت سلمان فارسي)
- ۱ حضرت سلمان — جي ڳوٺ جو رهائڪو هو. (ايران - عراق - اصفهان - شام)
- ۲ ايران ۾ ان وقت — مذهب جو روز هو. (زرتشت - عيسائي - اسلام - بت پرست)
- ۳ حضرت سلمان وات تي عيسائين جون — ڏٺيون. (عبادت گاهيون - مسجدون - ڪليسا - عمارتون)
- ۴ حضرت سلمان کي — تان موٽندي دير ٿي وئي هئي. (بازار - پني - ڳوٺ - شهر)
- ۵ حضرت سلمان کي — جو گورنر مقرر ڪيو ويو. (مدائن - اصفهان - مدبني - مڪي)
- ۶ حضرت سلمان رضه سن — هجري ۾ وفات. (۳۸ - ۸۰ - ۳۷ - ۳۶)
- ۷ حضرت سلمان جو والد هڪ — هو. (واپاري - هاري - ڏڪندار - شاعڪار)
- ۸ زرتشت مذهب ۾ — جي پوڄا ڪئي ويندي هئي. (جن - ياه - سج - سورتن)
- ۹ حضرت سلمان کي والد — سان ٻڌي ڇڏيو. (رسي - دروازي - زنجون - ڌوري)

- 9 قائد اعظم شاگردن کي ————— ڪئي آهي. (هدايت - گذارش - فرمائش - نصيحت)
- 10 قائد اعظم سرڪاري ملازمن کي ————— ڪئي آهي. (هدايت - گذارش - فرمائش - نصيحت)
- 11 پنهنجي قوم جي سڄي خدمت ڪندا رهو ۽ ————— وڌندا هلو. (پوئتي - سامهون - اڳتي - پٺتي)
- 12 پنهنجا فرض ————— پورا ڪندا رهو. (ايمانداري سان - ديانٽ داري سان - بي خوف سان - عقلمندي سان)

(اتحاد، تنظيم ۽ يقين محکم)

- 1 قومن جي ترقي ۽ تنزل، ڪمال ۽ زوال جو دارومدار ————— تي آهي. (اتحاد - تنظيم - يقين محکم - طاقت)
- 2 ————— اهو روح آهي جيڪو قومن کي حياتي ۽ تازگي بخشي ٿو. (طاقت - تنظيم - اتحاد - عمل)
- 3 اسلام ۾ ————— کي خاص اهميت ڏنل آهي. (اتحاد - تنظيم - يقين محکم - همت)
- 4 قومن جي ترقي لاءِ اتحاد کان پوءِ ————— جي به ضرورت هوندي آهي. (اتحاد - تنظيم - يقين محکم - عمل)
- 5 ترقي جو عظيم رهنما ————— هو. (قائد اعظم - ڪمال اتاٽرڪ - گاندهي - ياسر عرفات)
- 6 ترقي حاصل ڪرڻ لاءِ هميشه ————— جي ضرورت هوندي آهي. (اتحاد - تنظيم - عمل - اتحاد)
- 7 جنهن قوم ۾ ————— ۽ **ڀينارو هو اها نيست ۽ نابود ٿي وئي**. (پيار - نفاق - اتفاق - اتحاد)
- 8 قرآن شريف ۾ ارشاد آهي ته الله جي ————— کي مضبوطي سان پڪڙيو. (ڏوري - دروازي - لسي - زنجير)
- 9 هر ڪنهن قومي عمل يا ارادي جي پوزائي لاءِ رٿابندي ۾ ————— ضرورت هوندي آهي. (اتحاد - تنظيم - همت - نظم و ضبط)
- 10 ننڍي کنڊ پاڪ وڃندڙ جو مسلمان رهنما ————— هو. (گاندهي - لياقت علي خان - قائد اعظم - سر سيد احمد خان)
- 11 هن وقت قوم نهايت نازڪ ————— مان گذري رهي آهي. (مسئلن مان - دور مان - رستي مان - حملن مان)
- 12 قومن جي ترقي ۽ سر بلندي لاءِ ————— جي به ضرورت هوندي آهي. (اتحاد - تنظيم - يقين محکم - همت)

(مولانا دين محمد وفائي)

- 1 مولانا وفائي ————— ع ڄائو هو. (۱۹۵۰ - ۱۸۹۳ - ۱۹۵۵ - ۱۹۹۳)
- 2 مولانا وفائي ذات جو ————— هو. (ڀٽو - ڀٽي - سوسرو - ڪلهوڙو)
- 3 مولانا وفائي جي والد جو نالو ————— آهي. (گل محمد - گل حسن - گل شير - علي گل)
- 4 **الوحيد** اخبار ————— ع جاري ٿي. (۱۹۳۶ - ۱۹۲۳ - ۱۹۲۰ - ۱۹۲۲)
- 5 **توحيد** رسالو ————— ع ۾ جاري ٿيو. (۱۹۳۶ - ۱۹۲۳ - ۱۹۲۰ - ۱۹۲۲)
- 6 سن ————— ع ۾ سنڌ **نمائي** کان جدا ٿي. (۱۹۳۶ - ۱۹۲۳ - ۱۹۲۰ - ۱۹۳۹)
- 7 مولانا عبيد الله سنڌي ————— ع ۾ سنڌ واپس آيو. (۱۹۳۶ - ۱۹۲۳ - ۱۹۲۰ - ۱۹۲۲)
- 8 سنڌ آزاد تحريڪ ————— ع ۾ شائع ٿيو. (۱۹۳۶ - ۱۹۲۳ - ۱۹۲۰ - ۱۹۳۹)
- 9 **حزب** وفائي ————— ع ۾ وفات ڪئي. (۱۹۵۰ - ۱۸۹۳ - ۱۹۵۵ - ۱۹۳۸)
- 10 مولانا وفائي ————— جماعت **سنڌ** جو ناظم مقرر ٿيو. (جماعت اسلامي - دعوت اسلامي - **جميٽ العلماء** - جمعيٽ اسلام)

۱۰. اخبار جو مالڪ شيخ عبدالعزيز هو. (الوحيد - الحق - ڪاوش - عبرت)
۱۲. مولانا وفائي ————— رمضان المبارڪ ڄائو هو. (۱ - ۲۰ - ۲۴ - ۲۹)
۱۳. خلافت ڪانفرنس ۱۹۲۰ع ۾ ————— شهر ۾ منعقد ٿي. (حيدرآباد - ڪراچي - لاڙڪاڻي - سکر)
۱۴. مولانا وفائي جي ————— ورهين جي ڄمار ۾ هئي ته سندس والد جو سائو سرتان ڪڇي ويس. (سن - اتر - ڏهن - ٽيون)
۱۵. مولانا وفائي ————— ڪتاب پڻ لکيا آهن. (ويهارو - ڏهاڪو - ٽيهارو - پندرهن)
۱۶. مولانا وفائي سن ————— ۾ ڄائو. (۱۳۱۱ھ - ۱۳۱۳ھ - ۱۳۱۵ھ - ۱۳۱۶ھ)

(ماڻي خيري)

۱. ماڻي خيري ————— جي راڻي هئي. (مير مراد خان - مير صوبدار خان - مير حاڪم خان - مير نصير خان)
۲. ماڻي خيري جو اصل نالو ————— هو. (زينب النساء - قمر النساء - خير النساء - مير النساء)
۳. سرن جي دور ۾ سنڌ ۾ ————— عربي جي تعليم رائج هئي. (فارسي - سنڌي - اردو - انگريزي)
۴. ماڻي خيري کي ————— ڪرڻ ۾ ڏاڍي خوشي ٿيندي هئي. (عبادت - خيرات - هجرت - مدد)
۵. ماڻي خيري کي مسجدون ۽ ————— جو ڏاڍو شوق هو. (گهر - اسڪول - مدرسا - اوطاق)
۶. ماڻي خيري جو حيدرآباد ۾ ————— يادگار آهي. (بنياد بصل مسجد - قرار ڪي مسجد - قاضي مسجد - شاه جهان مسجد)
۷. ماڻي خيري سن ————— هجري ۾ وفات ڪئي. (۱۲۴۳ - ۱۲۴۲ - ۱۲۴۳ - ۱۲۴۶)
۸. ماڻي خيري جو مقبرو ————— ۾ آهي. (خدا آباد - حيدرآباد - جيڪب آباد - هالا)
۹. ماڻي خيري ————— رمضان المبارڪ ۾ وفات ڪئي. (پهرين - ستاويهه - اٺاويهه - ٻاويهه)
۱۰. دنيا جي شان و شوڪت، دولت ۽ عزت کي ————— ڪونهي. (ستاء - لقاء - جتاء - نماء)
۱۱. ماڻي خيري جا خير چادر وارا هر وقت ————— کليل رهندا هئا. (غريبن لاء - محتاجن لاء - فقيرن لاء - مسڪينن لاء)

(هنر دولت آهي)

۱. هڪڙي ڳوٺ ۾ هڪ ————— رهندي هئي. (چوڪري - بيوه - عورت - ماڻي)
۲. بيوه پنهنجي پٽ کي هنر سيکارڻ لاءِ ————— وٺي وئي. (بازار - ڳوٺ - شهر - گهر)
۳. بيوه پنهنجي پٽ کي ————— ڪاريگر وٺ وٺي وئي. (واڍي - لوهار - سونار - درزي)
۴. واڍي واهولي سان ڪاٺ جا ————— پئي لڌا. (چوڏا - ٿونا - لام - بند)
۵. وڏي ڪاٺ کي اهڙو لسو ڪري ڇڏيو. جو ان تان ————— ترڪي ٿي وئي. (پلي - ماکوڙي - جهرڪي - مک)
۶. ماڻي اُهي ————— ٿي سمجهي وئي ته هي ڪوڙو ڌو ڪريگر ٿو ڏسجي. (تماشو - نماء - لقاء - جتاء)
۷. چوڪري اُن جي هڏن سان ————— هيا. (راندڪا - جانور - بادام - دانا)
۸. ————— بيوه هو. (بند - ٿڙ - چوڏو - لام)

9. چوڪري اُهي چانور ————— کي ڏٺا. (شهرادي - ماءُ - پانهي - ڏاڏي)
10. واڍي صبح جو چوڪري کي ————— ڏٺائين. (جيترو - سُوئل - بي خوش - غائب)
11. واڍي چوڪري کي ————— ۾ بند ڪري ڇڏيو. (گير - اوطاق - ڪوئي - قلعي)
12. چوڪرو هندو هندو هڪڙي ————— ۾ پهتو. (شير - اسڪول - رڻ - اوطاق)
13. سڀئي سچ چيو آهي ته ————— هڪ دولت آهي. (بهادري - هنر - عقل - طاقت)
13. چوڪري رڻ ۾ ————— جا هڏا پيل ڏٺا. (ڏاچي - ڏاند - گڏه - اُن)
15. شهرادي ————— کاڌو پاڻ تيار ڪندي هئي. (پاڙيوارن لاءِ - گهروارن لاءِ - بهمانن لاءِ - بزرگن لاءِ)

(خط)

1. خط لکڻ جي شروعات ————— سان ڪرڻ گهرجي. (سبحان الله - بسم الله - الله اڪبر - ماشا الله)
2. پنهنجي اندر پنهنجي خط جي ————— کي ڏيکاري ڏيڻ گهرجي. (ڪاٻي - ساڄي - پاسي - سامهين)
3. خط جيئن ڏانهن لکيو آهي، ائين ئي ————— جي سڃاڻپ ڪرڻ گهرجي. (شروعات - عبارت - سرو - ست)
4. خط جي جڳهه ڀاڱي ۾ حال احوال ڏيڻو آهي، ان کي ————— چئبو آهي. (شروعات - عبارت - سرو - ست)
5. گهربل موڪلڻ ۾ سهيل توڙي وٽ ————— کي ڏيکارڻو آهي. (گهر - آڳاٽو - سکر - ڪراچي)
6. سنڌ جو قديم آثار وارو شهر ————— آهي. (سول جي ماڻهي - هڏا - سکر - ڪراچي)
7. هن سر زمين جا ماڻهو پنج هزار ورهيه اڳ ————— هئا. (ساقوف - سڃا - ڏاها - سڀا)
8. اسان جي شهرن جي ————— ڏينهن ڏينهن وڌندي پئي وڃي. (آدم شماري - بي روزگاري - آبادي - ترقي)
9. هالي منهنجي ————— سٺي ٿي وئي آهي. (پڄاڻي - اردو - انگريزي - عربي)
10. ٻيڙا دوست خط ————— ڏيندو ٿو وڃي. (ڊگهو - وڏو - طويل - ننڍو)

(بين الاقوامي عدالت)

1. دائمي عدالت ————— ع ۾ برپا ڪئي وئي هئي. (۱۹۲۱-۱۹۳۶-۱۹۳۹-۱۹۴۲)
2. بين الاقوامي عدالت جو پهريون اجلاس ————— ع ۾ ٿيو. (۱۹۲۱-۱۹۳۶-۱۹۳۹-۱۹۴۵)
3. بين الاقوامي عدالت ۾ ————— حج هوندا آهن. (ڏهه - ٽيهه - پندرهن - ٻارهن)
4. ويڙهه ۽ جنگ ۾ جان بچائڻ جو تمام گهڻو ————— ٿيندو آهي. (فائمو - نقصان - ڪيتو - رتو چٽو)
5. بين الاقوامي عدالت جو صدر مقام ————— منڪ ۾ آهي. (زور - آفريڪا - هالنڊ - چين)

صفحہ نمبر 4

٦. بين الاقوامي عدالت جو صدر مقام — شهر ۾ آهي . (شڪاگو - سينگاپور - هنگ - پئرس)
٧. ويڙهه ۽ تڪرار جي نيري جا — رستا هوندا آهن . (ٻي - ٽي - چار - پنج)
٨. بين الاقوامي عدالت جا جج — ورهين جي مدي لاءِ چونڊيا ويندا آهن . (چين - اٽل - نون - ڏهن)
٩. سُڪل جا پاڻ ۾ تڪرار هڪ — نيري بندي آهي . (ملڪي عدالت - بين الاقوامي عدالت - عالمي عدالت - غير ملڪي عدالت)

اجرڪ

١. — سنڌ جي ثقافت جي سڃاڻ ۽ سوکڙي آهي . (ٽوپي - پگ - اجرڪ - رلي)
٢. عربن اجرڪ کي — جي نالي سان سڏيو آهي . (اجرڪ - چادر - ازرق - سُرل)
٣. ازرق جي معنيٰ آهي — رنگ . (نيرو - سائو - ڳاڙهو - ڪارو)
٤. اجرڪ جي تياري ۽ پراڻي — جو خاص هنر آهي . (پنجاب - بلوچستان - سنڌ - سرحد)
٥. اجرڪ — مختلف مرحلن مان گذري مڪمل ٿئي ٿي . (سورهن - چوڏهن - پنج - پندرهن)
٦. اجرڪ جي چر جا — سرهلا هوندا آهن . (سورهن - چوڏهن - پنج - پندرهن)
٧. ڏاڙهيل ۽ رنگ جي لحاظ کان اجرڪ جا قسم — کان به مٿي آهن . (چوڏهن - سورهن - ڏهن - پندرهن)
٨. اجرڪ جا — رنگ ٿيندا آهن . (چار - پنج - چيهه - ٽي)
٩. اجرڪ لاءِ هرڪ — جو ڪپڙو استعمال ٿيندو آهي . (ريشمي - ڪاٽن - پالين - بافتي)
١٠. اجرڪ سنڌ جي ثقافت جي هڪ اهم — آهي . (نشاني - علامت - سڃاڻ - سوکڙي)
١١. اجرڪ جي تياري ۾ اٽڪل — مصالحا استعمال ٿين ٿا . (چوڏهن - سورهن - ڏهن - پندرهن)
١٢. اجرڪ جي تياري ۾ اٽڪل — سٺو پيرا پور لڳن ٿا . (پندرهن - اڌ ڏهن - ٻاوييهه - پنجويهه)
١٣. پاڻ سڳورا ^{مٿان} جن جيڪا چادر اوڍيندا هئا، اها — هئي . (رلي - شال - اجرڪ - چادر)
١٤. اجرڪ سنڌ جي — شهرن ۾ ٺهي ٿي . (اولهه وارن - اتر وارن - لاڙ وارن - اُڀر وارن)
١٥. اجرڪ — ۾ به پهچي چڪي آهي . (سعودي عرب - غير ملڪ - دنيا - ڏيسار)

ميرن جي دربار

١. — ميراد علي خان جي علاج لاءِ ڊاڪٽر برنس — ع ۾ سنڌ آيو . (١٨٢٤ - ١٨٢٨ - ١٨٢٩ - ١٤١٤)
٢. ميرن جي دربار جو ذڪر برنس پنهنجي — ۾ ڪيو آهي . (ڪتاب - تاريخ نامي - سفرنامي - هدايت نامي)

- تاريخ ۲۰ نومبر تي ۱۰ اڪثر جيمس برنس — شير پهتو.
- قلمي ۾ ————— ڪونه هو سانت ٻئي ٻئي هئي.
- پتڙن تي ————— ڇٽ هئا.
- گادي تي پٽ ۽ ————— جو ڪم ٿيل هو.
- قلعي جي اندر وڏن مرغولين جا ————— دواوا هئا.
- سيرن جي درٻار ۾ هر جاءِ صفائي ۽ سنائي ۾ ————— هئي.
- جڏهن مان ————— ۾ آيس ته سڀني ميرن سان اُتي گڏيا.
- ميرن سان ————— ۾ گفتگو ٿي.
- (ڪراچي - ٺٽو - حيدرآباد - سکر)
- (کوٽ - شور - هنگامو - نظم و ضبط)
- (ڪمانڊري - نشانگري - گُلڪاري - سڀا)
- (ڏاڳي - ڌري - چمڪاري - ريشم)
- (به - ٺهي - چار - پنج)
- (بي مثال - شاندار - لاجواب - عاليشان)
- (اڱڻ - صحن - صفي - درٻار)
- (عربي - سنڌي - پارسي - انگريزي)
- (ٿورائي - ڪهاڻي - گهٽائي - ويڪرائي)
- (علوي - وادو - مهاڻو - لوهار)
- (سيرگاهه - قبر - گاهه - عيدگاهه عبادت گاهه)
- (ڍنڍ - واه - جاءِ - ڳوٺ)
- (ڳوٺ - شهر - ڳوٺ - بازار)
- (ڪاٺو - ڪاٺو - ڪاٺو - ڪاٺو)
- (ميرائي - سونگي - ڪندر - ملاح)
- (سني - پنهون - عمر مازي - موسل - نوري - جام - تاج)
- ڪينجهر ڏند ڪي سنڌ جي معاشي، سياحي ۽ ————— لحاظ کان هڪ خاص اهميت حاصل آهي. (هنري - ثقافتي - تفريح - علمي)
- هتي ————— بهه، ٻيٺ، ڪم ۽ لوڙهه به جام ٿين ٿا.
- ڪينجهر ڏند مان ساليانو ————— رپين سڄي ڦاسائي وڃي ٿي.
- سنڌ جي راڻي نوري جي قبر ————— ڏند ۾ آهي.
- سنڌ جي رڙي نوري جي مُرشد ————— قبر ڪينجهر ڏند ۾ آهي.
- (گل - ڪنول - مٿر - پوراني)
- (لکن - هزارن - سون - ڪروڙن)
- (مينجر - ڪراڙ - ڪينجهر - سونهري)
- (اسد شاهه - مدد شاهه - هوندي - شاهه - غلام شاهه)

سنڌي ادب جي مختصر تاريخ

1. عربن جي دور ۾ **قرآن شريف** جو ————— زبان ۾ ترجمو ٿيو هو. (اردو - فارسي - **سنڌي** - پنجابي)
2. عربن جي دور کان پوءِ ————— جو دور شروع ٿيو. (**سومرن** - ڪلهوڙن - سمن - ارغونن)
3. سومرن جو دور اٽڪل ————— کان شروع ٿيو. (1050 - 1070 - 1085)
4. سومرن کان پوءِ ————— جو دور شروع ٿيو. (تالپرن - ڪلهوڙن - سمن - عربن)
5. سمن جي دور جو اهم شاعر ————— هو. (سامي - **قاضي قاضن** - چچ سرمست - شاه عبدالڪريم)
6. سمن کان پوءِ —————، **ترخانن** ۽ **مغلن** جو دور شروع ٿيو. (سومرن - **ارغونن** - سمن - ترخانن)
7. سن ————— ۾ مخدوم ابوالحسن سنڌي رسم الخط لکي. (1400 - 1400 - 1400)
8. **مخدوم ابوالحسن** ————— نالي ڪتاب نظم ۾ لکي. (اشرف المخلوقات - **مقدمه الصلوة** - بين العارفين - قوت العاشقين)
9. ڪلهوڙن جو دور ————— کان شروع ٿيو. (1400 - 1400 - 1400)
10. ڪلهوڙن جي دور جو عظيم شاعر ————— آهي. (سامي - **قاضي قاضن** - **حضرت شاه عبداللطيف** - حضرت چچ سرمست)
11. ڪلهوڙن کان پوءِ ————— جو دور شروع ٿيو. (**تالپرن** - ڪلهوڙن - سمن - انگريزن)
12. تالپرن جو دور ————— ۾ شروع ٿيو. (1400 - 1400 - 1400)
13. سن ————— ۾ **انگريزن** سنڌ فتح ڪئي. (1400 - 1400 - 1400)
14. انگريزن جي دور جو اهم شاعر ————— هو. (سامي - چچ سرمست - **قادر بخش بديل** - مير عبدالڪريم سانگي)
15. **قادر بخش بديل** ————— ۾ وفات ڪئي. (1400 - 1400 - 1400)
16. تالپرن جي دور جو اهم شاعر ————— هو. (سامي - **قاضي قاضن** - حضرت شاه عبداللطيف - **حضرت چچ سرمست**)
17. سيد ثابت علي شاه ————— واري صنف ۾ شعر چيو آهي. (ڪافي - غزل - **مرثعي** - والي)
18. انگريزن جي دور ۾ ————— شاعري جو به رواج پيو. (مثنوي - غزل - **اصلاحي** - سماجي)
19. شاعري ذريعي مسلمانن کي ————— جو پيغام ڏنو ويو. (توحيد - جهاد - **سجاکي** - نماز)
20. تالپرن کان اڳ ————— جو دور شروع ٿيو. (**تالپرن** - ڪلهوڙن - سمن - انگريزن)
21. ————— جي دور کي سنڌي ادب جو سونهري سڏيو وڃي ٿو. (**تالپرن** - ڪلهوڙن - سمن - انگريزن)
22. ————— جي دور ۾ سنڌي شاعري **اوج تي هئي**. (**تالپرن** - ڪلهوڙن - سمن - **سومرن**)

(ردچاه)

1. ڪاڏي کان پهريائين ڳالهه ————— آهي. (وقت جي پابندي - صفائي - سنڀال - وقت جي اهميت)
2. رڌو هميشه ————— اچو اجرو هجي. (**پهاريل** - سينگاريل - سجايل - وڃايل)
3. رڌ پڄهه ڪاڏي بيتي جي ٿاڻون کڻي ————— سان ملي صاف ڪجي. (واري - **چارو** - صابن - صرف)
4. سي رڌچاهه ٿاهه ٿين ضروري ڳالهه آهي —————. (**وقت جي پابندي** - صفائي - سنڀال - وقت جي اهميت)
5. **رڌي** ۾ ————— جو به پورو اندازو هجي. (مصابلي - مڇ - **ليون** - گينه)
6. چوڪرين کي ٻين هنرن بدران سان گڏ ————— به بيڪاريو وڃي. (پرڻ - سلائي - **رڌچاهه** - زلي ٺاهڻ)
7. ڳالهه آهي —————. (وقت جي پابندي - صفائي - سنڀال - وقت جي اهميت)

صفحہ نمبر ۱۰

آدم جو

۸	رڌڻي کي ٺهڻي ٻن کان پوءِ — ضرور ڏجي.	(چونو - پٺارو - ليو - پڇو)
۹	کاڌو هميشه — تيار ڪرڻ گهرجي.	(وقت کان اڳ وقت تي - وقت کان پهرين - وقت کان پوءِ)
۱۰	کاڌو جيترو گهرجي اوترو ئي — اڳيان رکجي.	(وڌي - سڃائي - سنواري - پڪائي)
۱۱	سٺي رڌجاءُ سڪندڙ — خاصيتون هنڌ گهرجن.	(په - ٺي - چار - پنج)

(پہلے پارہن)

- ۱ ارشد ۽ سليم پاڻ م — هئا .
- ۲ سليم پنهنجي پيءُ سان — سڀالڻ لڳو .
- ۳ نوڪري م — ڪندي رهندي آهي .
- ۴ ارشد جڏهن ڳوٺ پهچي پيڙ تي بيٺو — ڏٺائين .
- ۵ ارشد کي سليم جي هٿ نه لڳڻ تي — ڪري .
- ۶ ارشد ڏٺو ته سندس دوست سليم ڏاهو — هو .
- ۷ ڳوٺ جو سڄو اس ۽ خوشين ختم ڪيو ڇاڪاڻ —
- ۸ ڳوٺاڻا سڪل طور تي — جي رحم و ڪرم تي هئا .
- ۹ ٻڌي ۽ اڳتي سان همت ۽ نهاڏري سان انسان — نه ڌاري سگهي ٿو .
- ۱۰ ارشد ۽ سليم ڪيائين ڀڄندي ڀڄندي — پاس ڪيو .
- ۱۱ — مقابلو سليم ۽ زڪري ٿي چيو .
- ۱۲ ارشد جي ڳالهائين — خوش ۽ حياءُ پيدا ڪري ڇڏيو .
- (ڀاڻڻ - دشمن - دوست - سنگتي)
- (ڪاروبار - پنيون - ڏڪان - اوطاق)
- (بدلي - ريتائرسٽ - چڪ چڪ - ترقي)
- (ويران - سُسائي - آبادي - شادابي)
- (فڪر - پريشاني - ڪشي - خوشي)
- (پريشان - ڪهراڻ - ستايل - ڪاوڙيل)
- (چورل - پوليس وارن - ڏاڍين - وڏيرن)
- (چورل - پوليس وارن - ڏاڍين - وڏيرن)
- (ڀڄڻ - ڀڄڻ - ڀڄڻ - ڀڄڻ)
- (انٽرني اي - ميٽرڪ - ايم اي)
- (چورل سان - دشمن سان - ڏاڍين سان - وڏيرن سان)
- (ڀارن م - نوجوانن م - پڙهڻ م - ڳوٺ وارن م)

(نصروں)

- نصر پور ——— ضمعي ۾ آهي .
- نصر پور ٽنڊي الهاز کان ——— سين جي مقاصي تي آهي . (1 - 4 - 8 - ۲)
- نصر پور ——— جي ڪناري آباد هو .
- (منچر - مينڊو درياھ - سمنڊ - ڪينجير)
- ڪلهوڙن جي آخري قابض ۾ نصر پور ۾ ——— ڦرند ڪئي .
- عزت خان پٺاڻ حضرت خان پٺاڻ مينڊ خان پٺاڻ - سداد خان پٺاڻ
- ڪافي جوان بادشاه ——— کي چيو وڃي ٿو .
- (مصري شلم - شلم عنايت - ثابت عتي شلم - شاه لطيف)
- نصر پور ——— به مشهور آهن .
- ارڙن سڙن تي - حلوو - ڪرٽا - پٽڙا)

۷. سنڌ جو ڏاڏو هو ————— به **نصير پور** شهر جو هو. (جمن فقير - الحق فقير - **وتايو فقير** - حمل فقير)
۸. نصير پور شهر ————— **مياڻي** ٻڌايو هو. (نصير - امير - وسير - نظير)
۹. قراڻي مسجد نصير مياڻي جي پاءُ قرار خان — هئي. (نهرائي - جوڻائي - پچرائي - پچرائي)
۱۰. اڄ به نصير پور ————— **ڪاڏي** جو وڏو ماڻ آهي. (ڪيڙن - اجرڪن - ڪيسن - چادرن)
۱۱. ڪلاسيڪل شاعري جو وڏو شاعر ————— ٿي گذريو آهي. (بصري شاه - **شاه عنايت** - ثابت علي شاه - شاه لطيف)
۱۲. ————— جي دور ۾ نصير پور سڪيو ستابو شهر هو. (نالهن - **ڪلهوڙن** - سمن - انگريزن)
۱۳. هتي (نصير پور) ۾ ————— اٿن جا ڪيترائي آڏاڻا هئا. (ڪيسن - **ڪري** - چادر - غاليچا)
۱۴. نصير پور شهر ————— جي هڪ **امير نصير** ٻڌايو هو. (فيروز شاه تغلق - محمود شاه تغلق - مدد شاه تغلق - اڪبر شاه)

(جهڙو راج تهڙو پاڳ)

JOIN
FOR
MORE!!!

۱. بادشاهه پير پور خواب ۾ ————— ڏٺي. (ڊگي - **لومڙي** - ترار - نانگ)
۲. ڪڙمي کي خوابن جو تعبير ————— ٻڌايو. (لومڙي - **نانگ** - شينهن - گدڙ)
۳. بادشاهه پير پور خواب ۾ ————— ڏٺي. (ڊگي - لومڙي - **ترار** - نانگ)
۴. ڪڙمي چيو ته بادشاهه سلامت آهي هڪ دغا باز، بزدل ۽ مڪار جانور آهي. (**لومڙي** - نانگ - پوڙو - گدڙ)
۵. بادشاهه ڪڙمي کي هڪ ————— به تعفي ۾ ڏني. (ترار - اجرڪ - خنجر - جاقو)
۶. بادشاهه ٽيون پير خواب ۾ ————— ڏٺي. (ڊگي - لومڙي - ترار - نانگ)
۷. سنڌي ۾ چوڻي آهي ته جهڙو راج تهڙو پاڳ، جهڙو راجا تهڙي —————. (عوام - رعيت - روح - سماج)
۸. منسڪي حالتن جو اثر ————— تي پوندو آهي. (عوام - ثقافت - منڪ - سماج)
۹. ڪڙمي چيو جيئن ڏاڍا ————— جو ڪم آهي خونريزي ڪرڻ. (قلم - ڪتاب - **ترار** - تير)
۱۰. نانگ انعام جي ————— تي ڪڙمي کي خوابن جو تعبير ٻڌايو. (اڇ - پوري - سڄي - مڪمل)
۱۱. پوءِ ته سڄي ————— ۾ پڙهو گهمايو ويو. (حڪومت - راج - **بادشاهي** - رياست)

M. K. GABA

All Best Institute Notes Available at
FAISAL BOOK STALL
Shop No. 9, Nosheen Centre, New Urdu Bazar
Karachi. Phone 021-34228956
HAMZA BOOK STALL
Shop No. 18, Urdu Bazar, Karachi.
Ph: 021-34228955

حصو «ب» مختصر سوالن جا جواب (۳۶)

سوال نمبر ۲: هيٺين مان ڪن به اٺن سوالن جا جواب لکو: (۱۶)

FOR HOME DELIVERY
JUST CALL
0312-2549017
0346-3557323

حجۃ الوداع وارو خطبو

سوال نمبر ۱: پاڻ سڳورن ﷺ آخري حج ڪهڙي هجري ۾ ڪرڻ فرمايو؟

جواب: پاڻ سڳورن ﷺ آخري حج ڏهين سال جي ذوالحج مهيني ۾ ڪرڻ فرمايو.

سوال نمبر ۲: هن حج کي «حجۃ الوداع» چوڻو سڏيو وڃي؟

جواب: هن حج کي «حجۃ الوداع» ان لاءِ ٿو سڏيو وڃي جو هي حج پاڻ سڳورن ﷺ جي حياتي مبارڪ جو پهريون ۽ آخري حج آهي.

سوال نمبر ۳: پاڻ سڳورن ﷺ اسلامي برادري بابت ڪهڙو ارشاد فرمايو؟

جواب: پاڻ سڳورن ﷺ اسلامي برادري بابت ارشاد فرمايو ته سڀ مسلمان حضرت آدم جو اولاد آهن ان لاءِ هر ڪو مسلمان جي سڳورن جو پيءُ آهي ۽ سڀ مسلمان هڪ برادري آهن.

سوال نمبر ۴: نبي ڪريم ﷺ جن ڏانهن، ڀارن، ڀينرن ۽ مسڪينن واسطي ڪهڙيون نصيحتون ڪرڻ فرمايون؟

جواب: نبي ڪريم ﷺ جن ڏانهن سان عمل و اخلاق، ڀارن سان شفقت، ڀينرن سان مهرباني ۽ مسڪينن جي سنڀال رکڻ جون نصيحتون ڪرڻ فرمايون.

حضرت سلمان فارسي رضي الله تعالى عنه

سوال نمبر ۱: حضرت سلمان فارسي ڪٿي جو رهاڪو هو؟

جواب: حضرت سلمان فارسي اصفهان جي هڪ ڳوٺ جو رهاڪو هو.

سوال نمبر ۲: حضرت سلمان فارسي حق ۽ سچ جي ڳولا لاءِ ڪهڙيون ڪوششون ڪيون؟

جواب: حضرت سلمان فارسي حق ۽ سچ جي ڳولا لاءِ تمام گهڻا ڪشالا ڪڍيا، پاڻ ڪيترن ئي ملڪن جو سفر ڪيو، ٻانهو ٿيو، مزدوري ڪئي ۽ آخر ۾ پاڻ سڳورن ﷺ جي خدمت ۾ حاضر ٿي ايمان آڻي مسلمان ٿيا.

سوال نمبر ۳: اسلام قبول ڪرڻ کان پوءِ حضرت سلمان فارسي ڪهڙيون خدمتون سرانجام ڏنيون؟

جواب: اسلام قبول ڪرڻ پوءِ حضرت سلمان فارسي اسلامي احڪامن تي پوري طرح عمل ڪرڻ سان گڏ اسلامي تعبير کي عام ڪرڻ لاءِ نهايت گهڻيون خدمتون سرانجام ڏنيون.

حضرت امام جعفر صادق عليه السلام

سوال نمبر ۱: حضرت امام جعفر صادق ڪهڙن استادن وٽ تعليم حاصل ڪئي؟

جواب: حضرت امام جعفر صادق پنهنجي ڏاڏا حضرت امام زين العابدين ۽ پنهنجي والد حضرت امام محمد باقر جنهن عظيم استادن وٽ تعليم حاصل ڪئي.

سوال نمبر ۲: حضرت امام جعفر صادق جا ڪهڙا مشهور شاگرد ٿي گذريا آهن؟

جواب: حضرت امام جعفر صادق جا امام ابو حنيفه، امام مالڪ ۽ ڪميادان ابو موسيٰ جابر بن حيان مشهور شاگرد ٿي گذريا آهن.

قائد اعظم جا ارشاد

سوال نمبر ۱: قائد اعظم شاگردن کي نصيحت ڪندي ڪهڙين ڳالهين ڏانهن سندن ڌيان ڇڪايو آهي؟

جواب: قائد اعظم شاگردن کي نصيحت ڪندي هيئن ڳالهين ڏانهن سندن ڌيان ڇڪايو آهي ته! اوهان مستقبل جا معمار آهيو ان لاءِ پنهنجي شخصيت ۾ نظم و ضبط پيدا ڪريو، مناسب تعليم ۽ موزون تربيت حاصل ڪريو، تعليمي عمل ۾ مصروف رهي پنهنجي قوم جي سڄي خدمت ڪندا رهو ۽ اڳتي وڌندا هلو.

سوال نمبر ۲: سرڪاري ملازمن کي قائد اعظم ڪهڙي هدايت ڪئي آهي؟

جواب: سرڪاري ملازمن کي قائد اعظم هدايت ڪندي فرمايو آهي ته! جيڪڏهن اوهان واقعي پاڪستان جو وقار بلند ڪرڻ ۽ ڇاهيو ته غريب ماڻهن جي بهبود لاءِ پاڻ پتوڙيو، هڪ ٻئي سان تعاون ڪريو ڪنهن به قسم جي دٻاءُ جو شڪار نه ٿيو پر ان جي برعڪس عوام ۽ ملڪ جي سڄي خدام جي حيثيت سان پنهنجا فرض بي خوف سان پورا ڪندا رهو.

سوال نمبر ۳: قائد اعظم جي خيال موجب پاڪستان ڪهڙن مقصدن کي حاصل ڪرڻ لاءِ قائم ڪيو ويو آهي؟

جواب: قائد اعظم جي خيال موجب پاڪستان اهڙن مقصدن کي حاصل ڪرڻ لاءِ قائم ڪيو ويو آهي ته! اسين هڪ اهڙي مملڪت جا مالڪ هجئون جتي اسين پنهنجي روايتن ۽ تمدني خصوصيتن مطابق ترقي حاصل ڪري سگهون، جتي اسلام جي عدل ۽ هڪجهڙائي جي اصولن تي آزادي سان عمل ڪرڻ جو موقعو حاصل هجي.

اتحاد ، تنظيم ۽ يقين محکم

سوال نمبر ۱: اتحاد نه هئڻ ڪري قوم کي ڪهڙو نقصان ٿيندو؟

اتحاد نه هئڻ ڪري قوم کي تمام گهڻو نقصان ٿيندو ۽ قوم نيست وٺاڻي وڃي.

سوال نمبر ۲: اتحاد مان ڪهڙا فائدا آهن؟

جواب: اتحاد مان ڪيترائي فائدا آهن جيئن ته:

آدم ۾

صفحو نمبر ۱۳

FOR HOME DELIVERY
JUST CALL
0312-2549017
0346-3557323

Master
Coaching Center

Add: Yaseen Square Block -F , Doli khata Soldier bazar, Karachi Contact # 0321-2494633 & 0312-2340767

☆ اتحاد قوم کي حياتي ۽ نازگي بخشي ٿو.

☆ اتحاد سان قوم دنيا ۾ ترقي حاصل ڪري ٿي.

☆ اتحاد سان قوم جو دنيا ۾ شان ۽ مان وڌي ٿو.

☆ اتحاد قوم کي دنيا ۾ سرخرو ۽ سرفراز بڻائي ٿو.

FOR HOME DELIVERY
JUST CALL
0312-2549017
0346-3557323

سوال نمبر ۲: تنظيم جو ضروري آهي؟

جواب: ٽيسن جي ترقي ۽ بهبودي لاءِ تنظيم ضروري آهي.

سوال نمبر ۳: يقين محکم ڇاڪي ٿو سڏجي؟

جواب: يقين محکم عمل تي عمل ڪرڻ يعني دل ۽ دماغ جي متفقہ فيصلن کي يقين محکم ٿو سڏجي.

27
مولانا محمد وفائي

JOIN

FOR

MORE!!!

سوال نمبر ۴: مولانا وفائي جي ننڍپڻ جي باري ۾ اوهان کي ڪهڙي خبر آهي؟

جواب: مولانا وفائي ۱۸۸۸ع ۾ پنهنجي پيءُ جي گهٽ ڪٽي آباد تعلقي ڳڙهي ياسين ۾ ڄائو هو، سندس

والد جو نالو خلیفہ حڪیم گل محمد عمر ۽ پيءُ کان ذات جو پٽي هو. مولانا وفائي ابتدائي تعليم پنهنجي والد کان

حاصل ڪئي، والد جي وفات کان پوءِ ۱۹۰۷ع ۾ تعليم پنهنجي عزيز ڀائي محمد عابد ۾ رهي پوري ڪيائين.

سوال نمبر ۵: مولانا وفائي کي ڪهڙن بزرگن جي ڪهڙي سان ڀيڻ حاصل ڪيو؟

جواب: مولانا وفائي کي مخدوم حاجي حسن الله پاتائي ۽ غلام سید رشید شاہ جھنڊي واري جنهن عظيم بزرگ

جي ڪهڙي سان ڀيڻ حاصل ٿيو.

سوال نمبر ۶: مولانا وفائي جا ڪهڙا علمي يادگار موجود آهن؟

جواب: مولانا وفائي جا (الوحيد) اخبار، ماهوار (توحيد) رسالو ۽ ٽيهارو ڪتاب سندس علمي يادگار موجود آهن.

ماڻي خيري

سوال نمبر ۱: ماڻي خيري جي حياتي جو مختصر احوال ٻڌايو؟

جواب: ماڻي خيري مير صوبدار خان شيخ جي راني هئي. سندس اصل نالو بيبي خير النساء هو. هن پنهنجي حياتي ۾ ايترا ته

خير ڇڏيا ته ڪو به جو کيس سڀني ماڻي خيري هت. هن کي خيرات ڪرڻ ۾ ڏاڍي خوشي ٿيندي هئي سندس خير جا

دروازا هر وقت سڪين لاءِ کيس رهندا هئا. سندس وفات ۱۳۰۰ هجري ۾ ٿي ۽ مقبرو خدا آباد ۾ آهي.

سوال نمبر ۲: مائي خيري ڪهڙا ڪهڙا خير ڄاڪم ڪيا؟

جواب: مائي خيري ڪيترائي خير ڄا ڪم ڪيا جهڙوڪ:

پڌرين، معذور ۽ بيوه عورتن لاءِ ماهوار وظيفا مقرر ڪرڻ، خيرات ڪرڻ، مسجدون ۽ مدرسا ٺهرائڻ، ڪوه ڪوٽائڻ، قرض دارن جا قرض ادا ڪرڻ، غريبن ۽ نادارن جي شادي مرادي سهل مدد ڪرڻ، لا وارثن جي ڪفن دفن جو انتظام ڪرڻ ۽ اهڙن ٻين ڀلي جي ڪمن جو سندس خاص خيال هوندو هئس.

سوال نمبر ۳: حيدرآباد ۾ سندس ڪهڙو يادگار آهي؟

جواب: حيدرآباد ۾ قبائين مسجد شريف سندس يادگار موجود آهي.

سوال نمبر ۴: سرندي وارن مردن خواه عورتن کي سندس حياتي مان ڪهڙو سبق سکڻ گهرجي؟

جواب: سرندي وارن مردن خواه عورتن کي سندس حياتي مان اهو سبق سکڻ گهرجي ته هُو به پنهنجي حياتي ۾ اهڙا نڪ ۽ ڀلائي ڄا ڪم ڪن جو مرڻ بعد سندس نڪ نامي ٿئي.

سوال نمبر ۵: مائي خيري ڪڏهن وفات ڪئي؟

جواب: مائي خيري پهرين رمضان المبارڪ سن ۱۲۴۲ هجري ۾ وفات ڪئي.

سوال نمبر ۶: مائي خيري جو مقبرو ڪٿي آهي؟

جواب: مائي خيري جو مقبرو هالا جي ڀرسان خدا آباد ۾ آهي.

هنر دولت آهي

سوال نمبر ۱: بيوه پنهنجي پٽ کي هنر سيکارڻ لاءِ ڪٿي وئي وئي؟

جواب: بيوه پنهنجي پٽ کي هنر سيکارڻ لاءِ شهر وئي وئي.

سوال نمبر ۲: بيوه پنهنجي پٽ کي ڪهڙي ڪاريگري وئي وئي؟

جواب: بيوه پنهنجي پٽ کي وادي ڪاريگري وئي وئي.

سوال نمبر ۳: وادي مائي کي ڪهڙو شرط ٻڌايو؟

جواب: وادي مائي کي شرط ٻڌايو ته آئون رات جو چوڪري کي ڪوئي ۾ بند ڪمس جيڪڏهن چوڪرو صبح تائين

جيرو رهندو ته آئون پوءِ کيس پنهنجو شاگرد ڪندس.

سوال نمبر ۴: چوڪري اُٺ جي هڏن مان ڇا ٺاهيا؟

جواب: چوڪري اُٺ جي هڏن مان چانور ٺاهيا.

خط

سوال نمبر ۱: خط لکڻ جي شروعات ڇا سان ڪرڻ گهرجي؟

جواب: خط لکڻ جي شروعات بسم الله الرحمن الرحيم سان ڪرڻ گهرجي.

سوال نمبر ۲: پنهنجي ائڊريس خط جي ڪهڙي پاسي لکڻ گهرجي؟

جواب: خط جي ساڄي پاسي لکڻ گهرجي.

سوال نمبر ۳: خط جنهن ڏانهن لکيو آهي، ان جي مخاطب ٿيڻ واري ڀاڱي کي ڇا چئبو آهي؟

جواب: خط جنهن ڏانهن لکيو آهي، ان جي مخاطب ٿيڻ واري ڀاڱي کي سرو چئبو آهي.

سوال نمبر ۳: خط جي جنهن ڀاڱي ۾ حال احوال ڏيو آهي، ان کي ڇا چئبو آهي؟

جواب: خط جي جنهن ڀاڱي ۾ حال احوال ڏيو آهي، ان کي عبارت چئبو آهي.

بين الاقوامي عدالت

سوال نمبر ۱: بين الاقوامي عدالت ڪهڙا ڪهڙا ڪم ڪندي؟

جواب: بين الاقوامي عدالت ٻن ملڪن جي وچ جا تڪرار ٺيڙائڻ جو ڪم ڪندي آهي.

سوال نمبر ۳: ڪهڙا ملڪ بين الاقوامي عدالت کان پنهنجا تڪرار ٺيڙائي سگهن ٿا؟

جواب: ڪنهن به ملڪ جيڪو بين الاقوامي عدالت جا ميمبر آهن يا اهي ملڪ جيڪي بين الاقوامي عدالت جا ميمبر نه آهن، پر هن عدالت جي ڏينهن جي قبول ڪن ٿا، سي پڻ پنهنجا تڪرار بين الاقوامي عدالت کان ٺيڙائي سگهن ٿا.

سوال نمبر ۳: بين الاقوامي عدالت جي ججن جي چونڊ ڪهڙي ريت ٿيندي آهي؟

جواب: بين الاقوامي عدالت جي ججن جي چونڊ ٽن قومن جي جڙيل سلسلي ۽ سلامتي ڪائونسل ڪندي آهي.

سوال نمبر ۱: سنڌ جي ثقافت جي اهم سوکڙي ڪهڙي آهي؟

جواب: سنڌ جي ثقافت جي اهم سوکڙي اجرڪ آهي.

سوال نمبر ۳: اجرڪ کي عربن ۾ ڪهڙي نالي سان سڏيو ويندو آهي؟

جواب: اجرڪ کي عربن ۾ ”ازرق“ جي نالي سان سڏيو ويندو آهي.

سوال نمبر ۳: اجرڪ ڪيترن مختلف مرحلن مان گذري مڪمل ٿئي ٿي؟

جواب: اجرڪ چوڏهن مختلف مرحلن مان گذري مڪمل ٿئي ٿي.

سوال نمبر ۳: ٻڙائين ۽ رنگ جي لحاظ کان اجرڪ جا ڪهڙا قسم آهن؟

جواب: ٻڙائين ۽ رنگ جي لحاظ کان اجرڪ جا قسم ڏهن کان مٿي آهن.

سوال نمبر ۵: اجرڪ سنڌ جي ڪهڙن شهرن ۾ ٺهي ٿي؟

جواب: اجرڪ سنڌ جي لاڙ وارن شهرن نصرپور، ٽنڊو محمد خان، کيڀر، سيڪاٽ، مٽياري، هالا، ڀٽ شاھ، مٽي ۽ سکر ۾ ٺهي ٿي.

سوال نمبر ۶: اجرڪ جا ڪهڙا چار رنگ ٿيندا آهن؟

جواب: ۱. اڇرو، ڪارو، ڳاڙهو، ۽ نيرو چار رنگ ٿيندا آهن.

ميرن جي دربار

سوال نمبر ۱: ميرن جي دربار جو ذڪر ٻرنس ڪهڙي ڪتاب ۾ ڪيو آهي؟

جواب: ميرن جي دربار جو ذڪر ٻرنس پنهنجي سفرنامي ۾ ڪيو آهي.

سوال نمبر ۲: ميرن جي دربار جو سٺاءُ ڪهڙي قسم جو هو؟

جواب: ميرن جي دربار جو سٺاءُ تمام اعليٰ، نظم و ضبط، صفائي ۽ سنائي وارو هو.

سوال نمبر ۳: ميرن جي پوشاڪ ڪهڙي قسم جي هئي؟

جواب: ميرن جي پوشاڪ تمام سُٺي، اُچي، قيمتي ۽ زرق برق واري هئي.

سوال نمبر ۴: ميرن جي اخلاق بابت ٻرنس ڇا لکيو آهي؟

جواب: ميرن جي اخلاق بابت ٻرنس لکيو آهي ته! سنڌ جا حاڪم مير تمام گهڻا سڌريل، نيڪ خصلت، صفائي سنائي وارا

۽ مهيمن نواز هئا.

JOIN

FOR HOME DELIVERY
JUST CALL
0312-2549017
0346-3557323

MORE!!!

ڪينجهر ڍنڍ

سوال نمبر ۱: ڪينجهر لفظ جي معنيٰ ڇا آهي؟

جواب: ڪينجهر لفظ جي معنيٰ آهي گهٽائي.

سوال نمبر ۲: ڪينجهر جي ڍنڍ تي اهو نالو ڪيئن پيو؟

جواب: ڪينجهر جي ڍنڍ تي اهو (ڪينجهر) نالو هڪ سنائي تان پيو.

سوال نمبر ۳: ڪينجهر لکڻ، اصطلاح جي معنيٰ ڪهڙي آهي؟

جواب: ڪينجهر لکڻ، اصطلاح جي معنيٰ آهي سرسبز ٿيڻ، آباد ٿيڻ.

سوال نمبر ۴: حضرت شاھ عبداللطيف ڀٽائي ڪينجهر جو ذڪر ڪهڙي سُر ۾ ڪيو آهي؟

جواب: حضرت شاھ عبداللطيف ڀٽائي ڪينجهر جو ذڪر سُر ڪاموڊ ۾ ڪيو آهي.

سوال نمبر ۵: نوري جي قبر ڪٿي آهي؟

جواب: نوري جي قبر ڪينجهر ڍنڍ جي وچ ۾ سندس مُرشد هونڌڙي شاھ جي پيراندي ۾ هڪ ٽڪري تي ٺهيل آهي.

سنڌي ادب جي مختصر تاريخ

سوال نمبر ۱: عربن دور ۾ سنڌي ادب جا ڪهڙا اهڃاڻ ملن ٿا؟

جواب: عربن جي دور ۾ سنڌي ادب جا اهڃاڻ ملن ٿا ته هن دور ۾ قرآن شريف جو ترجمو سنڌي زبان ۾ ٿيو هو.

سوال نمبر ۲: سومرن جي دور جون سنڌي ادب بابت ڪهڙيون ڳالهيون معلوم ٿيون آهن؟

جواب: سومرن جي دور جون سنڌي ادب بابت هي ڳالهيون معلوم ٿيون آهن ته هن دور ۾ سنڌي شاعري اوج تي هئي.

جنهن ۾ روحانيت اخلاقيات، رومانوي داستانن ۽ سنڌ جي سورمن جي سورهيائي تي بيت چيا ويندا هئا.

سوال نمبر ۳: ڪلهوڙن جي دور کي سنڌي ادب جو سونهري دور چوڻو سڌيو وڃي؟

جواب: ڪلهوڙن جي دور کي سنڌي ادب جو سونهري دوران لاءِ ٿو سڏيو وڃي جو هن دور ۾ اسان کي سنڌي ادب

جو عظيم ترين شاعر ۽ صوفي بزرگ حضرت شاھ عبد اللطيف ڀٽائي ۽ سندس فڪر انگيز شاعري ملي ٿي.

سوال نمبر ۴: ٽالپرن جي دور جا ڪهڙا مشهور شاعر ٿي گذريا آهن؟

جواب: ٽالپرن جي دور جا مشهور شاعر سچل سرمست، سيد ثابت علي شاھ، حنيفو نبي بخش لغاري، حمل خان لغاري، سامي ۽

فڪر فقير سموري مشهور شاعر ٿي گذريا آهن.

FOR HOME DELIVERY
JUST CALL
0312-2549017
0346-3557323

سوال نمبر ۵: ثابت علي شاھ ڪهڙي قسم جو شعر چيو آهي؟

جواب: ثابت علي شاھ سريه گهلي واري صنف ۾ شعر چيو آهي.

سوال نمبر ۶: انگريزن جي اوائلي دور ۾ ڪهڙا ليکڪ ٿي گذريا آهن؟

جواب: انگريزن جي اوائلي دور ۾ مئسي اڏارام، تلمس العلماء، مزار قليچ بيگ، ڪورنول، ڀيرومل، مهر چند،

لال چند اسرڏنومل، مسرور فقير عابد ڪٽر گجستاني ليکڪ ٿي گذريا آهن.

رد پڇاء

سوال نمبر ۱: سٺي رد پڇاءُ ڪندڙ جون وصفون ٻڌايو؟

جواب: سٺي رد پڇاءُ ڪندڙ جون هي وصفون آهن: صفائي، سنڀال ۽ وقت جي باهندي.

سوال نمبر ۲: رد پڇاءُ ۽ ڪاڌي پٽي جا ٿانو ڪهڙي ريت صاف ڪرڻ گهرجن؟

جواب: رد پڇاءُ ۽ ڪاڌي پٽي جا ٿانو چار سان ملي، پاڻي سان ڌوئي پوءِ صاف ڪپڙي سان اڳيڻ گهرجن.

ٻه ته ٻارهن

سوال نمبر ۱: سليم وڌيڪ چوڻو ته ڇهي سگهيو؟

جواب: سيم جي گهرو حالت وڌيڪ پڙهن جي اجازت نٿي ڏئي. ان ڪري سيم وڌيڪ نه پڙهي سگهيو.

سوال نمبر ۲: ارشد جڏهن ڳوٺ پهچي ٻين تي پهتو ته اتي ڇا ڏٺائين؟

جواب: ارشد جڏهن ڳوٺ پهچي ٻين تي پهتو ته اتي ويرانِي ڏٺائين.

سوال نمبر ۳: ڳوٺ جي تباهي ڏسي ارشد دل ۾ ڪهڙو فيصلو ڪيو؟

جواب: ڳوٺ جي تباهي ڏسي ارشد دل ۾ پنهنجي ڳوٺ کي مڪمل تباهي ۽ بربادي کان بچائڻ جو فيصلو ڪيو.

سوال نمبر ۴: سليم ۽ ارشد ڌاڙيلن جو خاتمو ڪيئن آندو؟

جواب: سليم ۽ ارشد ٻڌي، ايڪي سان ۽ ڳوٺاڻن ۽ انتظاميا جي مدد سان ڌاڙيلن جو خاتمو آندو.

نصر پور

FOR HOME DELIVERY
JUST CALL
0312-2549017
0346-3557323

FOR
MORE!!!

سوال نمبر ۱: نصر پور جو شهر ڪهڙي ضلعي ۾ آهي؟

جواب: نصر پور جو شهر مٽياري ضلعي ۾ آهي.

سوال نمبر ۲: نصر پور جو شهر ڪنهن ٻڌايو هو؟

جواب: نصر پور شهر جي آباد ٿيڻ بابت تاريخدانن جا مختلف رابا آهن، ڪن جو چوڻ آهي ته هي شهر فيروز شاه تغلق جي

هڪ امير نصير ٻڌايو هو ۽ ڪن جو چوڻ آهي ته هي شهر نصير مٺائي ٻڌايو هو.

سوال نمبر ۳: نصر پور ڪهڙن هنرن جي ڪري مشهور هو؟

جواب: نصر پور کيس، سوسيون، گريبون، بافتي ۽ اجرڪ ٺاهڻ جي هنرن جي ڪري مشهور هو.

سوال نمبر ۴: نصر پور ۾ ڇا ڇا آڏاڻا هئا؟

جواب: نصر پور ۾ ڪپڙي اڻڻ جا آڏاڻا هئا.

سوال نمبر ۵: ڪلهوڙن جي آخري ڏينهن ۾ نصر پور ۾ ڪنهن ڦرلٽ ڪئي؟

جواب: ڪلهوڙن جي آخري ڏينهن ۾ نصر پور ۾ مدد خان پٺاڻ ڦرلٽ ڪئي.

سوال نمبر ۶: ڪافي جو بادشاه ڪنهن کي چيو وڃي ٿو؟

جواب: ڪافي جو بادشاه مصري شاه کي چيو وڃي ٿو.

جهڙو راج تهڙو پاڳ

سوال نمبر ۱: بادشاه پهريون خواب ڪهڙو لڌو؟

جواب: بادشاه ۱۰۰ خواب لڌو ته سندس سميٽن واري ڪوٺي ۾ هڪ لوتري ڦٽي رهي هئي.

سوال نمبر ۲: ڪٿڻي کي خواب جو تعبير ڪنهن ٻڌايو؟

جواب: ڪٿڻي کي خواب جو تعبير نانگ ٻڌايو.

سوال نمبر ۳: بادشاه پيو پيرو ڪهڙو خواب لڌو؟

جواب: بادشاه پيو پيرو خواب لڌو ته سندس محلات ۾ اڳهاڙي ترار لٽڪي رهي هئي.

سوال نمبر ۴: بادشاه ٽيون پيرو خواب ۾ ڇا ڏٺو؟

جواب: بادشاه ٽيون پيرو خواب ۾ ڏيکي ڏٺي.

سوال نمبر ۵: نانگ ڪهڙي شرط تي ڪٿڻي کي خوابن جو تعبير ٻڌايو؟

جواب: نانگ انعام جي شرط تي ڪٿڻي کي خوابن جو تعبير ٻڌايو.

سوال نمبر ۶: سبق جهڙو راج تهڙو ڀاڳ، آڳاٽي مان ڪهڙي نصيحت ملي ٿي؟

جواب: سبق جهڙو راج تهڙو ڀاڳ، آڳاٽي مان اها نصيحت ملي ٿي ته ملڪي حالتن جو اثر رعيت تي پوندو آهي ۽ پيو

تڏهن ڪنهن سان بد علائقو نه ڪونه ڪرڻ گهرجي.

واڻي (نظم)

FOR HOME DELIVERY
JUST CALL
0312-2549017
0346-3557323

سوال نمبر ۱: آپ ۽ پون ڪنهن خلق آهڻ؟

جواب: آپ ۽ پون الله تعاليٰ خلق آهڻ.

سوال نمبر ۲: هي ڪوڙي دنيا ڪهڙا ڏينهن آهي؟

جواب: هي ڪوڙي دنيا ڏون ڏينهن جي آهي.

سوال نمبر ۳: اسين ڪنهن جي آسري آهيون؟

جواب: اسين دالف، يعني ڌڻي سڳوري جي آسري آهيون.

نيڪي (نظم)

سوال نمبر ۱: شاعر خدا جو ڪهر ڪهڙي دل کي ٿوسڙي؟

جواب: شاعر خدا جو ڪهر ان دل کي ٿوسڙي جنهن دل ۾ رحم، گرم، مهرباني ۽ نيڪي سميل آهي.

سوال نمبر ۲: پونمبر رباعي ۾ ڪهڙي نصيحت سميل آهي؟

جواب: پونمبر رباعي ۾ اها نصيحت سميل آهي ته جيڪڏهن ڪو بُرائي ڪري ته ان سان پلائي ڪجي، ڇو ته بُرائي

جهڙو بدليو بُرائي نه بلڪه پلائي آهي.

سوال نمبر ۳: بلندي حاصل ڪرڻ لاءِ شاعر ڪهڙي صلاح ٿو ڏئي؟

جواب: بلندي حاصل ڪرڻ لاءِ شاعر نياز ۽ نورث يعني عاجزي ۽ انڪساري سان پيش اچڻ جي صلاح ٿو ڏئي.

دُعا (نظم)

سوال نمبر ۱: شاعر الله تعاليٰ کان ڪهڙي دُعا ٿو ڪهري؟

جواب: شاعر الله تعاليٰ کان پنهنجي دين ۽ ايمان جي سلامتي، مسلمانن جي عزت ۽ آبرو جي حفاظت ۽ قوم مان اڳين جهڙا مجاهد انسان پيدا ڪرڻ جي دُعا ٿو ڪهري.

سوال نمبر ۲: اسلام جي ڪلمي لاءِ شاعر ڪهڙي دُعا ٿو ڪهري؟

جواب: شاعر اسلام جي ڪلمي جي شان بلند و بالا رکڻ جي دُعا ٿو ڪهري.

سوال نمبر ۳: قوم جي لاءِ شاعر جي دل ۾ ڪهڙا سوال ٿا اُڀرن؟

جواب: قوم جي لاءِ شاعر جي دل ۾ هي سوال ٿا اُڀرن ته اسان جي قوم غمگين، قرضن، بيمارين، ۽ مشڪلاتن ۾ مبتلا آهي. اي رب سائين تون اسان جي قوم کي انهن سڀني تڪليفن کان آزاد ڪر، خوشحال ۽ آباد فرما.

سچل سرمست جا بيت (نظم)

سوال نمبر ۱: حضرت سچل سرمست جي »هوت« مان مراد ڪهڙي آهي؟

جواب: حضرت سچل سرمست جي »هوت« مان مراد مالڪ حقيقي يعني الله تعاليٰ آهي.

سوال نمبر ۲: پنهنجي محبوب جي انتظار ۾ شاعر جو ڪيئن ٿو وقت گذري؟

جواب: پنهنجي محبوب جي انتظار ۾ شاعر جو وقت فراق يعني جدائي ۽ بيقراي ۾ ٿو گذري.

سوال نمبر ۳: پنهنجي جدائي ۾ سسئي کي پنيور ڪيئن ٿو نظر اچي؟

جواب: پنهنجي جدائي ۾ سسئي کي پنيور بي لذت ۽ ويران ٿو نظر اچي.

FOR HOME DELIVERY
JUST CALL
0312-2549017
0346-3557323

ڏيئو (نظم)

سوال نمبر ۱: ڪٿان ڪهرن کي ڪير روشن ڪري ٿو؟

جواب: ڪٿان ڪيڙن کي ڏيئو روشن ڪري ٿو.

سوال نمبر ۲: ڏيئو ۾ ڪهڙي چڱائي رکيل آهي؟

جواب: ڏيئي ۾ اها چڱائي رکيل آهي ته ڏيئي پاڻ سڙي پين کي سهائي (روشني) پهچائي ٿو.

سوال نمبر ۳: ڏيئي وٽ توڙت جي ڪهڙي نشاني آهي؟

جواب: ڏيئي وٽ توڙت جي هي نشاني آهي ته ڏيئي هوائڳڻ سان پنهنجي سڙلات کي جهڪائي پنهنجي حياتي بچائي ٿو.

سوال نمبر ۴: شعر جي آخري ٻن ستن مان ڪهڙي نصيحت ملي ٿي؟

جواب: شعر جي آخري ٻن ستن مان اها نصيحت ملي ٿي ته جيڪي انسان ڏيئي وانگر پاڻ کي نقصان پهچائي پين کي فائدو رسائين ٿا، اهڙن انسانن تي لکين پروانا هر وقت قربان رهن ٿا.

بٽايون سڳ جو ڪو سنسار (نظم)

سوال نمبر ۱: جنگ و فساد جو باعث ڪهڙيون ڳالهيون آهن؟

جواب: جنگ و فساد، ذات و ذات جون ڳالهيون جنگ و فساد جو باعث ٿين ٿيون.

سوال نمبر ۲: نفرت جي پرچار جو ڪهڙو نتيجو نڪو آهي؟

جواب: نفرت جي پرچار جو ڪو به نتيجو نڪو آهي ته هر طرف نفرت جي جنگ جاري آهي جنهن ۾ بي گناه انسان جو رت وهي رهيو آهي ۽ دنيا نفرت جي آفت جي باهه ۾ سڙي بيهي رهي آهي.

پيارا وطن (نظم)

سوال نمبر ۱: شاعر جان جو جياپو ڪنهن کي ٿو سڏي؟

جواب: شاعر جان جو جياپو وطن کي ٿو سڏي.

سوال نمبر ۲: شاعر ڪنهن جي مٿان سرساهه گهرون ٿو گهري؟

جواب: شعر وطن جي مٿان سرساهه گهرون ٿو گهري.

سوال نمبر ۳: شاعر وطن کي ڪهڙي دُعا ٿو ڪري؟

جواب: شاعر وطن کي دُعا ٿو ڪري ته: اي پيارا وطن تهنجا سڀ ڳوٺ، شهر ۽ وسنديون آباد ۽ خوشحال رهن ۽ مٿان

رب سائين جي رحمت جا بادل (ڪڪر) توتي هيٺ وسند رهن.

هاري (نظم)

FOR HOME DELIVERY
JUST CALL
0312-2549017
0346-3557323

سوال نمبر ۱: شاعر ملڪ مٺي جا جي جيارا ڪنهن کي ٿو سڏي؟

جواب: شاعر ملڪ مٺي جا جي جيارا هاري کي ٿو سڏي.

سوال نمبر ۲: هاري جي محنت ڪهڙو رنگ ٿي لڳائي؟

جواب: هاري جي محنت اهو رنگ ٿي لڳائي ته مُنڪ مان ڏک ختم ٿي ويندا ۽ سُڪ جو ساٿ ملندو.

سوال نمبر ۳: مٺي مٺي جي سنڀار سان ڇا ٿو ٿئي؟

جواب: مٺي مٺي جي سنڀار سان ڪيچ حرار پيدا ٿو ٿئي.

سوال نمبر ۴: شاعر هاري کي ڪهڙي دُعا ٿو ڪري؟

جواب: شاعر هاري کي دُعا ٿو ڪري ته! اي پيارا هاري خدا ڪري ته تون هميشه جوان، زنده ۽ سلامت رهين.

سوال نمبر ۵: هيٺين مان ڪن به چئن لفظن جا جملڻ ٺاهيو:

JOIN
FOR
MORE!!!

حجته الوداع وارو خطبو

لفظ	معنى	جملڻ
ورندي	لوتڻ هڻڻ	مون اسڪول کان ورندي ڏي نڪرڻ جي نماز ادا ڪئي.
ٻانهن	غلامون	اسان کي ٻانهن سان سٺو سلوڪ ڪرڻ گهرجي.
ٻڌرنامو	حقيقت	قرآن شريف اسلامي احڪامن جو ڪيل ٻڌرنامو آهي.
ٻڄائو	پوڄهه ڪم	قيامت واري ڏينهن اسان کان پنهنجي عملن بابت ٻڄائو ٿيندو.
ٻڄڙي	آخري	ٻان سڳورا ﷺ ڏني سڳوري جا ٻڄڙي ٺهي آهن.

حضرت سلمان فارسي رضي الله تعالى عنه

لفظ	معنى	جملڻ
نامور	مشهور	شاھ عبداللطيف ڀٽائي سنڌ جو نامور شاعر ٿي گذريو آهي.
پيشوا	مذھبي رهڻا	حضور ﷺ سمنان جا عظيم وڏا پيشوا آهن.
ڪارڻ	وجہ	هٿتال ڪارڻ اڄ سڄو شهر بند آهي.
ڏسڻ	پتہ	مون احمد کي سمنان جي گير جو قس ڏٺو.
ٿيڻو	تبديلي	اڄ موسم به تمام گھڻو ٿيڻو اچي ويو آهي.

مستعار نمبر

آدم جرم

mcc Master Coaching Center

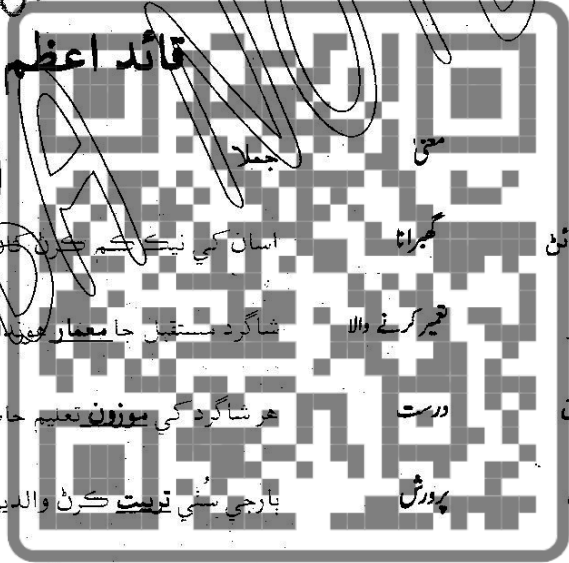
Add: Yaseen Square Block -F , Doli khata Soldier bazar, Karachi Contact # 0321-2494633 & 0312-2340767

حضرت امام جعفر صادق عليه السلام

لفظ	معنى	جملا
نسبي	نلى	حضرت ^{صلى الله عليه وسلم} نسي فخر ختم ڪرڻ جي هدايت ڪئي آهي.
پڙهي	پشت	امام جعفر حضرت علي جي پڙهي مان آهن.
فيض	قائد	اسان کي بزرگن صحبت مان فيض حاصل ڪرڻ گهرجي.
فاجر	جھوٽا	فاجر ماڻهو سان دوستي نه رکڻ گهرجي.
فاسق	مٽائڻ	فاسق ماڻهن کان هميشه پري رهڻ گهرجي.
مستحق	حقدار	مستحق ماڻهن کي ڏيڻ گهرجي.
لفظ	معنى	جملا
ڪيائين	گهراڻا	اسان کي نيڪ ڪم ڪرڻ کان ڪيائين نه گهرجي.
معمار	غير ڪرڻ والا	شاگرد مستقبل جا معيار جهڙا آهن.
موزون	درست	هر شاگرد کي موزون تعليم حاصل ڪرڻ گهرجي.
تريست	پرورش	بازجي سڀني تربيت ڪرڻ والدین جو فرض آهي.
برداشت	مهر	اسلام اسان کي برداشت جو درس ڏئي ٿو.
تت	خلاصه	قائد اعظم جي ڳالهين جو نتيجو ڪم ۽ بس ڪم آهي.
بهبود	بھلائي	اسان کي غريب ماڻهن جي بهبود لاءِ ڪم ڪرڻ گهرجي.
تعاون	مدد	ڏوهن جي خاتمي لاءِ اسان کي انتظاميا سان تعاون ڪرڻ گهرجي.
جدوجهد	ڪوشش	پاڪستان حاصل ڪرڻ لاءِ قائد اعظم تمام گهڻي جدوجهد ڪئي.

FOR HOME DELIVERY
JUST CALL
0312-2549017
0346-333323
0326300213

قائد اعظم جا ارشاد

اتحاد ، تنظيم ۽ يقين محکم

لفظ	معني	جملو
تنظيم	جماعت	قومين جي ترقي لاءِ تنظيم ضروري آهي .
سرفراز	ڪامياب	محنت سان انسان هر مشڪل ڪم ۾ سرفراز ٿئي ٿو .
احترام	عزت	انسان کي بزرگن جو احترام ڪرڻ گهرجي .
عمل بهم	مسل ڪوشش	پاڪستان بر صغير جي مسلمانن جي عمل بهم سان وجود ۾ آيو .
ويجا	دور يا	پاڪستاني قوم کي پنهنجا ويجا وساري هڪ ٿيڻ گهرجي .

مولانا دين محمد وفائي

JOIN
FOR
MORE!!!

FOR HOME DELIVERY
JUST CALL
0312-2549017
0346-3557323

ماڻي خيري

لفظ	معني	جملو
اوائلي	شروعاتي	مولانا وفائي اوائلي تعليم پنهنجي والد کان حاصل ڪئي .
چهار	عمر	پاڻ سڳورن عليه السلام کي چاليهن سالن جي ڇهه نيوت ملي .
ناماچار	مشهور	عمران خان هڪ ناماچار رانديگر هو .
مهياڙي	جنگ عظيم	پهرين مهياڙي لڙائي ۱۹۱۳ع ۾ ٿي .
اڳري	پيش پيش	فوزيه نيڪ ڪمن ۾ سڀ کان اڳري هوندي آهي .
ڌاڪو	رعب	مولانا وفائي جو عملي ڌاڪو اڄ تائين قائم آهي .

لفظ	معني	جملو
رائج	قائم	سعودي عرب ۾ اسلامي قانون رائج آهي .
معذور	اپارڻج	انسان کي معذور ماڻهن جي مدد ڪرڻ گهرجي .
گهر ڄاڻو	ضرورتن	گهر ڄاڻو ماڻهن جي مدد ڪرڻ ثواب جو ڪم آهي .
طالب علم	شاگرد	طالب علم مستقبل جا معمار هوندا آهن .
نقش قدم	پروي ڪرڻ	انسان کي پاڻ سڳورن عليه السلام جي نقش قدم تي هلڻ گهرجي .
جڳهه	جڳهه	هن فاني دنيا کي جڳهه حاصل ڪونهي .
نيڪ نامي	نيڪ نام هن	نيڪ ڪم ڪرڻ سان انسان جي نيڪ نامي ٿئي ٿي .
رحمت	وقت	ماڻي خيري سن ۱۴۲۲ھ ۾ رحلت ڪئي .

هنر دولت آهي

FOR HOME DELIVERY
JUST CALL
0312-2549017
0346-3557323

خط

ڏسي سڃاڻو ٿو ته ڇا سڀنيهن وسائي ٿوڻ کي گلشن ڪري ٿو.

ڪنهن به ڳوٺ جو ڏور ڏکڻ ۾ گهڻن ويو آهيان.

قائد اعظم جي مزار سڀني لفظن سان ٺهيل آهي.

اسان کي ڇا ڄاڻا ٿو ته اسان ڪن گهرجي.

اسان کي آخرت جي ڪجهه ڪرڻ گهرجي.

اسان کي والدین جي عيوض ٿورائڻو رکڻ گهرجي.

خط طويل نه لکڻ گهرجي.

بين الاقوامي عدالت

جملو

ويڙهه ۽ جنگ ۾ تمام گهڻو جاني ۽ مالي نقصان ٿئي ٿو.

پاڪستان ۽ هندوستان جو ڪشمير تان تڪرار آهي.

ويڙهه ۽ تڪرار جو نيسرو انصاف سان ڪرڻ گهرجي.

دائمي ذات الله تعاليٰ جي آهي.

قائد اعظم جي مزار تمام سٺي نموني سان جوڙي وئي آهي.

منهنجو دوست گهڻي مٺي کان پوءِ مون سان مليو.

اجرڪ

جملو

اجرڪ سنڌ جي ثقافت جي سڃاڻ ۽ سڃاڻي آهي.

مون کي دوست سڃاڻي طور اجرڪ ڏني.

معني

پڇاڻ

سوغات

لفظ

سڃاڻ

سوڪڙي

اهڃاڻ سان معيوض ٿي ٿي ٿو ته اجرڪ سنڌ جو قديم هنر آهي.

اسان کي هر ڪم **ڍنگ** سان ڪرڻ گهرجي.

سنڌ جا ماڻهو مهمانن کي تمام گهڻو **مان** ڏيندا آهن.

سنيچو پاءُ **ڏيساور** ۾ رهندو آهي.

علامات

طريقه

عزت

بيرون ملڪ

اهڃاڻ

ڍنگ

مان

ڏيساور

ميرن جي درٻار

جملو

معنيٰ

لفظ

سنڌ جي ميلن ۾ تمام گهڻو **جهڻو** هوندو آهي.

رونق

جهڻو

آچر جي ڏينهن سزار قائد تي **حشام** ماڻهو ايندا آهن.

هجوم

حشام

سنڌ جي ميلن ۾ هٿ جي هنرن جو به **نماءُ** ٿيندو آهي.

نمائش

نماءُ

اڄ ڪلاس ۾ **سانت** لڳي پئي آهي.

خاموشي

سانت

اسان جي اسڪول جي عمارت تمام گهڻي **شڪيل** آهي.

خوبصورت

شڪيل

ڪينجهر ڏند

جملو

معنيٰ

لفظ

سنڌ ۾ بسڻي پٿرن جي **داستان** مشهور آهي.

قصه/ڪهاڻي

داستان

ڪراچي پاڪستان جو **مکيه** شهر آهي.

اهم

مڪيه

ڪينجهر ڏند مهاڻن جي روزگار جو **مکيه** وسيلو آهي.

ذريعو

وسيلو

اسان کي **ڏيهي** شيون استعمال ڪرڻ گهرجن.

مکي

ڏيهي

سائون جو سڙو گهم ٿاءُ ڪيترائي **ڏيهي**، پرڏيهي سياح ايندا آهن.

غير مڪي

پرڏيهي

شاھ صاحب سنڌي **ساهت** جو هڪ عظيم نالو آهي.

ادب

ساهت

سنيچو **وندر** سڻا ڪتاب پڙهن آهي.

مشغله

وندر

رڌ پڇاءُ

جملو

معنيٰ

لفظ

ڳوٺن ۾ ٿاڻو **چار** سان صاف ڪيا ويندا آهن.

راڪهه

چار

گوشت جو **ڪٽڻ** تمام نهايت ٿيندو آهي.

سالن

ڪٽڻ

اسان کي هر ڪم چڱي **رٿ** ڪرڻ گهرجي.

طرح

رٿ

نيڪ ڪم ڪرڻ ۾ **اوڀر** نه ڪرڻ گهرجي.

دير

اوڀر

FOR HOME DELIVERY
JUST CALL
0312-2549017
0346-3557323

JOIN
FOR
MORE!!!

ٻه ته ٻارهن

لفظ	معني	جملو
گهٽي	افسوس	گهٽي ڪرڻ سان ڪجهه به نه وڌندو آهي.
ٻڌي	اتحاد	ٻڌي ۽ اڻڪي ۾ وڏي طاقت آهي.
ڏونگر	پهاڙ	ڪي تو پاڪستان جو سڀ کان وڏو ڏونگر آهي.
مير	هوا	صبح جو ٿڌي ٿڌي مير گهلندي آهي.
هوريان	آبهت	هوريان هوريان لکندو آهي.

FOR HOME DELIVERY
JUST CALL
0312-2549017
0346-3567323

02132603054 - 02132603020
نصر پور

MORE!!!

لفظ	معني	جملو
جهون	قديم	جهون ۾ جي جهون مان هڪ آهي.
هاڪ	شهرت	اڄڪلھ هاڪ ڏيهر ڪري ٻڌيهر به آهي.
ڏيهر	ديس	اسان جي ڏيهر جو نالو پاڪستان آهي.
ٻڌيهر	ٻڌيس	منهنجو دوست ٻڌيهر ۾ رهندو آهي.
جورائي	بنوائ	قبائين مسجد مالني خيري جوڙائي عني.
اوج	عروج	سنڌي ادب جو اوج اڄ تائين قائم آهي.

جهڙو راج تهڙو ڀاڳ

لفظ	معني	جملو
ڪڇ	زياده	شاه صاحب زندگي جو ڪڇ حصو سير ۽ سفر ۾ گذاريو.
قول	وعده	مسلمان کي قول جو پڪو هئڻ گهرجي.
خونريزي	قتل و غارت	جنگ ۽ جهيڙي ۾ تمام گهڻي خونريزي ٿيندي آهي.
تحفي	سوغات	اڄڪلھ تحفي صوريه استعمال ٿيندي آهي.
ڀا	-	اسلم ۽ ارشد پاڻ ۾ ڀلي آهن.

آزمودو	امتحان	هسجي دوست جو آزمودو نه وٺڻ گهرجي.
هرجا	عوام	پاڪستان جي هرجا محنتي آهي.
نيٺ	آخرڪار	عمي نيٺ محنت ڪري امتحان ۾ پاس ٿي ويو.
جابلو	پهاڙ	افغانستان ۾ ڪيترائي جابلو علائقا آهن.
ڪڙمي	ڪسان	اسان جي ملڪ جا ڪڙمي ڏاڍا محنتي آهن.
وات	راسته	ڪا ليه مون وات تي هندي هڪ نانگ ڏٺو.

واڻي (نظم)

JOIN
FOR HOME DELIVERY
JUST CALL
0312-2549017
0346-3557323
MORE!!!

نيڪي (نظم)

لفظ	معني	جملو
آڳي	پهلي	رب سائين آڳي آسمان پيدا ڪيو.
اُپ	آسمان	رات جو اُپ تارن سان ڀريل هوندو آهي.
پلي	اچي	راڻيل تمام پلي چوڪري آهي.
يون	زمين	پاڪستان جي يون تمام گهڻي زرخيز آهي.
هسارا	نظارو	هن فاني دنيا جا هسارا ڪوڙا آهن.
ڏون	دو	هي فاني دنيا ڏون جي آهي.

لفظ	معني	جملو
قلب	دل	قلب کي الله تعاليٰ جي ذڪر سان روشن ڪرڻ گهرجي.
رضا	رضا مندي	اسان کي الله تعاليٰ جي رضا جو خيال رکڻ گهرجي.
توفيق	همت	شاڻ الله تعاليٰ اسان کي سڌي وات تي هلڻ جي توفيق ڏئي.
نوڙي	جهڪ ڪر	اسان کي نوڙي هلڻ گهرجي.
انجمنگي	قدرت	ارحمند حاصل ڪرڻ لاءِ نوڙي هلڻ گهرجي.

ڏيئو (نظم)

لفظ	معني	جملو
ڪڪائڻ	مکڻ	ڏيئو ڪڪائڻ گھرون کي روشن ڪري ٿو.
ڪڙمين	ڪسانون	ڏيئو ڪڙمين جي ڪم ڪار ۾ مدد ڪندو آهي.
سُهائي	روشن	ڏيئو پاڻ سڙي ٻين تائين سُهائي پهچائي ٿو.
سراسر	برابر	ڏيئو ۾ سراسر سچائي رکيل آهي.
لاٽ		لاٽ سان ڏيئو پنهنجي سڙلات کي جهڪائي ٿو.

بشاريون سڳا جو ڪو سنسار (نظم)

لفظ	معني	جملو
حقارت	نفرت	اسان جي غريبن سان حقارت نه ڪرڻ گهرجي.
ڪينو	ڪيٽ	اسان کي پنهنجي دهر ۾ گھمڻ لاءِ ڪينو نه رکڻ گهرجي.
ساڙ	جلڻ	اسان کي ڪٽڻ جي ڪا بهي نه ساڙ نه ڪرڻ گهرجي.
سنسار	دنيا	هن سنسار جو سالڪ ۽ خالق ڌڻي سڳورڙو آهي.
ڪدورت	ميل رکھڻا	مسلمانن کي پاڻ ۾ ڪدورت نه رکڻ گهرجي.
ارڏايون	غرور	اسان کي پاڻ سنجھڻ ذات پات جون ارڏايون ختم ڪرڻ گهرجن.

پيارا وطن (نظم)

لفظ	معني	جملو
هاڪارا	مشهور	پاڪستان ۾ ڪيترائي هاڪارا علائقا آهن.
جيانهو	زندگي	عوا ۽ پاڻي چنڊمارن جو جيانهو آهي.
جس	بے حد	اسان جو وطن ميرت سيشو آهي.
سونهارا	خوبصورت	اسان جي وطن ۾ ڪيترائي سونهارا علائقا آهن.

هوش محمد شيدي پنهنجي وطن تان جان **ڪهري** ڇڏي .

قربان ڪهري

اسان جي دين جو **مٽ** ٻيو ڪوبه دين ڪونهي .

مٽ ماني

اسان جي ديس جي مٽي ۽ هوائن ۾ **هڪڙو** آهي .

هڪڙو خوشبو

هاري (نظم)

لفظ معنيٰ جملا

اسان جي ملڪ جا هاري **سگهارا** ۽ محنتي آهن .

سگهارا طاقتور

اسان کي هر ڪم **مهل** تي ڪرڻ گهرجي .

مهل وقت

عني **ساجهر** اُتي پوريان نماز ادا ڪندو آهي .

ساجهر سوڙهه

هاري محنت سان ڪم ڏيئي **سنگ** وٺي ٿو .

سنگ سڙهه

هاري هڪ هڪ ڪمي جي سنڀار ڪندو آهي .

ڪمي ڍانڌو

هاري پنهنجي محنت سان ڪمي مان **ڪڇ** خراب پيدا ڪندو آهي .

ڪڇ انبار

هاري جي محنت جو زمانو **ڳڻ** ٿئي ٿو .

ڳڻ ڳڻ

سوال نمبر ۳ (الف) هيٺين مان ڪن به چئن لفظن جا ضد لکو:

(۳)

حجته الوداع وارو خطبو

لفظ	ضد	لفظ	ضد	لفظ	ضد	لفظ	ضد
اُڏاري	روڪڙي	آقا	غلام	حرام	حلال	پڇاڙي	اڳياڙي
خوشحورت	عربي	انتها	ابتدا	اُتر	اُتر	خراب	سٺو
خوشحورت	بد صورت	ڳڻ	اوڳڻ	اوکو	سوکو	عبه	جپاڻت

شهرور ڪمزور اوير سوير باه پائي ٽڪار ڪار

اتحاد ، تنظيم ۽ يقين محکم

لفظ	ضد	لفظ	ضد	لفظ	ضد	لفظ	ضد
آسمان	زمين	رهبر	رهزن	صحيح	غلط	ڪاسيائي	ناڪاسي

مولانا دين محمد وفائي

لفظ	ضد	لفظ	ضد	لفظ	ضد	لفظ	ضد
ڪمال	زوال	النتها	ابتدا	اعليٰ	ادنيٰ	گهٽ	وڌ
ولادت	وفات	والد	والده	خلاف	حمایت	خادم	مخدوم

لفظ	ضد	لفظ	ضد	لفظ	ضد	لفظ	ضد
سخي	ڪنجش	بد	خوب	ڪيل	نڪيل	خوشي	غمي
ڳوٺن	شهرن	عمومي	اهم	خاص	سرن	جيشن	جيئن

لفظ	ضد	لفظ	ضد	لفظ	ضد	لفظ	ضد
نئون	پراڻو	ڪاسايون	ناڪاسيون	قديم	جديد	ڪڇيون	ڪڇيون
شهر	ڳوٺ	خراب	سٺو				

بين الاقوامي عدالت

لفظ	ضد	لفظ	ضد	لفظ	ضد	لفظ	ضد
تڪرار	نيرو	جنگ	امن	نقصان	فائدو	خالي	پريل
شهر	ڳوٺ	سڄو	اڌ	ڪليل	بند	مڪي	غيرملڪي

ميرن جي دربار

لفظ	ضد	لفظ	ضد	لفظ	ضد	لفظ	ضد
آخر	اول	ڏيهي	پرڏيهي	تعريف	گلا	گڏ	ڪٽو

گور	سانت	سيمان	ميران	مرد	عورت	پريرو	ويجهو
اُچا	سادا	ڌاريا	پنهنجا				

ڪينجهر ڏيند

لفظ	ضد	لفظ	ضد	لفظ	ضد	لفظ	ضد
اونڀرو	ترا آڱڙو	نئون	پراڻو	آباد	برباد	ڪچا	پڪا
پيراندي	سيراندي	ڪاميابيون	ناڪاميون	هيٺ	ستي	اڳتي	پوئتي

وائي (نظم)

لفظ	ضد	لفظ	ضد	لفظ	ضد	لفظ	ضد
اڳتي	پوءِ	اُپ	پون	پلي	بري	ڪوڙي	چي

نيڪي (نظم)

لفظ	ضد	لفظ	ضد	لفظ	ضد	لفظ	ضد
ڪرم	ستم	نيڪي	بدي	بلندي	پستي	برائي	پلائي

پيارا وطن (نظم)

لفظ	ضد	لفظ	ضد	لفظ	ضد	لفظ	ضد
دوست	دشمن	ديس	پرديس	ڪوسو	ٿڌو	منا	ڪڙا

(۳)

سوال نمبر ۳ (ب) هيٺين مان ڪن به ٽن جا مذڪريا موٽ لکو:

مذڪر	موٽ	مذڪر	موٽ	مذڪر	موٽ	مذڪر	موٽ
چاچو	چاچي	ماسٽر	ماسٽريائي	پاءُ	پيڻ	هرڻ	هرڻي
مٿس	زال	پولٽو	پولٽري	گهوت	ڪنوار	پکر	پکري
ماسو	مامي	نور	ڊيل	شهزادو	شهزادي	سهرو	سس
ڏاند	ڳئون	ڊڳو	ڊڳي	گهٽو	رڍ	نانگ	ناگڻ
هاتي	هاتو	استاد	استادياڻي	هاري	هارياڻي	سان	مينهن
دي	پاڏو	وچ	حاجي	حاجياڻي	جنهرڪ	جنهرڪي	جنهرڪي
نوڪرياڻي	مالڪ	مالڪياڻي	شاگرد	شاگردياڻي	فوجي	فوجياڻي	فوجي
حجي	ڊاڪٽر	ڊاڪٽريائي	راڻو/راجا	راڻي	پي	ماءُ	ماءُ

صفحو نمبر ۳۳

آدم

درجو: نائون

(لکندڙ: عابد حسين ڪوڪر)

سنڌي نوٽس

پٽ	ڌيءُ	شيهن	شيهن	ڪان	ڪانويٺي	اُٺ	ڏاڇي
دري	دريائي	چوڪرو	چوڪري	مرد	عورت	ڪيوتري	ڪيوتري
ڏاڏو	ڏاڏي	ماسر	ماسي	گدڙ	گدڙي	گدھ	گدھ
قاضي	قاضياڻي	ابو	امان	بلو	بلي	گابو	گابي
ڌوبي	ڌوبياڻي	پٿر	پٿي	سهڻو	سهڻي	ڏاگهو	ڏاگهي
ڀاڻپيو	ڀاڻي	ڏوهڻو	ڏوهڻي	شاعر	شاعرن/شاعرياڻي	مامو	مامي

(۳)

هيٺين مان ڪن به ٽن لفظن جا واحد يا جمع لکو:

سوال نمبر ۳ (ج)

واحد	جمع	واحد	جمع	واحد	جمع	واحد	جمع
عزت	عزتون	قوم	قومون	بھاري	بھاريون	ڪپڙو	ڪپڙا
اچڪو	اچڪون	چادر	چادرون	دين	دينون	سڪين	سڪين
قرض	قرضون	مرض	مرضون	زال	زالون	راند	راندون
ڪري	ڪريون	چوڪري	چوڪريون	عورت	عورتون	پٺا	پٺا
ڪٽ	ڪٽون	پيڻ	پيڻون	بولي	بوليون	ريو	ريو
ميز	ميزون	اڪ	اڪون	چيٻو	چيٻون	ڪنيزون	ڪنيزون
عزت	عزتون	همت	همتون	قوم	قومون	بھاري	بھاريون
مددو	مددو	قبيلو	قبيلو	پياڻو	پياڻو	ڪتاب	ڪتاب
پيٽر	پيٽرون	ڪنارو	ڪنارا	مند/مند	مندون/مند	پوڻو	پوڻو
جيورو	جيورون	اسڪول	اسڪول	دعوت	دعوتون	عبداللہ	عبداللہ
الماري	الماريون	چاٻي	چاٻيون	وڏو	وڏا	قلم	قلم
وفا	وفائون	اجها	اجها	راند	راندون	عورت	عورتون

(۳)

سوال نمبر ۴ (د): هيٺين مان ڪن به ٻن جي تعريف مثال سان ڏيو:

M K GABA
Notes

گرامر

گرامر ڇا آهي؟

سوال

گرامر هڪ اهڙو قلمو آهي جنهن مان صحيح نطق کي صحيح جڳهه تي رکي سگهجي ٿو.

سان جيڪي به لفظ ڳالهيون يا نڪون ٿا اهي پنهنجي معنيٰ جي لحاظ کان اٺن قسمن جا آهن ۽ انهن کي ڳالهائين

حا لفظ حبو آهي ۽ انهن جا نالا هي آهن

صفحہ نمبر ۳۵

mcc **Master**
Coaching Center

Add: Yaseen Square Block -F , Doli khata Soldier bazar, Karachi Contact # 0321-2494633 & 0312-2340767

Noun	اسم
Pronoun	ضمير
Adjective	صفت
verb	فعل
Adverb	ظرف
Preposition	حرف جر
Conjunction	حرف جملو
Inter jecton	حرف ندا

M K GABA
Notes

اسم Noun:

ڪنهن به ساهواري، جاء، شيء، ڪم ۽ حالتن جي نالن کي اسم چئبو آهي.

لفظن ذريعي ظاهر ڪرڻ:

مثال: استاد، مسجد، ڪرسي، سنڌ، اسڪول، ڊاڪٽر وغيره

جملن ذريعي ظاهر ڪرڻ:

۱: اڃا اسڪول کليل آهي. (اسم)

۲: هاڻي ڊگهو جانور آهي. (اسم)

۳: ڪتاب پڙهڻي رک. (اسم)

ضمير Pronoun

اهڙا لفظ جيڪي جملن ۾ اسم جي بدران ڪم اچن، تن کي ضمير چئبو آهي.

لفظن ذريعي ظاهر ڪرڻ:

مثال: هو، هوءَ، اهي، اهو، هي، مان، تون، اسان، اسين وغيره

جملن ذريعي ظاهر ڪرڻ:

۱: مان اڃا اسڪول ويندي. (ضمير)

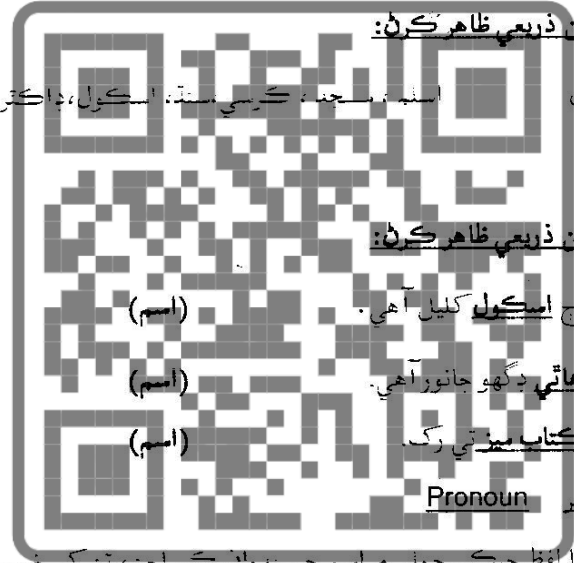
۲: اسين مسلمان آهيون. (ضمير)

۳: اڃا اسڪول کليل آهي. (ضمير)

صفت Adjective

اهڙا لفظ جيڪي جملن ۾ اسم جوڳين، اوڳين، قسم، انداز، مقدار، رنگ ۽ ذائقو ظاهر ڪرڻ کي صفت چئبو آهي.

**JOIN
FOR
MORE!!!**

لفظن ذريعي ظاهر ڪرڻ:

مثال: بيهادر، مٿو، سنهو، ٿلهو، ڳاڙهو، سڙيل، سڻو، ڪوچھو، پاڻو وغيره

جملن ذريعي ظاهر ڪرڻ:

۱: هي انب مٿو آهي. (صفت)

۲: علي بيهادر چوڪرو آهي. (صفت)

۳: هي انگور کٽا آهن. (صفت)

فعل: verb:

اهڙا لفظ جيڪي جملي ۾ هئڻ، ٿيڻ ۽ ڪرڻ جي معنيٰ ڏيکارين تن کي فعل چئبو آهي.

نوٽ: سنڌي ۾ فعل هڪ جملي جي آخر ۾ ايندو آهي.

لفظن ذريعي ظاهر ڪرڻ:

مثال: نڪو، پڙهڻ، پڇائڻ، ڪيڏن، سين، ٿيڻ، ٿيندو وغيره

جملن ذريعي ظاهر ڪرڻ:

۱: اسان خط لکي ٿو. (فعل)

۲: درزي ڪٽائي ٿو. (فعل)

۳: علي خط لکي ٿو. (فعل)

ظرف: Adverb:

اهڙا لفظ جيڪي جملي ۾ فعل، صفت ۽ ٻئي ظرف سان ملي ان سڃاڻاڻ وارا آهن. جهڙوڪ، وقت، قدر، انڪار يا اقرار جي

معنيٰ کي ظاهر ڪن تن کي ظرف چئبو آهي

لفظن ذريعي ظاهر ڪرڻ:

مثال: اڃ، سڀاڻي، هيٺان، تڏه، هيئر، شام، ڏينهن، نڪو وغيره

جملن ذريعي ظاهر ڪرڻ:

۱: اڃ اسڪول بند آهي. (ظرف)

۲: مان اسڪول ڪونه ويندس. (ظرف)

۳: ٻاهر ڏاڍي گرمي آهي. (ظرف)

حرف جر: Preposition:

اهڙا لفظ جيڪي جملي ۾ ٻن اسمن يا ضميرن کي پاڻ ۾ ملائين يا فعل سان ملي جملي جو صحيح مضب ظاهر

ڪرڻ، ڪم حرف جر چئبو آهي.

لفظن ذريعي ظاهر ڪرڻ:

مثال: تي، مر، جو، ڪي، جا، سان، کان، وٽ وغيره

جملن ذريعي ظاهر ڪرڻ:

۱: ڳلاسر پائي آهي. (حرف جر)

۲: ڪتاب مٿي رک. (حرف جر)

۳: احمد جو اسلم دوست آهي. (حرف جر)

حرف جملو: Conjunction

M K GABA
Notes

اهڙا لفظ جيڪي ٻن لفظن، ٻن فقرن ۽ ٻن جملن کي پاڻ ۾ ملائين تنهن کي حرف جملو چئبو آهي.

لفظن ذريعي ظاهر ڪرڻ:

مثال: ۽، يا، پر، جيڪڏهن، ته، ڇاڪاڻ ته وغيره

جملن ذريعي ظاهر ڪرڻ:

۱: محنت ڪنداسين ته ڪامياب ٿينداسين. (حرف جملو)

۲: احمد ۽ علي دوست آهن. (حرف جملو)

۳: سان احمد جي گهر ويس هو ڪونه مليو. (حرف جملو)

حرف ندا: Interjection

اهڙا لفظ جيڪي جملن ۾ خوشي، غمي، افسوس، تعجب، حسرت کي ظاهر ڪن، تن کي حرف جملو چئبو آهي.

لفظن ذريعي ظاهر ڪرڻ:

مثال: هاءِ هاءِ! شاباش! الله اڪبر! گهوڙا ڙي! مارا! واھ واھ وغيره

جملن ذريعي ظاهر ڪرڻ:

۱: مارا! اڄ ڪيڏي نه آهي. (حرف ندا)

- واھ واھ! اسان مڃ ڪٿيو. (حرف ندا)

→ شاباش! تون سٺو ڇوڪرو آهين. (حرف ندا)

**JOIN
FOR
MORE!!!**

مشق:

هيٺين نغڙن جي گرامر جي لحاظ کان سڃاڻپ ڪريو.

۱. احتشاه هڪ ڀيرو ڇو ڪيو آهي.

۲. آءُ اسڪول وڃان ٿو.

۳. اسان کي سڀاڻي موڪل آهي.

۴. اسلام ماني ڪاڻي ٿو.

۵. بچو! اڄ ڪيڏانهن ڦاٽي آيو آهي.

۶. گلاب جو گل سڀني گلن کان بهتر آهي.

۷. سون ٻه چورس لک ڪري ڇڏيو آهي.

۸. روفائو اسڪول ويندو آهي.

۹. طارق هڪ ڀيرو ڇو ڪيو آهي.

۱۰. اڪرام هڪ سئو لائون ڊاڪٽر آهي.

۱۱. اڄ خميس جو ڏينهن آهي.

۱۲. چوڪريون ڪيڏن آيون پر راند نه ٿي سگهي.

۱۳. گلاب جا گل ڳاڙها ٿيندا آهن.

۱۴. واه واه! سون کي انعام مليو.

۱۵. نياڻو هائي اچي ٿي.

۱۶. ڪتاب سڙائي رکيل آهي.

JOIN
FOR
MORE!!!

02132630020 - 0213263054

M K GABA
Notes

حصو ۾، تفصيلي سوالن جا جواب

(۲۳)

سوال نمبر: هيٺين مان ڪنهن به هڪ عنوان تي مضمون لکو:

(۶)

ڪمپيوٽر جا فائدا

ڪمپيوٽر موجوده دور جي اهم ايجاد آهي ڪمپيوٽر هڪ خودڪار مشين آهي، جيڪا انگ آکر ڳڻڻ جي ترتيب ۾ رکن سميت بي شمار اهم ڪمن لاءِ استعمال ٿئي ٿي. هن وقت ڪمپيوٽر انساني زندگي جي اهم ضرورت بڻجي چڪو آهي. ڪمپيوٽر انساني محنت، مشقت ۽ وقت بچائڻ جي نظريي تحت ايجاد ٿيو هو، پر هاڻي هن جا ٻيا به ڪيترائي فائدا آهن، جن مان ڪجهه فائدا هي آهن،

انسان اڳ جيڪو ڪم پنهنجي دماغ ۽ هٿن سان ڏينهن، هفتن، مهينن ۽ سالن ۾ ڪندو هو اهو ساڳيو ئي ڪم هاڻي ڪمپيوٽر سيڪنڊن، منٽن ۽ ڪلاڪن ۾ ڪري ٿو ۽ ان ۾ غلطي جو امڪان به ٻڙي برابر آهي، ان کان علاوه اها به هڪ کليل حقيقت آهي ته ڪمپيوٽر هن وقت ڪيتريون ئي زمينداريون سنڀاليو آهن، جن ۾ ايتي لپيٽرين جي ڪنٽرول سان گڏ دفاني نظام جو ڪنٽرول ۽ ايميل ڪرڻ، فيس بڪ پڻ شامل آهي.

ڪمپيوٽر جي مدد سان انسان پوري دنيا جي حالتن، مسئلن ۽ حقيقتن کان واقف ٿئي ٿو ان مطابق پنهنجي مستقبل جي رٿابندي ڪري ٿو ۽ ڪاميابي ماڻي ٿو. مطلب ته هن کالهه کان به انڪار ڪري نٿو سگهجي ته الله سائين جي طرفان مليل عقل جي ذريعي انسان ڪمپيوٽر وسيلي ڪيترن فائدا حاصل ڪري رهيو آهي ۽ مستقبل ۾ پڻ جاري رکڻ جو خواهشمند آهي. سچ هي آهي ته ڪمپيوٽر هن صدي جي عظيم ترين ۽ جديد ايجاد آهي، جنهن انسان ذات کي اڻيڪ فائده رسايا آهن.

ڪراچي شهر**M K GABA**
Notes

ڪراچي پاڪستان جو سڀ کان وڏو صنعتي ۽ ڪاروباري شهر آهي. هي شهر پاڪستان جي ڏاکڻي صوبي سنڌ ۾ واقع آهي. جيڪو عربي سمنڊ جي ڪناري آباد آهي. غير سرڪاري انگن اکرن موجب سندس آبادي پڻ ڪروڙن کان به مٿي آهي. پاڪستان ٺهڻ کان پوءِ ڪراچي کي پاڪستان جو گادي جو هنڌ بڻايو ويو، پر ڪجهه انتظامي معاملن سبب اسلام آباد نالي هڪ نئون شهر آڏائي کيس گادي جو هنڌ بڻايو ويو، جنهن ڪري ڪراچي جي وفاقي حيثيت ختم ٿي وئي باقي صوبائي حيثيت

ڪراچي ۾ ڪيتريون ئي يونيورسٽيون آهن، جنهن ۾ سڪي ٽوڙي غير سڪي شاگرد تعليم حاصل ڪري

ي گهمڻ جون جايون آهن جهڙوڪ: ڪسٽمرز، مينيوڙو، ڪيمارٽي، چڙيا گهر، سفاري پارڪ ۽

صفحہ نمبر ۴۰

رهيا آهن

آدم ج

mcc Master Coaching Center

Add: Yaseen Square Block-F, Doli khata Soldier bazar, Karachi Contact # 0321-2494633 & 0312-2340767

هاڪس بي وغيره جتي هزارين ماڻهو پنهنجن ٻارن ٻچن سميت گهمڻ ايندا آهن. شهر ۾ ڪيترائي خريداري جاسرڪڙ آهن جتي هر وقت ماڻهو خريداري ڪندي نظر ايندا آهن، رات ٿيندي ئي روڊن تي رنگا رنگي بتيون ٻري وينديون آهن، جنهن سان شهر جي رونق اڃا به وڌي ويندي آهي، ان ڪري ڪراچي کي روشنين جو شهر ۽ پاڪستان جو دل به چيو ويندو آهي. ڪراچي ۾ ڪيتريون ئي وڏيون عمارتون آهن. جنهن ۾ ايم سي بي عمارت سڀ کان وڏي عمارت آهي.

هن شهر کي پاڪستان جي باني قائد اعظم محمد علي جناح جي قبر هٿ ڪري به خاص اهميت حاصل آهي قائد اعظم جي سارتي روزانو ڪيترائي ملڪي ۽ غير ملڪي اڳواڻ، عام شهري ۽ سياح حاضري ڀرڻ لاءِ ايندا آهن .

سہل! اللہ تعالیٰ اسان جي پياري شھر ڪراچي کي هميشه خوشحال ۽ آباد رکي. (آمين)

کلفتن جو سیر 603054

اونداري جمل موڪلون هيون گرمي پنهنجي اچي هئي۔ اسان سڀني گهروارن ڪنهن تقريحي هنڌ جو سير ڪرڻ تي
 چاهيو۔ سڀني گهروارن جي راءِ هئي تہ هن ڀيري ڪلفٽن تي پڪڙڪڻ گهرجي۔
 ٻئي ڏينهن آچر تي اسان کان ٿي پيئي جو سامان پاڻ سان کڻي وين ۾ چڙهي ڇڏيو جي ڀر وٺي ۽ خوبصورت نظارن مان لطف
 اندوز ٿيند اچي ڪلفٽن تي پهتا سين۔ ڪلفٽن تي واءُ جو جهجڻو لڳو پيو هو، ماڻهن جا حسا ٿاڻا هئا، اُهي به گرمي کان پيزار ٿي
 هتي گهمڻ آيل هئا، ڪيترائي ٻار، جوان توڙي پوڙها سمنڊ ۾ وهجي رهيا هئا۔ اسان به وهجڻ لڳا سين، وهجڻ کان پوءِ اسان
 اُن ۽ گهوڙن جي سواري جو به مزو ورتو ۽ انهن ئي چڙهي ٿوري به ڪڍرايا۔
 سمنڊ کان پوءِ اسين پينگوين ڏانهن آيا سين، جتي ڪيترائي مائيون بچي ٿي هئندڙ پينگوين آئي ٿي رهيا هئا، اسان به انهن
 پينگوين ۾ ٻڏي خوب مزو ورتو سين ان کان پوءِ اسان پارڪ ۾ ويهي پاڻ سان آندل منجھند جي مائي کائڻي۔ مائي کائڻ کان پوءِ
 اسين ٻچي گهر ڏسڻ ويا سين، اتي اسان ٻائي ۾ ٽرندڙ شيشي اندو بند ڪيترن ئي قسمن جون سامونڊي مڇيون ڏسي قدرت جي
 ڪرشمي تي دنگ رهجي ويا سين، ان کان اڳ اسان ايتريون سهڻيون مڇيون ڪڏهن به ڪونه ڏٺيون هيون۔

مڃي گهر ڏسڻ کان پوءِ اسين حضرت عبداللہ شاھ غازي جي مزار تي پهتا سين. جيڪو سمنڊ جي ڪناري هڪ ٽڪري تي

اڏيل آهي، جتي هر روز هزارن جي تعداد ۾ ماڻهو حاضري ڀريندا آهن، اسان به هن بزرگ جي مزار تي حاضري ڀري دعا گيري

سین۔ ھاڻي اسان تمام گھڻا ٽڪجي پيا هئا سين ۽ سج به لهن وارو هو، ان ڪري وين ۽ چڙهي گيرڙا نهن روانا ٿيا سين ۽ اٽڪل

انین و گین گهر پھتا سین۔

M K GABA

Notes

صفحو نمبر ۴۱

اسان جو اسڪول

اسان جي اسڪول جو نالو - ب - ج سيڪنڊري اسڪول آهي، جيڪو ڪراچي جي پروزوئي ۽ خوبصورت علائقي ۱ - ب - ج ۾ واقع آهي. اسان جو اسڪول هن علائقي جو هڪ بهترين ۽ مثالي اسڪول آهي جنهن ۾ اٽڪل هڪ هزار کان به سٺي شاگرد ۽ شاگردياڻيون تعليم حاصل ڪري رهيون آهن. اسان جي اسڪول جي عمارت ڪشادا ۽ عاليشان آهي جنهن ۾ پنهنجي پي ۵ - ۵ - ڪلاس روم، هڪ هيڊ ماستر جي آفيس، ماستر ۽ ماستر يائين جي ويهڻ لاءِ هڪ اسٽاف روم، آڪائونٽن جي آفيس ۽ هڪ شاندار ڪيٿين به آهي. اسان جي اسڪول ۾ فزڪس، ڪيمسٽري، بائيو لاجي ۽ ڪمپيوٽر سائنس لاءِ الڳ الڳ ليباريون آهن. جتي اسين پريڪٽيڪل ڪندا آهيون. ان کان سواءِ اسان جي اسڪول ۾ هڪ وڏي لائبريري به آهي، جنهن ۾ بيشمار قيمتي ۽ ناياب ڪتابن جو هڪ سٺو ذخيره پڻ آهي، جنهن ۾ اسين فارغ وقت ۾ مطالعو به ڪندا آهيون. اسان جي اسڪول ۾ هڪ وڏو راند جو ميدان به آهي. جنهن ۾ اسين ريس (هاف) ٽائيم ۾ راند ڪندا آهيون. اسان جي اسڪول ۾ ڪرڪيٽ، هاڪي، والي بال ۽ بيسٽن جون ٽيمون به آهن، جيڪي راندن جي سلسلي ۾ اول نمبر اينديون آهن.

اسان جي اسڪول جا استاد ۽ استاديائون ڏاڍا محنتي، تعليم يافته ۽ تجربڪار آهن. جيڪي اسان کي محنت ۽ شفقت سان پڙهائين ٿا، جنهن سبب اسان جي اسڪول جو نتيجو بورڊ جي امتحان ۾ تمام سٺو ۽ نمايان ايندو آهي. اسان جي اسڪول مان فارغ التحصيل ٿيل شاگرد ۽ شاگردياڻيون زندگي جي مختلف شعبن ۾ ملڪ جي ترقي ۽ خوشحالي لاءِ خدمتون سرانجام ڏيئي رهيا آهن.

منهنجي دعا آهي ته اسان جو اسڪول ڏينهن رات ترقي ڪندو رهي ۽ هميشه قائم دائم رهي جيئن تارن ۾ چنڊ. آمين.

منهنجي پسنديدہ شخصيت / قومي هيرو / قائد اعظم

ماڻهو سڀ نه سڀا ٻئي سڀ نه هنج

ڪنهن ڪنهن ماڻهو منجهه اچي بوءِ بهار جي

M K GABA
Notes

قومن ۽ ملڪن جي تاريخ ۾ ڪجهه هستيون ۽ ماڻهو اهڙا هوندا آهن، جن جو مان ۽ مرتبو، عزت ۽ عظمت جبل وانگر اچي ۽ شانائتي هوندي آهي. آءُ اڄ هتي هڪ اهڙي ئي شخصيت جي باري ۾ مضمون لکي رهيو آهيان جيڪو اسان جي ملڪي **«قومي هيرو»** جو درجو رکي ٿو، ۽ اها آهي - **«منهنجي پسنديدہ شخصيت»** ۽ پاڪستان جو باني **قائد اعظم محمد علي جناح**. هن جي مسلسل محنت ۽ ڪوششن سان اسان جو هي پيارو وطن پاڪستان آزاد ٿيو.

قائد اعظم محمد علي جناح ۲۵ ڊسمبر ۱۸۷۶ع ۾ ڪراچي ۾ پيدا ٿيو. سندس والد هڪ واپاري هو، هن مئٽرڪ جو امتحان »سنڌ مدرسته الاسلام« ڪراچي مان پاس ڪيو ۽ اعليٰ تعليم لاءِ انگلينڊ روانو ٿيو. ولايت مان قانون جي ڊگري حاصل ڪرڻ کان پوءِ بمبئي ۽ اچي وڪالت ڪرڻ لڳو انهن ڏينهن سڄي بر صغير هندوستان تي انگريزن جو راج هو، ۽ مسلمان انگريزن کان آزاد ٿيڻ تي چاهيا.

قائد اعظم به مسلم قوم سان گڏجي آزادي حاصل ڪرڻ لاءِ مسلم ليگ ۾ شامل ٿيو ۽ ڏينهن رات مسلمانن جي آزادي لاءِ ڪوششون ڪرڻ لڳو، آخر ڪار لاڳيتي ڪوشش ۽ محنت سان قائد اعظم ۽ سندس ساٿي ڪامياب ٿيا ۽ اسان جو پيارو وطن پاڪستان ۾ آگسٽ ۱۹۴۷ع تي هڪ آزاد اسلامي ملڪ جي حيثيت سان دنيا جي نقشي تي نمودار ٿيو.

قائد اعظم محمد علي جناح پاڪستان جو پهريون گورنر جنرل مقرر ٿيو، پر اسان سان گڏگيٽو وقت رهي نه سگهيو ۽ هن فاني دنيا مان ۱۸ سيپٽمبر ۱۹۴۸ع تي رحلت ڪئي ۽ سندس سزار سند جي سڀ کان وڏي شهر ڪراچي ۾ تعمير ٿيل آهي، جتي هر رهنما هن جي تعداد ۾ مائٽر گڏ ٿيندا آهن ۽ سندس سڄي ثواب پهچائڻ لاءِ فاتح پڙهندا آهن.

ڪينجهر ڍنڍ جو سير

اونهاري جو موسم ڪينجهر ڍنڍ جي اوج تي هئي. اسان سڀئي ٽن گڏجي فيصو ڪونه هن پيري ڪلفٽن جي بچاءِ جو نه سنڌ جي مشهور ۽ تاريخي »ڪينجهر ڍنڍ« جو سير ڪيو وڃي ان لاءِ متفق طور ڏينهن مقرر ڪيو ويو ۽ اسين سڀ تيارين ۾ لڳي ويا سين.

ٻن ڏينهن کان پوءِ آڇو جو ڏينهن آيو ۽ اسان سڀ گهرو ۽ هڪ ويگل ۾ هوار ٿي ڪينجهر ڍنڍ ڏانهن روانا ٿيا سين، رستن ۾ مختلف پٽين، باغن ۽ ٻين نظارن مان لطف اندوز ٿيندا اٿڪل ٽن ڪلاڪن کان پوءِ اسين ڪينجهر ڍنڍ تي پهتا هئاسان هڪ مسواڙ تي جاءِ ورتي، جنهن ۾ اسان پاڻ اسان آندل ڪاڏي پيئي جو سامان رکي پوءِ ڍنڍ ڏانهن روانا ٿياسين، پاڻي ۾ بيشمار بار، نوجوان، پوڙها، عورتون ۽ مرد وهنجي رهيا هئا ته ڪي وري پيڙين ۽ لانچن تي چڙهي ڍنڍ جو سير ڪري رهيا هئا، اسان به وهنجڻ لڳاسين، وهنجڻ کان پوءِ پيڙي تي چڙهي ڍنڍ جو سير ڪيو، ان کان پوءِ مڇين جو شڪار پڻ ڪيو شڪار کان فارغ ٿي منجهند جي مائي ڪاڏي ۽ پوءِ سنڌ جي مشهور راڻي نوري ڄام تماچي ۽ سندس برشد هوندڙي شاه جي سزار تي لانچ ذريعي حاضري ڀرڻ لاءِ پهتا سين، اُتي دعا گهرڻ کان پوءِ واپس ڍنڍ جي ڪناري آيا سين. هاڻي اسين ڪافي ٽڪجي پيا هئا سين، ان ڪري واپسي جون تياريون شروع ڪيون واپسي موٽندي اسان سنڌ جي تاريخي مڪلي قبرستان جو سير پڻ ڪيو، ان کان پوءِ شاه جهان مسجد به ڏسي. جتي ڪي سوکين ۽ ڪري مسجد به چيو آهي. مسجد ڏسڻ کان پوءِ اسين گهر ڏانهن روانا ٿيا سين ۽ اٽڪل رات جو اٺين لڳين ۾ پهتا سين.

M K GABA
Notes

منهنجو استاد

علم هڪ اهڙي شَي آهي، جنهن سان انسان جهانتي جي اونداهي کي ختم ڪري سگهيو ٿا. انسان جي مذهب اسلام ۾ علم حاصل ڪرڻ هر مسلمان مرد توڙي عورت تي فرض آهي. حضور ﷺ جن فرمايو آهي »مون کي معلم بڻائي ڪري موڪليو ويو آهي« اڳتي فرمايائين علم حاصل ڪريو ان لاءِ اوهان کي چوڻ به وڃي ٿو. تعليم ڏيڻ ۽ سٺي تربيت حاصل ڪرڻ انبيا اسلام جي سنت ۽ طريقو آهي. علم حاصل ڪرڻ جي ايتري وڏي اهميت آهي ته پوءِ علم سيکارڻ واري جي ڪيتري وڏي شان هوندي. علم سيکارڻ واري کي **استاد** چئبو آهي.

منهنجو استاد به هڪ اهڙي ئي شخصيت آهي، جيڪو پنهنجي علمي قابليت ۽ علمي ڪردار سان شاگردن کي مثالي تدريس ڏئي رهيو آهي. منهنجو استاد علم سيکارڻ ۾ پنهنجو مٿ پاڻ آهي. منهنجي استاد جي تعليم ايم اي (سنڌي) ۽ بي ايڊ آهي، جيڪو انسان کي سنڌي پڙهائيندو آهي، سنڌي ٻولي هونئن به ڳالهائڻ ۾ سٺي ۽ دنيا جي قديم ٻولين مان هڪ ٻولي آهي، ان ڪري انسان کي پڙهڻ ۾ اڏاڏو مزدور آندو آهي منهنجو استاد نهايت قابل ۽ پنهنجي مضمون تي مڪمل دسترس رکڻ وارو آهي. ٻارن جي نفسيات کان به مڪمل واقفيت رکندڙ آهي. انسان تمام ڪلاس جا شاگرد پنهنجي استاد جو احترام ۽ عزت ڪندا آهن ۽ انهي جي ڏنل تعليم ۽ ٻڌايل ڳالهين تي انسان عمل ڪندا آهن. انسان جي ڪلاس پنهنجي استاد جي تدريس کان مڪمل طور تي مطمئن ۽ خوش آهي.

انسان جي دعا آهي انسان جو استاد هميشه اهڙي محنت، ايمانداري ۽ لڳن سان شاگردن کي علمي دولت سان مالا مال ڪندو رهي. آخر ۾ وري چونڊ س ته منهنجو استاد پڙهائڻ ۽ سمجهاڻ ۾ پنهنجو مٿ پاڻ آهي.

بهار جي موسم

M K GABA
Notes

قدرت پنهنجي نظام هستي کي صحيح رکڻ لاءِ پنهنجي موسمن کي وقت تي بدلائيندي رهندي آهي. جيڪا دنيا جي رونق ۽ دنيا جي آبادي لاءِ ضروري آهي، جيڪڏهن دنيا ۾ هڪ ئي موسم هجي ته هن ڌرتي تي انسان ۽ حيوان جيئرو رهي نه سگهندا. انسان جي ملڪ ۾ چار موسمن هونديون آهن، **سارو، اونهارو، بهار ۽ خزان**. موسم بهار سڀني موسمن جي سرچاڻ آهي، پر هي موسم صرف هڪ سڀني ۾ قدرت جا حسن رنگ ڏيکاري ختم ٿي وڃي ٿي. ڪائنات جي هر شَي، انسان، جانور ۽ ٻوٽا سڀني سڙي حواش هوندي آهي ته ڪٿڻ سائين اهائي منڍ رهي، شاعر ۽ اديب ته هن منڍ تي پنهنجي جان ڏيندا آهن.

بهار جي موسم ۾ هر طرف ساوڪي ساوڪي نظر ايندي آهي ۽ هر طرف شادي جي چادر وڇايل هوندي آهي، باغن ۾ سڙيل ٻوٽا به ساوا ٿي پوندا آهن. هن موسم ۾ گل ٽڙن ٿا، پتورا، ببل ۽ ٻيا پکي پنهنجن سُريلن آوازن ۾ گيت ڳائڻ ٿا، هر هنڌ

شادي ٿي ويندي آهي. بهار جي موسم انسان لاءِ الله تعاليٰ جي طرفان مليل نعمتن مان هڪ وڏي نعمت آهي، هن موسم ۾ انسان جي طبيعت هر وقت خوشگوار رهي ٿي. بهار جي موسم پنهنجي ڪيفيت جي لحاظ کان ٻه کان بهترين موسم آهي. جيڪڏهن ڪنهن کي قدرت جي نظام جي سونھن ڏسڻي هجي ته هو بهار جي موسم ۾ ڪنهن باغ ۾ هليو وڃي، قدرت جي نظام هستي ۽ ڪرشمي تي انسان ڊنگ رهجي ويندو. بهار جي موسم ۾ گل، پوٽا پنهنجي جوين ۾ اچي ويندا آهن ۽ هر طرف پنهنجي خوشبو پکيڙيندا آهن، بهار جي موسم ۾ رڻ به گلشن تي پوندا آهن.

منهنجو پسنديدہ شاعر / شاھ عبد اللطيف ڀٽائي

سنڌي ٻوليءَ ۾ زندہ بڻجڻ وارا ڪيترائي شاعر پيدا ڪيا آهن. انهن مان ڪي غزل گو شاعر آهن ته ڪي مرثيه گو ته ڪي جوڙ ٽوڙ مونيانه ڪلام ڏئي آهي هر هڪ کي ڪانه ڪا خوبي موجود آهي. پر منهنجو پسنديدہ شاعر ۽ شاعرن جو سر تاج حضرت شاھ عبد اللطيف ڀٽائي آهي شاھ صاحب. عالما حويلي ۾ ڄائو هو، سندس والد جو نالو شاھ حبيب آهي ۽ سند جو مشهور درويش ۽ شاعر شاھ عبد الڪريم ڀٽائي وارو سندس ڄاڙو هو. شاھ صاحب سرور ۽ سحر جو ڪوڙو هو ۽ راڳ سندس روح جي راحي ۾ پنهنجي حياتي جو گچ حصو سڙيو سفر ۾ گذاريائين شاھ صاحب پاڻ سان قرآن شريف، مولانا روم جو رسالو ۽ شاھ عبد الڪريم جو رسالو رکندو هو. شاھ صاحب هڪ انسان دوست شاعر آهي ۽ شاھ صاحب جو پيغام آهي، سچا ۽ سچاڻي جو پيغام آهي، اهوئي سبب آهي ته شاھ صاحب پنهنجي بيت ۾ سنڌي ڪارستان ڳڻ پوري دنيا جي آبادين جي دعائو ڪري شاھ صاحب فرمائي ٿو ته:

سائينم سدائين ڪرين مٿي سنڌي ڪار

دوست مٿا دلدار عالم سڀ آباد ڪرين

شاھ صاحب ۾ منظر نگاري، تخليق جي بلندي ۽ شاعرانه خوبيون موجود آهن، جنهن ۾ سسئي، سوس، ماڻهي، عجين

ڪردارن ۾ جان وجهي ڇڏي ۽ انهن کي حيات و جاودان بخشو آهي. انهي مان خبر پوي ٿي ته شاھ صاحب ڇوڻي جو شاعر

آهي. شاھ جو ڪلام به موجود آهي، جنهن کي شاھ جو رسالو چيو آهي، جيڪو سندس شخصيت کي نمايان ڪري ٿو. سنڌ جي

هي عظيم هستي ۱۷۵۲ع ۾ وفات ڪئي، سندس مزار ڀٽ شاھ ۾ آهي، جتي صفر ميني جي ۱۴ تاريخ تي هڪ شاندار سيلو

لڳندو آهي. جنهن ۾ شاھ صاحب جا فقير شاھ صاحب جو ڪلام ڳائي ماحول تي وجه ڌاري ڇڏيندا آهن.

M K GABA
Notes

چاندوڪي رات

رَب سائين جون اسان انسانن تي بي انداز ۽ ان گهٽ عنايتون ۽ مهربانيون آهن. اهڙين مهربانين ۽ نعمتن مان چاندوڪي رات به هڪ وڏي نعمت آهي. چاندوڪي رات ۾ هر شي دلڪش ۽ سهڻي لڳندي آهي ۽ سندس هر شي جي سوڀا وڏي ويندي آهي. ان

ڪري اسان دوستن پروگرام ٺاهيو ته اڄ ڪالهه بهار جي موسم آهي ۽ چاندوڪي رات به اچڻ واري آهي، چونه قدرت جي حسين نعمت جو سڙو وڻجي. آخر اسان جو انتظار ختم ٿيو ۽ اڄ چاندوڪي رات اچي وئي، جنهن کي چنڊ جي چوڌين رات به چئبو آهي. اسان سڀ دوست هڪ دوست جي گهر اٽڪل ڏهين وڳين گڏ ٿيا سون، اتان اڌا ڪلاڪ کان پوءِ سندس گهر جي ويجهو هڪ وڏي باغ ڏانهن راهي ٿيا سون. اسان کائڻ پيڻ جو سامان به پاڻ سان کنيو، جيڪو باغ ۾ پهچي هڪ ٻنڄ تي رکيو ۽ اسان سامهون واري بي ٻنڄ تي ويهي هڪ ٻئي سان ڳالهيون ۽ ڪل پوڳ ڪرڻ لڳا سون، هر طرف روشني ئي روشني هئي ان ڪري اسان باغ کان سٺو سمنڊ ڏانهن هليا وياسون.

چاندوڪي رات ۾ سمنڊ جو نظارو تمام دلگهري ۽ من کي سوهيندڙ هوندو آهي، جيئن اسان سمنڊ تي بيٺا سون ته تڏڙي تڏڙي هوا جا جهونڪا پلي لڳا، ائين پئي لڳو جيئن سمنڊ جو پاڻي چاندي جا ورق آهن، آسمان تي ڪارا ڪڪر رچندا رهيا ۽ چنڊ اسان جي مٿي تي اچي بيٺو يعني رات جا اٽڪل ٻه وڳن وارا هئا پر چنڊ جي چاندي جي نظارن ۾ وقت جو اندازو به ڪونه هو، اهو اهڙو نظارو هو جيڪو اسان سڀني دوستن کي سو هي رهيو هو، آخر رات جي اٽڪل پوئين پهر واپس گهر ورياسون. زندگي ۾ ڪجهه اهڙا پهر جيڪي انسان کان ڪڏهن به ڪونه وسرندا آهن، چاندوڪي رات جو سير جيڪو اسان دوستن گڏجي ڪيو، اهو به اسان کان ڪڏهن به نه وسرندي.

M K GABA
Notes

وقت جي پابندي/وقت جي اهميت

وقت انسان لاءِ هڪ قيمتي شي آهي، ان ڪري چيو ويو آهي ته وقت جي پابندي ۽ قدرداني انسان کي ڪامياب بڻائڻ جو هڪ بهترين اصول آهي، اهي انسان جيڪي وقت جي پابندي ڪن ٿا يعني هر ڪم مقرر وقت تي ڪن ٿا. اهي صحيح منزل ڏانهن وڌندا رهن ٿا ۽ جيڪي انسان وقت جي پابندي ڪونه ٿا ڪن انهن ماڻهن کي جيڪي نقصان ڏسڻا ٿا پون انهي جو ازالو نه آهي.

وقت جو مضب آهي ته سڀئي ڪم مقرر وقت تي ڪرڻ، اسلام ۾ به وقت کي خاص اهميت ڏنل آهي. نماز انسان کي وقت جي پابندي سيکاري ٿي. ڪائنات جي هر شي وقت جي پابند آهي، جيئن سج ۽ چنڊ پنهنجي مقرر وقت اُڀرن ۽ لهن ٿا. ڏينهن ۽

رات پنهنجي مقرر وقت تي ٿئي ٿو ۽ موسم پنهنجي وقت تي بدلي ٿي. هاري پنهنجي وقت تي فصل پوکي ٿو، وقت تي پاڻي ڏئي ٿو ۽ وقت تي اُٺي ٿو. اهي سڀ پابنديون وقت جي اهميت کي بهترين انداز ۾ اڃاگر ڪن ٿيون.

حقيقت ۾ دولت، دولت نه آهي، چوڻه دولت به وقت جي محتاج آهي. وقت کان ٿوري غفلت انسان کي ڪنگال ڪري سگهي ٿي، انهي ڪري چوندا آهن ته وقت بادشاهه کي فقير ۽ فقير کي بادشاهه ڪري ٿو. **وقت جي پابندي** سان انسان عزت، دولت، شهرت ۽ صحت حاصل ڪري دنيا ۾ بلند درجي تي پهچي سگهي ٿو. ان ڪري اسان کي به گهرجي ته اسان به مڪمل طور تي وقت جي پابندي ڪريون ته جيئن اسان دنيا ۾ پنهنجو ۽ پنهنجي ملڪ جو نالو روشن ڪري سگهون.

تندرستي هزار نعمت آهي

سني صحت الله تعاليٰ جي طرفان ملندڙ نعمت آهي تندرست ماڻهو هر ڪم دلچسپي سان ڪندو آهي ۽ هر ڪم کي برداشت ڪرڻ جي همت هوندي اٿس. صحت مند ماڻهو ملڪ، قوم ۽ ڪٽنب جو نالو روشن ڪندو آهي. جڏهن ته بيمار ماڻهو پنهنجي ملڪ، قوم ۽ ڪٽنب ۽ پنهنجي پاڻ تي بار هوندو آهي ۽ سڀ ماڻهو ان کان بيزار هوندا آهن. ان لاءِ چوندا آهن ته **جي خوش ۽ جهان خوش** ڪيڏانهن ڀاڳن وار آهن اهي ماڻهو جو جي صحت سٺي هوندي آهي زندگي جي ڪم ۾ ڪاميابي ماڻن لاءِ سٺي صحت جو هجڻ ضروري آهي. تنهن ڪري اسان کي پنهنجي صحت جو خاص خيال رکڻ گهرجي. سٺي صحت قائم رکڻ لاءِ ڪجهه ڳالهين جو خاص خيال رکڻ گهرجي جهڙوڪ سڀ کان پهرين ڳالهه تازي هوا آهي، جيڪا رت کي صاف ڪري ٿي، جنهن ڪري جسم تازو ۽ توانورهي ٿو جيڪڏهن هو دونهن ٽيل ۽ زهريلي هوندي ته اسان پاڻ کي سوکيو ۽ بيمار محسوس ڪندو. ان کان علاوه اسان کي صاف ۽ آبپاريل پاڻي استعمال ڪرڻ گهرجي، جيڪو جيترو رهڻ لاءِ تمام ضروري آهي.

صحت مند رهڻ لاءِ ورزش به تمام ضروري آهي. سويرسمين، سوير اٿس، تازيون پاجيون، تازو گوشت ۽ مڇي به سٺي صحت لاءِ ضروري آهي. اسان کي گهرجي ته اسان پنهنجي صحت جو گهڻو خيال رکون، چوڻه سٺي صحت هڪ وڏي دولت آهي. انهي ڪري سڀاڻن پيا ڪوڏو آهي ته.

» هڪ تندرستي هزار نعمتن جي برابر آهي «

FOR HOME DELIVERY
JUST CALL
0312-2549017
0346-3557323

علم وڌي دولت آهي / تعليم جي اهميت

علم جي معنيٰ آهي ڄاڻ يا روشني. علم هڪ انتهائيتو خزانو آهي، جيڪو نه ڪو چور چوري ڪري سگهي ٿو ۽ نه خرچ ڪرڻ سان گهٽجي سگهي ٿو. پنهنجي جاني جا سردار حضرت محمد ﷺ فرمايو ته: »معدن کان لهد«، تائين يعني پيئڻي کان قبر تائين علم جي ڳولڻ لاءِ مصروف رهو، ڇو ته ان لاءِ اوهان کي ڇيڻ ئي چوڻو پوي. ان سان گڏ پاڻ سڳورن ﷺ اهو به فرمايائين ته: علم حاصل ڪرڻ هر مسلمان مرد ۽ عورت تي فرض آهي.

اها هڪ حقيقت آهي ته علم اهڙي طاقت آهي، جيڪا دنيا جي سڀني طاقتن کان وڌيڪ طاقتور آهي. هن کي زوال نه آهي، علم جي ڪري انسان قدرت جي رازن کي به ظاهر ڪيو آهي. علم جي ڪري انسان هوا ۾ اڏاسي رهيو آهي، دريائن کي پار ڪيو اٿس ۽ خلا جي وسعتن تي حاوي آهي. اهو علم ئي جيڪو مرڻ کان پوءِ انسان کي جيئرو رکي ٿو.

دنيا جي ترقي جو دارو مدار علم تي آهي، علم ئي انسان کي انسان بڻائي ٿو. علم هڪ اهڙو نور آهي، جنهن سان جهالت ۽ گمراهي جون اونڌا هيون ختم ٿي وڃن ٿيون. علم جي ڪري انسان جو اخلاق اعليٰ ۽ پاڪيزه ٿئي ٿو ۽ دل ۽ دماغ روشن ٿئي ٿو. علم هڪ اهڙي شي آهي جنهن کي انسان جي ٽئين اک چئجي ته غلط نه آهي. ان ڪري اسان کي گهرجي ته وڌ ۾ وڌ علم حاصل ڪريون ۽ پيل کي به علم جي نفعي نعمت سان نوازيون.

وطن جي حب / سائيه جي سک / حب الوطني

ديس جي محبت، سائيه جي سک جو پيو نالو »وطن جي حب« آهي ۽ وطن سان وفاداري جي جذبي کي به وطن جي حب چئبو آهي. جنهن سرزمين تي انسان پيدا ٿئي ٿو ان سرزمين جي سڻي، رسم و رواج ۽ ان جي تاريخ تي فخر ڪرڻ کي به حب الوطني چئبو آهي. دنيا ۾ شايد ڪو اهڙو ماڻهو هوندو جنهن کي پنهنجي وطن سان پيار نه هجي، ڇو ته حب الوطني هڪ قدرتي جذبو آهي، جيڪو هر ننڍي توڙي وڏي جي دل ۾ موجود هوندو آهي.

سنڌ جي سموري سرزمين به اهڙا ڪيترائي سورما پيدا ڪيا آهن، جيڪي پنهنجي حب الوطني جو ثبوت ڏيئي تاريخ ۾ امر ٿي ويا آهن. انهن ۾ سنڌ جي سوري مارئي پنهنجي حب الوطني جو ثبوت ڏيندي عمر بادشاه جي عاليشان محلن ۾، بهترين ويسن کي لڪرائي، پنهنجي اباڻن ڪنڊن ۽ اباڻي لوڻي کي ترجيع ڏئي ۽ جڏهن مارئي پاڻ کي مجبور ۽ بيوس سمجهيو تڏهن عمر بادشاه کي پيغام موڪلي ٿي ته اتي عمر! منهنجي مرڻ کان پوءِ منهنجو لاش به هن ڪوٽ ۾ دفن نه ڪجان بلڪه منهنجو لاش به منهنجي اباڻي ديس مير ۾ دفن ڪجان. مارئي پنهنجي وطن دوستي ۽ پنهنجي حب الوطني جو هڪ اعليٰ مثال قائم ڪري تاريخ ۾ امر ٿي.

اسان کي گهرجي ته اسان به پنهنجي وطن سان پيار ڪريون ۽ وطن تان پنهنجي جان ۽ مال قربان ڪرڻ لاءِ هر وقت تيار رهي. پنهنجي حب الوطني ۽ وطن دوستي جو ثبوت ڏيئي تاريخ ۾ امر ٿي وڃون.

پيارا وطن/ اسان جو وطن / منهنجو وطن

اسان جي / منهنجي پياري وطن جو نالو پاڪستان آهي. جيڪو قائد اعظم محمد علي جناح ۽ سندس ساٿين جو مسلسل جدوجهد ۽ ڪوشش سان ۱۳ آگسٽ ۱۹۴۷ع تي هڪ اسلامي ملڪ جي حيثيت سان دنيا جي نقشي تي نمودار ٿيو. اسان جي پياري وطن ۾ چار صوبا آهن. سنڌ، پنجاب، بلوچستان ۽ خير پختونخواه. اسان جي پياري وطن جي قومي ٻولي اردو آهي. صوبائي ٻولين ۾ سنڌي، پنجابي، بلوچي ۽ پشتو آهي. آبادي جي لحاظ کان پنجاب اسان جي ملڪ جو سڀ کان وڏو صوبو آهي. پاڪستان جي اتر ۾ چين، اوڀر ۾ انڊيا (ڀارت)، اولهه ۾ افغانستان، ايران ۽ ڏکڻ ۾ عربي سمنڊ آهي.

اسلام آباد اسان جي پياري وطن جي گادي جو هنڌ آهي ۽ اسان جي پياري وطن جو سڀ کان وڏو شهر ڪراچي آهي. ڪراچي کي پاڪستان جو دل به چئبو آهي. ان کان علاوه ٺاھور، راندين جي سامان لاءِ فيصل آباد، ڪوئٽه، پشاور، حيدرآباد وغيره مشهور شهر آهن. اسان جي پياري ملڪ جي پياري اوزهن ڪروڙ کن به مٿي آهي جنهن جو گهڻو حصو ڳوٺن ۾ رهي ٿو. جنهن جي روزگار جو اهم ذريعو زراعت آهي. ان ڪري پاڪستان هڪ زرعي ملڪ آهي. اسان جي ملڪ جا ماڻهو ڏاڍا سحتي ۽ غير مند آهن. ان سان گڏ الله تعاليٰ اسان جي ملڪ کي معدني وسيلن سان ڏيلا مال ڪيو آهي. اسان جي ملڪ ۾ سياحت لاءِ به ٻه شمار جاڳيون آهن. ان ۾ سري، ڪي ٽو، ڪي ٽو، ڪي ٽو جو ڌڙو، سوات وغيره. اسان کي گهرجي ته اسان پنهنجي سان پيار ڪريون، چو ته وطن اسان پيار اسان جي نقشي آهي. آخر ۾ اسان کي ڪندس ته اسان جو وطن هميشه خوشحال ۽ آباد رهي ۽ هميشه قائم ۽ دائم رهي. (آمن)

M. K. GABA

All Best Institute Notes Available at

FAISAL BOOK STALL

Shop No. 9, Nosheen Centre, New Urdu Bazar

Karachi. Phone 021-34228956

HAMZA BOOK STALL

Shop No. 18, Urdu Bazar, Karachi.

Ph: 021-34228955

درخواست

(۵)

سوال نمبر ۶: درخواست / خط لکو۔

اسڪول جي هيڊ ماستر صاحب کي چئن ڏينهن جي موڪل لاءِ درخواست لکو:

بخدمت جناب هيڊ ماستر صاحب،

ا۔ ب۔ ج سيڪنڊري اسڪول،

ڪراچي.

جناب اعليٰ!

گذارش آهي ته سنهنجي وڏي پيءُ جي شادي خانہ آبادي حيدرآباد ۾ طئي ٿي آهي. هن شادي ۾ شرڪت ۽ تيارين لاءِ اٽڪل سون کي چئن ڏينهن جي موڪل گهربل آهي.

سو تنهنڪري سهرباني فرمائي سون کي چئن ڏينهن جي موڪل ڏيڻ فرمائيندا ته مان اوهان جو هميشه ٿورائتور ڏينس.

مهرباني

فقط

اوهان جو فرمانبردار شاگرد

ا۔ ب۔ ج (درجو نائون)

اسڪول جي هيڊ ماستر صاحب کي پڪنگ ملهائڻ لاءِ درخواست لکو:

بخدمت جناب هيڊ ماستر صاحب،

ا۔ ب۔ ج سيڪنڊري اسڪول،

ڪراچي.

FOR HOME DELIVERY

JUST CALL

0312-2549017

0346-3557323

جناب اعليٰ!

گذارش آهي ته اسان نائين ڪلاس جا شاگرد ۽ شاگردڀائيون هن مهيني جي ۲۰ تاريخ تي پڪنگ ملهائڻ جو

پروگرام «ڪينجهر ڏنڊ» تي رکيو آهي، جنهن ۾ اسان جا استاد به اسان سان گڏ هلن پيا.

سو تنهنڪري سهرباني فرمائي اسان کي پڪنگ ملهائڻ جي اجازت ڏيندا ته اسان اوهان سائين جن جا هميشه ٿورائت

رهنداسين۔

مهرباني

فقط

تاريخ: ۲۲-۰۳-۱۳

اوهان جا فرمانبردار شاگرد ۽ شاگردڀائيون (درجو نائون)

۳ اسڪول جي هيڊ ماستر صاحب کي اسڪول ۾ داخلا لاءِ درخواست لکو:

بخدمت جناب هيڊ ماستر صاحب ،

ا.ب.ج سيڪنڊري اسڪول ،

ڪراچي .

جناب اعليٰ !

گزارش آهي ته منهنجو والد صاحب هڪ سرڪاري ملازم آهي، جنهن جي بدلي سکر کان ڪراچي ٿي وئي آهي، گهر جا سڀ ڀاتي به ڪراچي اچي ويا آهن ۽ مان به پنهنجي گهروارن سان گڏ ڪراچي ۾ رهڻ ۽ پڙهڻ جو چاهيان. سو تنهنڪري مهرباني فرمائي مون کي پنهنجي اسڪول ۾ داخلو ڏيندا ته جيئن مان پنهنجي تعليم جاري رکي سگهان. ان عنايت لاءِ مان اوهان سائين جن جو هميشه ٿورائتو رهندس.

مهرباني

فقط

اوهان جو فرمانبردار شاگرد
ا.ب.ج سيڪنڊري اسڪول (درجو نائون)

اسڪول جي هيڊ ماستر صاحب کي اسڪول ۾ «جشن لطيف» ملهائڻ لاءِ درخواست لکو:

بخدمت جناب هيڊ ماستر صاحب ،

ا.ب.ج سيڪنڊري اسڪول ،

ڪراچي .

FOR HOME DELIVERY

JUST CALL

0312-2549017

0346-3557323

جناب اعليٰ !

گزارش آهي ته اسان تائين درجي جا شاگرد ۽ شاگرد پائون صفر مهيني جي ۱۳ تاريخ تي پنهنجي اسڪول ۾ سنڌ

جي عظيم ترين شاعر ۽ صوفي بزرگ حضرت شاه عبداللطيف ڀٽائي جو ڏينهن (ڏهاڙو) «جشن لطيف» ملهائڻ جا چاهيون،

جنهن ۾ اسان کي هن عظيم شاعري کي اڃاگر ڪرڻ جو موقعو ملندو.

سو تنهنڪري مهرباني فرمائي اسان کي پنهنجي اسڪول ۾ «جشن لطيف»/شاه لطيف جو ڏهاڙو ملهائڻ جي

اجازت ڏيندا ته اسان اوهان سائين جن جا هميشه ٿورائتا رهندا سين .

مهرباني

فقط

اوهان جا فرمانبردار شاگرد ۽ شاگرد پائون

درجو: نائون

صفحو نمبر ۵۱

تاريخ: ۱۳-۰۳-۲۰۲۰

Master
Coaching Center

Add: Yaseen Square Block -F , Doli khata Soldier bazar, Karachi Contact # 0321-2494633 & 0312-2340767

۵ اسڪول جي هيڊ ماستر/هيڊ ماستريائي صاحبہ کي اسڪول جي في معافي لاءِ درخواست لکو:

بخدمت جناب هيڊ ماستر صاحب،
ا. ب. ج سيڪنڊري اسڪول،
ڪراچي.

جناب اعليٰ!

گذارش آهي ته مان اوهان جي اسڪول درجي نائين جو شاگرد آهيان، منهنجو والد صاحب گورنمنٽ ڪاتي ۾ هڪ معمولي ڪلرڪ آهي، جنهن جي پگهار تمام گهٽ آهي ۽ اٺن ڀاتين کي سنڀاليندڙ آهي، ان ڪري مان اوهان جي اسڪول جي في ٽو پري سگهان.

سوڻهنڪري مهرباني فرمائي منهنجي اسڪول جي في معاف ڪندا ته جيئن مان پنهنجي تعليم جاري رکي سگهان. ان عنايت لاءِ مان اوهان جو هميشه ٿورائتو رهندس.

مهرباني

قط

اوهان جو فرمانبردار شاگرد
ا. ب. ج (درجو: نائون)

تاريخ: ۲۰۲۰-۰۳-۱۳

۶ اسڪول جي هيڊ ماستر/هيڊ ماستريائي صاحبہ کي اسڪول ڇڏڻ جو سرٽيفيڪيٽ (في سي) جاري ڪرڻ لاءِ ڪرڻ درخواست لکو:

بخدمت جناب هيڊ ماستر صاحب،
ا. ب. ج سيڪنڊري اسڪول،
ڪراچي.

FOR HOME DELIVERY
JUST CALL
0312-2549017
0346-3557323

جناب اعليٰ!

گذارش آهي ته منهنجو والد صاحب هڪ سرڪاري ملازم آهي، جنهن جي بدلي ڪراچي کان سکر ٿي وئي آهي ۽ گهر جا سڀ ڀاتي به سکر وڃي رهيا آهن، ان ڪري مان به پنهنجي گهر وارن سان گڏ سکر وڃڻ ٿو چاهيان. سوڻهنڪري مهرباني فرمائي مون کي اسڪول ڇڏڻ جو سرٽيفيڪيٽ (في سي) جاري ڪندا ته جيئن مان سکر ۾ داخلو وٺي پنهنجي تعليم جاري رکي سگهان. ان عنايت لاءِ مان اوهان جو هميشه ٿورائتو رهندس.

مهرباني

قط

اوهان جو فرمانبردار شاگرد

ا. ب. ج (درجو: نائون)

صفحو نمبر ۵۲

تاريخ: ۲۰۲۰-۰۳-۱۳

علائقي جي ناظم/ڪائونسلر صاحب کي علائقي جي صفائي ۽ پاڻي جي قلت جي مسئلي کي حل ڪرڻ لاءِ درخواست لکڻ:

بخدمت جناب ناظم صاحب،

ا. ب. ج ٽائون،

ڪراچي.

جناب اعليٰ!

اسين ا. ب. ج علائقي جا رهواسي عرض ٿا ڪريون ته اسان جي علائقي ۾ صفائي ناقص ۽ نه هجڻ جي برابر آهي، هر گھڻي ۾ ڪچري جا ڍير لڳا پيا آهن ۽ روڊن تي گتر جو پاڻي اُڀري رهيو آهي، ٻيو ته اسان جي علائقي ۾ گھڻن ڏينهن کان وڻي پاڻي نه آيو آهي، جنهن ڪري هتي جا رهواسي ٿوري ٿوري لاءِ ترسي رهيا آهن. سونهن ڪري مهرباني فرمائي اسان جي علائقي جي صفائي ۽ پيئڻ جي پاڻي جي قلت کي حل ڪري اسان کي هن ڏهه ٽڪن کان نجات ڏياريندا ته اسان اوهان سائين جن جا هميشه ٿورائتا رهنداسين.

مهرباني

JOIN

اوهان جا مخلص علائقي جا رهواسي

اسڪول جي هيڊ ماستر کي ڪراچي کان لاهور تائين ريلوي ڪنسيشن فارم جاري ڪرڻ لاءِ درخواست لکڻ:

بخدمت جناب هيڊ ماستر صاحب،

ا. ب. ج سيڪنڊري اسڪول،

ڪراچي.

FOR HOME DELIVERY
JUST CALL
0312-2549017
0346-3557323

جناب اعليٰ!

گزارش آهي ته اسان کي گرمين جو موڪلون منع واريون آهن ۽ مان اهي موڪلون پنهنجي گهر وارن سان گڏ لاهور ۾ پنهنجي ويجهن عزيزن وٽ گذارڻ ٿو چاهيان.

* سونهن ڪري مهرباني فرمائي مون کي ڪراچي کان لاهور تائين ريلوي ڪنسيشن فارم جاري ڪندا ته مان

مهرباني

اوهان جو هميشه ٿورائتا رهندس.

قط

تاريخ: ۲۲-۰۳-۱۳

اوهان جو فرماتير دار شاگرد

ا. ب. ج (درجو ٽائون)

۹ ڪي ٽي ايس سي جي چيئرمين صاحب کي غير اعلانيا لوڊشيدنگ جي خاتمي لاءِ درخواست لکو:

بخدمت جناب چيئرمين صاحب ،

ڪي ٽي ايس سي ،

ڪراچي .

جناب اعليٰ !

اسان ناٿين درجي شاگرد / شاگردياڻيون گذارش ٿا ڪريون ته اسان جا ساليانا امتحان ٿيڻ وارا آهن ، جنهن جي

تياري ۾ اسان مصروف آهيون پر غير اعلانيا لوڊشيدنگ جي ڪري اسان کي سالياني امتحان جي تياري ۾ مشڪل ۽ پریشاني ٿي رهي آهي .

سو تنهنڪري مهرباني فرمائي لوڊشيدنگ جي خاتمي لاءِ ڪجهه اپاءُ وٺندا ته اسان اوهان سائينجن جا

هميشه ٿورائتا رهنداسين .

JOIN

مهرباني

فقط

اوهان جا فرمانبردار شاگرد ۽ شاگردياڻيون

(درجو: ناٿون)

FOR MORE!!!

بخدمت جناب هيڊ ماستر صاحب ،

ا-ب-ج ميڪليري اسڪول ،

ڪراچي .

FOR HOME DELIVERY

JUST CALL

0312-2549017

0346-3557323

تاريخ: ۲۰۲۰-۰۳-۱۳

۱۰ اسڪول جي هيڊ ماستر صاحب کي ڪريڪٽر ۽ پروويژن سرٽيفڪيٽ جاري ڪرڻ لاءِ درخواست لکو:

جناب اعليٰ !

گذارش آهي ته مان اوهان جي اسڪول مان هن سال مئٽرڪ جو امتحان اي ون گريڊ سان پاس ڪيو

آهي ۽ هاڻي مون کي ڪاليج ۾ داخلا لاءِ ڪريڪٽر ۽ پروويژن سرٽيفڪيٽ جي سخت ضرورت آهي .

سو تنهنڪري مهرباني فرمائي مون کي اسڪول جو ڪريڪٽر ۽ پروويژن سرٽيفڪيٽ جاري ڪندا ته

جيئن مان ڪاليج ۾ داخلو وٺي پنهنجي تعليم جاري رکي سگهان . ان لاءِ مان اوهان جو هميشه ٿورائتا رهندس .

مهرباني

فقط

اوهان جو فرمانبردار شاگرد

ا ب ج (درجو ناٿون)

تاريخ: ۲۰۲۰-۰۳-۱۳

۱۱ اسڪول جي هيڊ ماستر صاحب کي هڪ/پن/ٽن/چئن/پنجن/ڇهن يا هڪ هفتي جي موڪل لاءِ درخواست لکو:

بخدمت جناب هيڊ ماستر صاحب،

۱-ب-ج سيڪنڊري اسڪول،

ڪراچي.

جناب اعليٰ!

گذارش آهي ته مان اوهان جي اسڪول درجي نائين جو شاگرد آهيان. مون کي ڪالهه کان وٺي بخار ۽ مٿي ۾ سور آهي. ڊاڪٽر صاحب مون کي هڪ/پن/ٽن/چئن/پنجن/ڇهن يا هڪ هفتي جي آرام جي صلاح

ڏني آهي.

مون جي مهرباني فرمائي مون کي هڪ/پن/ٽن/چئن/پنجن/ڇهن يا هڪ هفتي جي موڪل ڏيڻ فرمائيندا ته مان اوهان سائينجن جا هميشه ٿورائتا رهندس.

مهرباني

نقطو

اوهان جا فرمانبردار شاگرد

۱-ب-ج (درجو نائون)

FOR HOME DELIVERY
JUST CALL
0312-2549017
0346-3557323

۱۲ اسڪول جي هيڊ ماستر صاحب کي اسڪول ۾ ٻارن جو عالمي ڏينهن (ڏهاڙو) ملهائڻ جي اجازت لاءِ درخواست لکو:

بخدمت جناب هيڊ ماستر صاحب،

۱-ب-ج سيڪنڊري اسڪول،

ڪراچي.

اسين نائين درجي جا شاگرد ۽ شاگرد يائينون عرض ٿا ڪريون ته اسان پنهنجي اسڪول ۾ هر سال جي طرح هن سال به ٻارن جو عالمي ڏهاڙو ملهائڻ ٿا چاهيون. جنهن ۾ ٻارن کي پنهنجي صلاحيتن کي اجاگر ڪرڻ ۾ مدد ملندي. سوشل ڪري مهرباني فرمائي اسان کي پنهنجي اسڪول ۾ ٻارن جو عالمي ڏينهن (ڏهاڙو) ملهائڻ جي اجازت ڏيندا ته اسان اوهان سائينجن جا هميشه ٿورائتا رهنداسين.

مهرباني

نقطو

اوهان جا فرمانبردار شاگرد ۽ شاگرد يائينون (درجو: نائون)

صفحو نمبر ۵۵

mcc **Master**
Coaching Center

Add: Yaseen Square Block-F, Doli khata Soldier bazar, Karachi Contact # 0321-2494633 & 0312-2340767

۱۳ اسڪول جي هيڊماسٽر/هيڊماسٽريائي صاحبہ کي پنهنجي اسڪول ۾ سيلاب (پنهن) جي متاثر ماڻهن لاءِ فنڊ (چنڊو) گڏ ڪرڻ جي اجازت لاءِ درخواست لکو:

بخدمت جناب هيڊماسٽريائي صاحبہ،

ا.ب.ج سيڪنڊري اسڪول،

ڪراچي.

جناب عاليه!

گزارش آهي ته اسان نائين درجي جا شاگرد پنهنجي اسڪول ۾ سيلاب/مينهن (بوڏ) کان متاثر ٿيل ماڻهن لاءِ فنڊ (چنڊو) گڏ ڪرڻ ٿا چاهيون. جنهن سان اسان کي انسانيت جي خدمت ڪرڻ جو موقعو ملندو. سو تنهنڪري مهرباني فرمائي اسان کي پنهنجي اسڪول ۾ فنڊ (چنڊو) گڏ ڪرڻ جي اجازت ڏيندا ته اسان اوهان جا هميشه ٿورائتا رهنداسين.

JOIN

FOR

MORE!!!

مهرباني

فقط

اوهان جا فرمانبردار شاگرد (درجو: ناٿون)

تاريخ: ۱۳-۵۵

۱۳ اسڪول جي هيڊماسٽر/هيڊماسٽريائي صاحبہ کي پنهنجي اسڪول ۾ راندين جو هفتو ملهائڻ جي اجازت لاءِ درخواست لکو:

بخدمت جناب هيڊماسٽريائي صاحبہ،

ا.ب.ج سيڪنڊري اسڪول،

ڪراچي.

FOR HOME DELIVERY
JUST CALL
0312-2549017
0346-3557323

جناب عاليه!

گزارش هي آهي ته اسان نائين درجي جا شاگرد هن مهيني پنهنجي اسڪول ۾ راندين جو هفتو ملهائڻ ٿا چاهيون. جنهن ۾ شاگردن کي پنهنجي ذهني ۽ جسماني صلاحيتن جو اظهار ڪرڻ جو موقعو ملندو. سو تنهنڪري مهرباني فرمائي اسان کي پنهنجي اسڪول ۾ راندين جو هفتو ملهائڻ جي اجازت ڏيندا ته اسان اوهان جا هميشه ٿورائتا رهنداسين.

مهرباني

فقط

اوهان جا فرمانبردار شاگرد (درجو: ناٿون)

تاريخ: ۱۳-۵۵

۱۵ بورڊ آفيس جي چيئرمين/ڪنٽرولر صاحب کي امتحان ۾ نقل/ڪاپي ڪلچر جي رجحان کي ختم ڪرڻ لاءِ درخواست لکڻ:

بخدمت جناب چيئرمين/ڪنٽرولر صاحب،

بورڊ آف ميڪنڊري ايجوڪيشن،

ڪراچي.

جناب غائب!

مان ناٿين درجي جو شاگرد عرض ٿو ڪريان ته اسان جو استعاني نظام هوريان هوريان ناقص ٿي رهيو آهي. جنهن جو سبب کان وڌو سبب سالياني امتحان ۾ ڪاپي ڪلچر (نقل) آهي. جنهن سان ذهين ۽ محنتي شاگردن جي حق تلفي ٿي رهي آهي.

سو تنهنڪري مهرباني فرمائي هن ڪاپي ڪلچر جي وڌندڙ مسئلي تي توجه ڏيندا ته مان اوهان جو هميشه

توانائو ۽ هندس.

مهرباني

فقط

اوهان جو فرمانبردار شاگرد

ا.ب.ج (درجو: ناٿون)

اسڪول جي هيڊ ماستر/هيڊ ماستر کي اسڪول ۾ تر جي ڏڪاريل (ماتر) ماڻهن جي مدد لاءِ چندو گڏ ڪرڻ ل

لا ڪانس جازت گهرڻ.

بخدمت جناب هيڊ ماستر صاحب،

ا.ب.ج سيڪنڊري اسڪول،

ڪراچي.

FOR HOME DELIVERY
JUST CALL
0312-2549017
0346-3557929

جناب اعليٰ!

گزارش آهي ته اسان ناٿين ڪلاس جا شاگرد پنهنجي اسڪول ۾ تر جي ڏڪاريل (ماتر) ماڻهن جي مدد

لاءِ چندو گڏ ڪرڻ ٿا چاهيون. جنهن سان اسان کي انسانيت جي خدمت ڪرڻ جو موقعو ملندو.

سو تنهنڪري مهرباني فرمائي امان کي پنهنجي اسڪول ۾ تر جي ڏڪاريل (ماتر) ماڻهن جي مدد لاءِ چندو گڏ

ڪرڻ جي اجازت ڏيندا ته اسان اوهان جا هميشه احسان مند رهندا سين.

مهرباني

فقط

اوهان جا فرمانبردار شاگرد

ڪلاس: ناٿين

تاريخ: مارچ ۲۰۱۳

صفحہ نمبر ۵۷

Master
Coaching Center

Add: Yaseen Square Block-F, Doli khata Soldier bazar, Karachi Contact # 0321-2494633 & 0312-2340767

خط

۱ پنهنجي دوست / ساهيڙي کي خط لکي کيس امتحان ۾ پاس ٿيڻ جي مبارڪ ڏيو:

امتحاني ڪمر،

ڪراچي سنڌ،

۱۵ اپريل ۲۰۰۹

شال خوش هجو،

پيارا دوست ا ب ج،

اسلام و عليڪم!

عرض ته هت سڀ خير آهي ۽ اميد اٿم ته اوهان ڏانهن به رب پاڪ جي فضل و ڪرم سان خير گذريو هوندو.

«آمين»

لکڻ جو مقصد ته مون کي اهو پڙي تمام گهڻي خوشي ٿي آهي ته توهان مئٽرڪ جي امتحان ۾ اتي - ون گريڊ سان پاس ٿيا آهيو، هن ڪاميابي تي توهان کي لکين مبارڪون هجن ۽ ڏئي دراڳيان دُعا گو آهيان ته توهان جي حياتي ۾ اهڙيون ڪاميابيون هميشه اينديون رهن. «آمين»

مهرباني

سنهنجي طرفان پنهنجي سڀني گهروارن کي تمام گهڻا سلام چوندا.

JOIN
FOR
MORE!!!

قط

اوهان جو مخلص دوست

ا ب ج

۲ پنهنجي دوست / ساهيڙي کي بيماري مان صحت يابي جو خط لکو:

امتحاني ڪمر،

ڪراچي سنڌ،

۱۵ اپريل ۲۰۰۹

FOR HOME DELIVERY

JUST CALL

0312-2549017

0346-3557323

شال خوش هجو

پيارا دوست ا ب ج

اسلام و عليڪم!

عرض ته هت سڀ خير آهي ۽ اميد اٿم ته اوهان ڏانهن به رب پاڪ جي فضل و ڪرم سان خير گذريو هوندو.

«آمين»

لکڻ جو مقصد ته توهان جو خط مليو، اهو پڙهي ڏاڍي خوش ٿي آهي ته توهان بيماري مان بنڪل صحت ياب ٿي ويا آهيو. سنهنجي طرفان توهان کي صحت يابي جون مبارڪون هجن، هن دُعا سان ته ڏئي سگهرو اوهان کي سٺي صحت ۽ وڏي عمر عطا ڪري.

مهرباني

سنهنجي طرفان پنهنجي سڀني گهروارن کي تمام گهڻا سلام چوندا

قط

اوهان جو مخلص دوست

ا ب ج

صفحہ نمبر ۵۸

آدم ج

Master
Coaching Center

Add: Yaseen Square Block -F , Doli khata Soldier bazar, Karachi Contact # 0321-2494633 & 0312-2340767

۳ پنهنجي والد صاحب کي خط لکي، کائڻس ڪتاب، ڪاپيون خريد ڪرڻ لاءِ پئسا طلب ڪريو:

امتحاني ڪمر،

ڪراچي سنڌ،

۱۵ اپريل ۲۰۱۳

شال خوش هجو

محترم بابا سائين،

اسلام و عليڪم !

عرض ته هت سڀ خير آهي ۽ اسيد اٿم ته اوهان ڏانهن به رب پاڪ جي فضل و ڪرم سان خير گذريو هوندو

«آمين»

مطلب ته احوال هن ريت آهي ته مون هن سال اٺين درجي جو امتحان سٺن نمبرن سان پاس ڪيو آهي ۽ هاڻي مون کي نائين درجي جي ڪتاب ۽ ڪاپيون خريد ڪرڻ لاءِ ٻه هزار (۲۰۰۰) رپين جي ضرورت آهي ته جيئن مان نائين درجي ۾ داخله وٺي پنهنجي تعليم جاري رکي سگهان.

مهرباني

JOIN
FOR
MORE

نقط

اوهان جو پٽ

ج

ب

ا

FOR HOME DELIVERY

JUST CALL

0342-2549017

0346-3557323

شال خوش هجو،

محترم بابا سائين،

امتحاني ڪمر،

ڪراچي سنڌ،

۱۵ اپريل ۲۰۰۹

اسلام و عليڪم !

عرض ته هت سڀ خير آهي ۽ اسيد اٿم ته اوهان ڏانهن به رب پاڪ جي فضل و ڪرم سان خير گذريو هوندو.

«آمين»

مطلب ته احوال هن ريت آهي ته اوهان جو خط مليو، جنهن ۾ اوهان منهنجي اسڪول جي پڙهائي بابت پڇيو آهي. منهنجي اسڪول جو ماحول تمام سٺو آهي ۽ منهنجي اسڪول جا استاد جا ڏاڍا محنتي، تجربي ڪار ۽ ڏاڍا شفيق آهن، جيڪي اسان کي ڏاڍي محنت ۽ پيار سان پڙهائي رهيا آهن. آءُ اوهان بزرگن جي دعا، استادن جي تجربي ۽ پنهنجي محنت سان انشاءِ الله اي-ون گريڊ حاصل ڪرڻ ۾ ڪامياب ٿي ويندس.

مهرباني

نقط

اوهان جو پٽ

ج

ب

ا

منهنجي عرفان سڀني گهر وارن کي تمام گھڻا سلام چوندا.

۵ پنهنجي دوست / ساھيڙي کي خط لکو، جنهن ۾ ان کي اونھاري جون موڪلون ڪراچي ۾ گذارڻ جي دعوت ڏيو:

امتحاني ڪمر،

ڪراچي سنڌ،

۱۵ اپريل ۲۰۰۹ء

شال خوش هجو،

پيارا دوست اب ج،

اسلام و عليڪم!

عرض ته هت سڀ خير آهي ۽ اميد آيم ته اوهان ڏانهن به رب پاڪ جي فضل و ڪرم سان خير گذريو هوندو.

«آمين»

مطلب ته احوال هن ريت آهي ته ڪجهه ڏينهن کان پوءِ اونھاري جون موڪلون سنڌ واريون آهن ۽ سنھنجي دلي خواهش آهي ته توهان اهي موڪلون مون وٽ ڪراچي ۾ گذاريو، چوٽه ڪراچي جو موسم اجاڻائين تمام سٺو آهي ۽ گرمي تمام گهٽ آهي. ان کان علاوه ڪراچي ۾ بي شمار گھڻن جون جايون آهن، جنهن ۾ گھڻي اوهان کي ڏاڍو سٺو ايندو. سيد ته اوهان سنھنجي هن پر خلوص دعوت کي قبول ڪري مون کي خدمت جو ضرور موقعو ڏيندا.

مھرباني

سنھنجي طرفان پنھنجي سڀني گھروارن کي تمام گھڻا سلام چوندا.

**JOIN
FOR
MORE!!!**

اوهان جو پيارو دوست

اب ج

M. K. GABA

All Best Institute Notes Available at

FAISAL BOOK STALL

Shop No. 9, Nosheen Centre, New Urdu Bazar

Karachi. Phone 021-34228956

HAMZA BOOK STALL

Shop No. 18, Urdu Bazar, Karachi

Ph: 021-34228955

سوال نمبر ۽: هيٺين مان ڪن به ٻن بيتن جي سمجهاڻي ڏيو، نظم ۽ شاعر جو نالو پڻ لکو: (۵)

وائِي (نظم) سمجهاڻيون

جن جو وارث تون، آسماني ڪيئن رهندا ٿيڻ سنهجا،

شعر نمبر ۱:

آڪي اُپ خلتيا ڀلي خلتيا ٿين پون،

جن جو وارث تون.

حوالو: هي بيت نظم وائي مان ورتل آهي، جنهن جو شاعر حضرت شاھ عبداللطيف ڀٽائي آهي.

سمجهاڻي: هن بيت ۾ شاعر فرمائي ٿو ته! اي سنهجا رب جن جو خالق ۽ مالڪ تون آهين، انهن کي ڏئي بنا هي آڪيون ڪڍي رهي سگهن ٿيون. الله پاڪ توڻي آسمان، خوبصورت ۽ زرخيز زمين پيدا ڪئي آهي. جنهن جو وارث ۽ مالڪ تون ئي آهين.

سمجهاڻي: هن بيت ۾ شاعر فرمائي ٿو ته! الله تعاليٰ هن خوبصورت ڪائنات کي جوڙڻ لاءِ (ڪن فيڪون) چئي. يعني

جن جو وارث تون...

سمجهاڻي: هن بيت ۾ شاعر فرمائي ٿو ته! الله تعاليٰ هن خوبصورت ڪائنات کي جوڙڻ لاءِ (ڪن فيڪون) چئي. يعني ٺهي وڃ ۽ هي پوري ڪائنات ٺهي وئي. جنهن جو وارث ۽ مالڪ الله تعاليٰ آهي.

ڪوڙي دنيا ڪوڙا ٻه ڏينهن مڙهي ڏون

شعر نمبر ۲:

جن جو وارث تون...

سمجهاڻي: هن بيت ۾ شاعر فرمائي ٿو ته! هي ڪوڙي ۽ جوڙ تو دنيا آهي، ڪوڙا ٻه ڏينهن جا رنگ آهن. هتي جي تيل ۽ شوڪت به غارضي آهي. هي دنيا صرف ڏون ڏينهن جي آهي. جنهن جو وارث ۽ مالڪ الله تعاليٰ آهي.

آهيون الف آسري محمد مڃيئون،

شعر نمبر ۳:

جن جو وارث تون...

سمجهاڻي: شاعر هن بيت ۾ فرمائي ٿو ته! اسين الف يعني الله تعاليٰ جي آسري آهيون ۽ محمد ﷺ کي پنهنجو

محبوب ۽ آخري نبي ڪري مڃيون ٿا، جنهن جو به وارث ۽ مالڪ الله تعاليٰ آهي.

FOR HOME DELIVERY
JUST CALL
0312-2549017
0346-3557323

صفحو نمبر ۶۱

Master
Coaching Center

Add: Yaseen Square Block-F, Doli khata Soldier bazar, Karachi Contact # 0321-2494633 & 0312-2340767

نيڪي (نظم) سمجهاڻيون

بند نمبر ۱:

جو قلب ڪرم لطف عطا جو گهر ٿيو،

ٿي جاء تسليم جي رضا جو گهر ٿيو.

نيڪي جي بني جاء، «مسافر» جا دل

سادل ته قسم رب جو خدا جو گهر ٿيو

حوالو: هي بند نظم نيڪي مان ورتل آهي، جنهن جو شاعر محمد صديق مسافر آهي.

سمجهاڻي: هن بند ۾ شاعر فرمائي ٿو ته! جنهن ماڻهو جي دل ۾ ڪرم، سهرڻائي، رحيم آهي، اهڙي ماڻهو ڪان الله تعاليٰ

خوش ۽ راضي هوندو آهي ۽ انهي جي هر دُعا قبول ٿيندي آهي ۽ جنهن ماڻهو جي دل ۾ انسان لاءِ نيڪي،

پلائي، همدردي، خلوص، پيار، محبت ۽ عزت هوندي آهي، اهڙي ماڻهو جو دل رب سائين جو گهر آهي.

بند ۲: مون مان جي کڻي ڪو به برائي ٿو ڪري،

دل منهنجي برائي مان نه ته به اُن ڏي وري.

اُهو ان سان به دل سان ڪندس پيو نيڪي.

تو فيق جو هٿ شال خدا وند ٿري!

سمجهاڻي: هن بند ۾ شاعر فرمائي ٿو ته! جيڪڏهن ڪو به ماڻهو مون سان برائي ٿو ڪري ته منهنجو دل ڪڏهن به اهڙي

ماڻهو سان برائي نه ڪندو ڇو ته برائي جو بدلو برائي نه پر پلائي آهي. اتي رب پاڪ مون کي هميشه اها هدايت

ڏئي ته مان برائي ڪرڻ وارن سان هميشه همدردي، نيڪي ۽ پلائي ڪندو رهان.

بند نمبر ۳:

جي توکي «مسافر» ارجمندي گهرجي،

جي توکي دنيا ۾ حق پسندي گهرجي،

وٺ جان ۽ دل سان خاڪساري جي وات

نوڙي هل جي توکي بلندي گهرجي.

FOR HOME DELIVERY
JUST CALL
0312-2549017
0346-3557323

سمجهاڻي: هن بند ۾ شاعر فرمائي ٿو ته! اي مسافر جيڪڏهن تون خدا جو فرمانبردار بڻائجو ٿي حق پسني سان زندگي

گذارڻ چاهين ٿو ۽ جيڪڏهن تون دنيا ۾ عزت، عظمت ۽ بلند مقام حاصل ڪرڻ ٿو چاهين ته دنيا ۾

سادگي ۽ عاجزي وانڪساري (نياز ۽ نوڙت) سان رهو ۽ هر ڪنهن سان سٺي اخلاق سان پيش اچ.

صفحو نمبر ۶۲

آدم ج

Master
Coaching Center

Add: Yaseen Square Block -F, Doli khata Soldier bazar, Karachi Contact # 0321-2494633 & 0312-2340767

دُعا (نظم) سمجهاڻيون

شعر نمبر ۱:

اسان جي دين، ايمان کي سلامت رک خداوند،

پچائج تون مسلمانن جي عزت آبرو هرجا.

حوالو: هي بيت نظم دُعا مان ورتل آهي. جنهن جو شاعر حڪيم فتح محمد سيوهاڻي آهي.

سمجهاڻي: هن بيت ۾ شاعر الله تعاليٰ کان پنهنجي دين و ايمان جي سلامتي جي دُعا گهرندي فرمائي ٿو ته! اي منهنجا رب

سائين تون اسان جي دين ۽ ايمان کي هميشه سلامت رک ۽ سڄي دنيا ۾ مسلمانن جي عزت ۽ آبرو جي حفاظت فرما.

شعر نمبر ۲:

اسان کي ڏي خدا توفيق، طاقت، همت ۽ هشت،

ان مان ڪي اڳين جهڙا عجب انسان ڪريدا.

سمجهاڻي: هن بيت ۾ شاعر الله تعاليٰ کان دعائون فرمائي ٿو ته! اي منهنجا رب تون اسان کي همت، طاقت ۽ توفيق

ڏئي ته اسان پنهنجو وڏايل وقت، عزت ۽ عظمت بهتر حاصل ڪري سگهون، ان لاءِ اسان مان ڪي اڳين جهڙا

مجاهد مسلمان ٿيڻ ڪري.

شعر نمبر ۳:

سڄي دنيا ۾ رک اسلام کي تون اوج عزت سان.

خدا! اسلام جي ڪلمي سنڌو نون شان رک رک بالا.

سمجهاڻي: هن بيت ۾ شاعر الله تعاليٰ کان اسلام ۽ اسلام جي ڪلمي جي شان رک رک بالا رکڻ جي دُعا گهرندي فرمائي ٿو ته!

اي منهنجا مولا سائين تون سڄي دنيا ۾ مسلمانن ۽ اسلام کي عزت، شهرت ۽ اوج عطا فرما ۽ اسلام جي ڪلمي

کي سنڌي ٿاڻين پهچاء.

شعر نمبر ۴:

هميشه شال دنيا ۾ جهنڊو اسلام جو جهولي،

جتي پي سو و جي پهچي، رهي قائم اتي برها.

سمجهاڻي: شاعر هن بيت ۾ فرمائي ٿو ته! اي منهنجا رب سڄي دنيا ۾ سدائين اسلام جي حڪمراني هجي ۽ اسلام جو

جهنڊو سدائين بلند ويالا رهي، جتي به دين اسلام پهچي، اُتي هميشه عزت، عظمت ۽ ڪاميابي سان قائم و دائم رهي.

شعر نمبر ۵:

اسان جي قوم ٿي مسڪين اسان جي قوم ٿي غمگين،

تون تنهن جو شال حامي ٿين، ڪرين تنهن کي تون بي پروا

سمجهاڻي: شاعر هن بيت ۾ پنهنجي قوم لاءِ الله تعاليٰ کان دُعا گهرندي فرمائي ٿو ته! اسان جي قوم غمگين ۽ مسڪين

ٿي پئي آهي، اي الله سائين اسان جي قوم جي مدد فرما ۽ کين هر طرح غم، پریشانين ۽ تڪليفن کان نجات ڏيار.

صفحہ نمبر ۶۳

شعر نمبر ۶:

اسان جي قوم کي آزاد ڪرڻهن ۽ مرضن کان،

اسان جي قوم کي آباد ۽ دلشاد ڪر مولا

سمجهاڻي: هن بيت ۾ الله تعاليٰ کان پنهنجي قوم لاءِ دعا گهرندي فرمائي ٿو ته! اي منهنجا مولا سائين اسان جي قوم کي
فرس ۽ بيمارن کان محفوظ رک ۽ خوشيون عطا ڪري ڪين آسودگي عطا فرما.

شعر نمبر ۷:

دفع سڀ انتظاري ڪر، پري سڀ بيقار ڪر،

خزان مان بهاري ڪر، ته ٿيون سرمين ۽ سرها.

سمجهاڻي: شاعر هن بيت ۾ فرمائي ٿو ته! اي رب سائين اسان جي قوم خوشحالي اچڻ جي انتظار ۾ آهي، ڪين بيقار ڪري،
ختم ڪري، خزان مان بهاري ڪر ته جيئن سڄي قوم خوشحال ۽ آباد ٿي وڃي.

سچل سرمست جا بيت (نظم) سمجهاڻيون

شال نه وسرين هوت پيو مون سڀ وسري

شعر نمبر ۱:

مون کي ٿاڻين موت هوئين آڳوڻن ۾.

حوالو: هي بيت نظم سچل سرمست جا بيت مان ورتل آهي، جنهن جو شاعر حضرت سچل سرمست آهي.

سمجهاڻي: هن بيت ۾ شاعر پنهنون جي جدائي ۾ سسئي جي حالت بيان ڪندي فرمائي ٿو ته! اي منهنجا دوست خدا
ڪري تون مون کان ڪڍڻ به نه وسرين. ٻي سڄي دنيا پلي مون کان وسري وڃي. پر تون سڄي گهڙي ٿاڻين
منهنجي آڳوڻن جي سامهون هجين.

منهنجو اندر اڌاڪيون هن فراق

شعر نمبر ۲:

مري ٿي مشتاق ڪا ڪرور ولهي جي

سمجهاڻي: هن بيت ۾ شاعر پنهنون جي جدائي ۾ سسئي جي حالت بيان ڪندي فرمائي ٿو ته! اي منهنجا محبوب تنهنجي
جدائي جي غم مون کي بيمار ۽ ڪمزور ڪري ڇڏيو آهي، مان توکي هڪ نظر ڏسڻ لاءِ بيقار آهيان.

مون (نماڻي) عاجز ٿي رحم ڪر ۽ موتي اچ.

شعر نمبر ۳:

آري جي اچڻ جي روزنهاريان راه،

آئينس الله، مون سر صدي ڪيو.

سمجهاڻي: هن بيت ۾ شاعر پنهنون جي جدائي ۾ سسئي جي حالت بيان ڪندي فرمائي ٿو ته! مان هر روز پنهنجي محبوب
جي اچڻ جي واٽ تي رهندي آهيان. مون کي اميد آهي ته الله سائين منهنجي محبوب کي ضرور واپس آڻيندو ۽
مان پنهنجي محبوب تان دل و جان قربان ڪندس.

صفحہ نمبر ۶۳

آدم

Master

Coaching Center

Add: Yaseen Square Block -F, Doli khata Soldier bazar, Karachi Contact # 0321-2494633 & 0312-2340767

شعر نمبر ۴:

ساري شهر ڀنڀورجي ڇڏي لوڪ لذت،
توري ڏني ڪونه ڪو، ماڻهو عام عزت،
ٿئي ساه صحت، پهر ٻاروڃا اچين

مسجهائي: هن بيت ۾ شاعر پنهنجن جي جذباتي ۾ سسئي جي حالت بيان ڪندي فرمائي ٿو ته! سسئي کي ڀنڀور شهر ۾
مروڪونه ٿو اچي، اها عزت ڪانه ٿي سبي، جيڪا پنهنجن جي هوندي سنڌي هئي. پنهنجن جي غم ۾ سسئي بيمار
ٿي چوي ته جيڪڏهن پنهنجن واپس اچي ته هن جسم ۾ وري ساه پئجي وڃي ۽ مان صحتمند ٿي وڃان.

شعر نمبر ۵:

بهمي پروڙيوم ته پنهنجن پاڻ ئي آهيان
پاڻ ئي منهنجان پاڻ کي هي ٻڌاءُ ڀوم،
صحيح ڪن ڪيوم ته غير گمان اٿي ويا.

مسجهائي: هن بيت ۾ شاعر فرمائي ٿو ته! جڏهن سسئي سڀ ڪجهه ڇڏي سوچيو تڏهن ائين محسوس ڪيائين جن
(پنهنجن) سسئي وچ ۾ سسئي جي ۽ هن جي دماغ ۾ خيال آيو ته مان پاڻ ئي پنهنجن آهيان ۽ دل مان به
اهيئي آواز آيو جڏهن سسئي ان تي ٿورو سوچيو ته سندس دل مان سڀ شڪ ختم ٿي ويا.

ڏينهو (نظم) مسجهائيون

ڪڪائڻ ڪهڙن کي تون روشن ڪري ٿو،
غريبن جي چورن کي کڻن ڪرين ٿو،
ٿئي سج عيان منهنجو جاري ڪرين ٿو،
سحر تائين هر جاءِ نشيمن ڪرين ٿو.

حوالو: هي بند نظم ڏينهو سان ورتل آهي، جنهن جو شعر ليکڪ راج ڪشمير ڪشمير آهي.

مسجهائي: هن بند ۾ شاعر ڏينهي جي تعريف ڪندي فرمائي ٿو ته! اتي ڏينهو تون هر جاءِ کي روشن رکندو آهين، اتي اهو
غريبن جو گهر هجي يا ڪڪائڻ سان ٺهيل جهوپڙي، تون سڀني کي روشن رکندو آهين ۽ اتي ڏينهو تون هر جاءِ کي سج
لڻندو آهي ۽ اوند ٿيندي آهي ته تون پنهنجي طاقت (روشني) سان صبح جو سج ۽ ڀرڻ تائين هر جاءِ کي روشن
رکندو آهين.

بند نمبر ۲:

مزدورن ۽ ڪڙمين سان همڪار آهين،
فقيرن جي مجلس جو سينگار آهين،
سڄي تون ٻين کي ڏئين ٿوسهائي،
رکيل توم ڪڍي نه آهي چڱائي.

M K GABA
Notes

مسجهائي: هن بند ۾ شاعر ڏينهي جي تعريف ڪندي فرمائي ٿو ته! اتي ڏينهو تون هر جاءِ کي روشن رکندو آهين ۽
اين سان ڪم ڪار ۾ مدد ڪندو آهين ۽ فقيرن جي محل جي رونق ۽ سينگار به تون ئي آهين ۽ ڏينهو تون
قدرت ڪڍي نه چڱائي ۽ سچائي رکي آهي جو تون پنهنجي پاڻ کي سڄي ٻين کي ڏينهو (روشني) پهچائيندو آهين.

صفحہ نمبر ۶۵

Master
Coaching Center

Add: Yaseen Square Block -F, Doli khata Soldier bazar, Karachi Contact # 0321-2494633 & 0312-2340767

بند نمبر ۳:

پري کان منجهيل جي ڪرين رهنمائي،

ڏيئا توڻي آهي سراسر سچائي،

سچو دوست دشمن تي دلسوز آهي،

سچائي سان سڀ جو شب افروز آهي.

سمجهاڻي: هن بند ۾ شاعر ڏيئي جي تعريف ڪندي فرمائي ٿو ته! اي ڏيئارتون رات جي اونداھي ۾ منزل کان پتڪيل ماڻھن جي رهنمائي ڪندو آھين، توڻي سچائي ئي سچائي رکيل آھي ۽ اي ڏيئارتون ھڪ سچو ۽ وفادار دوست آھين، جيڪو ڪڏھن به ڪنھن کي به ڌوڪو نه ڏيندو آھي، توڻي دوست دشمن ڪنھن جو به فرق ڪونھي، تون پنھنجي سچائي سان سڀني کي رات جو ھڪ جھڙي روشني پھچائيندو آھين.

بند نمبر ۴:

مدد ڏين ٿو ڪم ڪار ۾ تون به محنت،

پرڻ سان تنھنجي ٿئي دفع ظلمت،

نه پنھنجي پراڻي جو ڌارين تفاوت،

رکين قلب ۾ ڪانه ڪنھن ڏانھن ڪدورت.

سمجهاڻي: هن بند ۾ شاعر فرمائي ٿو ته! اي ڏيئا تون محنت ڪندڙ ماڻھن جي ڪم ڪار ۾ مدد ڪندو آھين، جڏھن تون روشني ڪندو آھين ته هن جھان تان اونداھي ختم ٿي ويندي آھي ۽ اي ڏيئا تون بنا ڪنھن فرق جي سڀني جي خدمت ڪندو آھين، تنھنجي دل ۾ ڪنھن لاءِ به نفرت، ڪينو، تعصب، ساڙ ۽ پراڻي ڪونھي.

بند نمبر ۵:

سعادت جو بيشڪ تون آھين ستارو،

ڏيئا تون ٿو لاهين جھان تان اندازو،

ھوا سان سرلات جو ٿو جھڪائين،

ٿو نوڙت ڪندي پنھنجي جيوت بچائين.

سمجهاڻي: شاعر هن بند ۾ فرمائي ٿو ته! اي ڏيئا تون ڏاڍو فرسانبردار ۽ خوش بختي جو ستارو آھين، تون ئي هن دنيا تان اونداھي کي ختم ڪندو آھين ۽ اي ڏيئا جڏھن تيز ھوا جو جھونڪو ايندو آھي، ته تون عاجزي ۽ انڪساري سان پنھنجي سرلات جھڪائي پنھنجو جيوت (زندگي) بچائين ٿو.

بند نمبر ۶:

حياتي جو مقصد سچو ٿو ٻڌائين،

بين لاءِ پنھنجو ٿو تن من جلائين.

جلي جي ٻين کي سھانو ڏين ٿا،

لکين گھورتن تان ھٽڪائين ٿا.

M K GABA
Notes

سمجهاڻي: هن بند ۾ شاعر فرمائي ٿو ته! زندگي جو اصل مقصد ٻين جي ڪم ۾ اچڻ آھي، ٻين لاءِ قرباني ڏيڻ آھي. ان جو مثال ڏيئو آھي، جيڪو پاڻ کي نقصان پھچائي ٻين کي فائدو (روشني) پھچائيندو آھي ۽ جيڪي انسان ڏيئي ڪليغون ڏيئي ٻين جي ڪم ۾ اچن ٿا. اهڙن انسانن تان ڪيترائي پروانا هر وقت قربان رھن ٿا.

منھن نمبر ۶۶

آدم ج

mcc Master Coaching Center

Add: Yaseen Square Block -F , Doli khata Soldier bazar, Karachi Contact # 0321-2494633 & 0312-2340767

بڻايون سڱ جو ڪو سنسار (نظم) سمجهاڻيون

شعر نمبر ۱:

هڪٻئي سان هڪارت ڇا جي؟ انسانن سان نفرت ڇا جي؟

ڪيٺو ساڙ ڪنورٽ ڇا جي؟ مذهب پنهنجو پيار،

بڻايون سڱ جو ڪو سنسار.

حوالو: هي بيت نظم بڻايون سڱ جو ڪو سنسار مان ورتل آهي، جنهن جو شاعر عبدالڪريم گدائي آهي.

سمجهاڻي: هن بيت ۾ شاعر فرمائي ٿو ته! هڪٻئي سان نفرت ڇو آهي، ڪيٺو، ساڙ ۽ غيبت ڇو آهي، اسان جو پيارو مذهب

اسلام ته اسان کي پيار ۽ محبت جو درس ڏئي ٿو. تنهنڪري نفرت کي ڇڏي اچو ته دنيا ۾ سڱ ۽ امن قائم ڪريون.

شعر نمبر ۲:

ذاتيون ٻاڻيون فخر وڌايون، رنگ نسل جون سڀ ارڏايون،

آهن جنگ فساد جو باعث، زهر سندن وڃڻ ڇا،

بڻايون سڱ جو ڪو سنسار.

سمجهاڻي: شاعر هن بيت ۾ فرمائي ٿو ته! ذاتيون ۽ رنگ و نسل تي فخر ۽ تڪبر نه ڪرڻ گهرجي، ائين ڪرڻ غلط

۽ نقصان آهي، اهي ٻاڻيون جنگ ۽ فساد جو باعث ٿين ٿيون، اهي زهر کان به وڌيڪ زهريليون ۽ تباھ ڪندڙ

آهن. تنهنڪري اسان سڱ ٻاڻيون ڇڏي اچو ته سڱ ۽ امن دنيا آباد ڪريون.

شعر نمبر ۳:

جنگ جمل آهي جوڌاري انسانن جو رت آجاري،

ساڙي آهي دنيا ساري، نفرت جي وڃڻ ڇا،

بڻايون سڱ جو ڪو سنسار.

سمجهاڻي: هن بيت ۾ شاعر فرمائي ٿو ته! نفرت جي ڳالهين جي ڪري دنيا ۾ جنگ ۽ جهيڙا ٿيندا آهن، جنهن ۾ بي گناه

انسانن جو خون ٿئي ٿو ۽ دنيا هن نفرت جي باهه ۾ سڙي تباھ ۽ برباد ٿي رهي آهي، ان ڪري اسان کي اچي ته

دنيا مان نفرت کي ختم ڪري سڱ ۽ امن قائم ڪريون.

شعر نمبر ۴:

رنگ نسل سڀ ڏونگ اڃا يا، پيت بکڻي جا سانگ بڻايا،

ڪوري ۾ ڇا ڪاري ۾ ڇا، ساڳيو آستار،

بڻايون سڱ جو ڪو سنسار.

M K GABA
Notes

سمجهاڻي: هن بيت ۾ شاعر فرمائي ٿو ته! رنگ ۽ نسل جون ڳالهون بي ڪار، بي مقصد ۽ پيت بکڻي جا بهانا ۽ فريب جا

نمونا آهن. اسان جي مذهب ۾ رنگ و نسل جي ڪابه فضيلت ڪونهي. اسان جو خدا ۽ رسول هڪ آهي، ان

ڪري اسان کي گهرجي ته رنگ ۽ نسل جي فرق کي ختم ڪري دنيا ۾ سڱ، امن ۽ شائتي پيدا ڪريون.

پيارا وطن (نظم) سمجهاڻيون

شعر نمبر ۱:

منهنجا وطن پيارا وطن، آڳوڻن سنڌا تارا وطن،

اي دوست دل وارا وطن، هر جاءِ هاڪارا وطن.

حوالو: هي بيت نظم پيارا وطن مان ورتل آهي، جنهن جو شاعر سليم ڳاڙھوي ۽ سندس اصل نالو «الهورا اريو» مٿر آهي.

سمجهاڻي: شاعر هن بيت ۾ وطن کي اکين سان ڏيندي فرمائي ٿو ته! اي منهنجا پيارا وطن تون منهنجي اکين جو نور ۽

منهنجو سچو ۽ دل وارو دوست آهين ۽ سڄي دنيا ۾ تنهنجي شهرت ۽ مشهوري آهي.

شعر نمبر ۲:

تون ئي جيا پو جان جو، تون سان مندم جي جون جڙيون،

تون سان آڙيون من آندم، اي سرس سونهارا وطن.

سمجهاڻي: هن بيت ۾ شاعر فرمائي ٿو ته! اي پيارا وطن تون منهنجي زندگي جو سنهارو آهين ۽ تون سان ئي مون پنهنجو دل

لڳايو آهي. اي دنيا ۾ سڀ کان وڌيڪ خوبصورت ديس تون سان ئي منهنجو من ڳنڍيل آهي.

شعر نمبر ۳:

مٿرا وطن، تنهنجي مٿان سرس سڀ گهري ڇڏيان،

تنهنجو نه مٿ ڪو ديس پيو، محبوب موچارا وطن.

سمجهاڻي: شاعر هن بيت ۾ فرمائي رهيو آهي ته! اي منهنجا پيارا ۽ مٿا وطن تنهنجي مٿان مان پنهنجو تن من ۽ ڏن سڀ

ڪجهه قربان ڪري ڇڏيان. اي منهنجا پيارا ۽ سٺا وطن تنهنجي برابر هن دنيا ۾ پيو ڪو به ديس ڪونهي.

شعر نمبر ۴:

مڪيو ستاوشل رهين، ڪوسو لڳي توکي نه واءُ،

ماڪي ۽ مصري کان مٿا، اي جان کان پيارا وطن.

سمجهاڻي: شاعر هن بيت ۾ وطن کي دعا ڪندي فرمائي ٿو ته! اي پيارا وطن تون هميشه خوشحال، سرسبز ۽ آباد رهين ۽ توتي

ڪابه مصيبت ۽ مشڪل وقت نه اچي. اي وطن تون ماڪي ۽ مصري کان به مٿو ۽ مون کي پنهنجي جان کان به وڌيڪ پيارو آهين.

شعر نمبر ۵:

تنهنجي مٿي ۾ مشڪ ۽ تنهنجي هوائن ۾ هڳاءُ،

مهران جي هروڃ ڇن اسرت منڊي ڌارا وطن.

سمجهاڻي: هن بيت ۾ شاعر پنهنجي وطن جي مٿي ۽ هوائن جي ساراه ڪندي فرمائي ٿو ته! اي منهنجا پيارا وطن تنهنجي

مٿي ۾ مشڪ (تاييل/اتمول خوشبو) ۽ تنهنجي هوائن ۾ به خوشبو آهي، مهران (سنڌو درياءَ) جي پاڻي ۾ قدرت

ايڏي ته شفاءِ رستي آهي، جن هي پيئي ديس واسين لاءِ اسرت (زندگي) آهي.

M K GABA
Notes

صفحہ نمبر ۲۸

آدم ج

mcc

Master
Coaching Center

Add: Yaseen Square Block -F , Doli khata Soldier bazar, Karachi Contact # 0321-2494633 & 0312-2340767

شعر نمبر ۶:

منهنجا وطن شل شهر ۽ سڀ ڳوٺڙا تنهنجا ومن،

رحمت سندا توتي ڪڪر ڪن خوب وسڪارا وطن.

سمجهاڻي: شاعر هن بيت ۾ وطن لاءِ دعا ڳيڙندي فرمائي ٿو ته! اي پيارا وطن رب سائين شل تنهنجي سڀني شهرن، ڳوٺن ۽

وسندين کي شاد و آباد ۽ خوشحال رکي ۽ تان رب پاڪ جي رحمت جا ڪڪر توتي هميشه وسندا رهن.

شعر نمبر ۷:

منهنجا محبت جا «سليم» آهن سوين توتي سلام،

منٿارا، سوچارا وطن، او سونهن سڪ وارا وطن.

سمجهاڻي: هن شعر ۾ شاعر وطن سان مخاطب ٿيندي فرمائي ٿو ته! اي منهنجا پيارا، سڀڻا ۽ منهنجي دل کي قرار ڏيڻ وارا

وطن «سليم» توتي پنهنجي محبت ۽ عقيدت جا سوين سلام پيش ٿو ڪري.

54 هاري (نظم) سمجهاڻيون

شعر نمبر ۱:

هاري پيارا، جوان سگهه هارا،

ملڪ سٺي جا جي چارا.

حوالو: هي بيت شاعر هاري سان ويجهو آهي. جنهن جو شاعر برادر سنڌي (محمد رمضان لاشاري) آهي.

سمجهاڻي: هن بيت ۾ شاعر هاري جي تعريف (سلام) ڪندي فرمائي ٿو ته! پيارا، جوان ۽ طاقتور هاري تون اسان جي

پياري ۽ سڙي ديس جي چارو (زندگي) آهين.

شعر نمبر ۲:

سهل ٻلي ٿي ٻان مٽهاڻج،

محنت جا ڪي مينهن وسائج.

سمجهاڻي: شاعر هن بيت ۾ هاري کي صلاح ڏئي ٿو ته! اي پيارا هاري توکي وقت مليو آهي، مٽسي ڪريان کي مچاءِ

يعني خوب محنت ڪر ۽ سٺي پيدائش ڪر.

شعر نمبر ۳:

جوڳ پلي کي ساجهر جوڙ،

ڪيت سان نينهن ٺاڻج توڙ

سمجهاڻي: هن بيت ۾ شاعر هاري کي صلاح ڏيندي فرمائي ٿو ته! اي پيارا هاري تون صبح جو سوير ڏانڊن جي پلي

جوڙي کي ٻڏي ٻني ڏانهن وڃ ۽ آخر تائين يعني سٺي پيدائش تائين ٻني سان دل لڳاءِ ۽ وفا ڪر.

شعر نمبر ۴:

تنهنجي محنت لائي رنگ،

ڌڪ وڃن ٿي سڪ جو سنگ.

سمجهاڻي: شاعر هن بيت ۾ هاري سان مخاطب ٿيندي فرمائي ٿو ته! اي پيارا هاري تنهنجي محنت ضرور رنگ ڏيکاريندي

۽ ملڪ مان سڀ ڌڪ ۽ تڪليفون ختم ٿي وينديون، هر حرف خوشي ۽ سڪ ٿي پوندو.

شعر نمبر ۵:

سلي سلي جي ڪر سنڀار،

ڪٿي منجهان ٿين ڪيچ خرار.

سمجھائي: هن بيت ۾ شاعر هاري کي صلاح ڏيندي فرمائي ٿو ته! اي پيارا هاري تون هڪ هڪ دائي جي حفاظت ۽ سنڀار

ڪر ته جيئن هڪ دائي مان اناج جا ڍير ۽ انبار لڳي وڃن.

شعر نمبر ۶:

بک بيماري ڪڍ پڄائي،

تنهنجا ڳن زمانو ڳائي.

سمجھائي: هن شعر ۾ شاعر هاري کي صلاح ڏيندي فرمائي ٿو ته! اي پيارا هاري تون پنهنجي محنت سان ملڪ مان بک

۽ افلاس کي ختم ڪر ته جيئن زمانو تنهنجي محنت ۽ عظمت جي تعريف ڪري.

شعر نمبر ۷:

تنهنجي محنت ملڪ جو مان،

شال جيئن تون هاري جوان.

سمجھائي: شاعر هن شعر ۾ هاري کي دعا ڏيندي فرمائي ٿو ته! اي پيارا هاري تنهنجي محنت جي ڪري دنيا ۾ ملڪ

جي عزت ۽ عظمت ٿئي ٿي، اسان سڀني جي دعا آهي ته خدا ڪري ته تون هميشه جوان، زندگي ۽ سلامت رهين.

سوال نمبر ۸ (الف): هيٺين مان ڪنهن به هڪ سبق جو ت (خلاصو) لکو:

(۵)

M K GABA
Notes

حجۃ الوداع وارو خطبو

هن سبق ۾ پاڻ سڳورن ﷺ جن جي آخري حج جو ذڪر ڪيل آهي. جنهن ۾ عرفات جي ميدان ۾ پاڻ سڳورن ﷺ

مسلمانن کي پنهنجي حياتي مبارڪ جو آخري خطبو ڏنو. پاڻ سڳورن ﷺ پنهنجي خطبي ۾ مسلمانن کي نصيحت ڪندي

فرمايائون ته! عورتن سان عدل و انصاف ڀانهن سان شفقت، يتيمن سان مهرباني ۽ مسڪينن جي سنڀال ڪريو. هر هڪ مسلمان ٻئي

مسلمان جو ڀاءُ آهي ۽ سڀ مسلمان هڪ برادري آهن. قرآن مجيد ۽ اهل بيت کي مضبوطي سان جهليندا ته ڪڏهن به گمراه نه

ٿيندا، قرآن شريف جي دستور کي ساڄي سان ساڻي رکيو. هڪٻئي جي نچن ۽ منڪين جو احترام ڪريو، پنج وقت نماز پڙهو، ماه

رمضان ۾ روزا رکيو، مذهبن ۾ انتها پسندي کان بچندا رهو ۽ ديني حڪمن جي اطاعت ڪريو ته الله تعاليٰ جي جنت ۾ داخل ٿي

وڃو. خطبي جي پڇاڙي ۾ نبي ڪريم ﷺ تڪيد فرمائي ته جيڪي شخص هتي موجود آهن سي غير موجود شخص تائين هي

سبق جو پيغام پهچائين.

حضرت سلمان فارسي

هن سبق ۾ حضور ﷺ جن جي نامور صحابي حضرت سلمان فارسي بابت تفصيل سان بيان ٿيل آهي. حضرت سلمان فارسي اصفهان جي هڪ ڳوٺ ۾ ڄائو هو. ان وقت ايران ۾ زرتشت مذهب جو زور هو. حضرت سلمان فارسي ننڍپڻ کان تشڪدي جي ايتري خدمت ڪئي جو ان کي خاص خادمن جي جماعت ۾ شامل ڪيو ويو. هڪ ڀيري حضرت سلمان فارسي کي والد ڪنهن ڪم سان ٻني تي موڪليو، وات تي عيسائي عبادت ڪري رهيا هئا. حضرت سلمان فارسي عيسائين جي عبادت جي طريقي کان متاثر ٿيو ۽ پاڻ عيسائي مذهب بابت انهن کان معلوم ڪيائين، انهن کيس شام ملڪ جو ڏس ڏنو جيڪو عيسائي مذهب جو ملڪ هو. ڪجهه ڏينهن کان پوءِ شام ملڪ ۾ هڪ عيسائي پادري سان مليو، جتان نصيبن مان ٽيندو هموريه ۾ هڪ بزرگ وٽ وڃي انجي بزرگ وفات وقت جيستائين ته توکي سڪون آخري نبي وٽ ملندو جيڪو هجرت ڪري پٿر ايندو. آخر پاڻ پٿر پنهنجي پاڻ لڳيائين. انهن جي خدمت ۾ ٽي سالن جي خدمت ڪئي. حضرت عمر فاروق جي خلافت جي دؤر ۾ سندن جو گهر بگڙيو. هن اسلامي احوالن جي پوري طرح پوري ڪرڻ سان گڏ اسلامي تعليم کي عام ڪرڻ ۾ ڪوششون ورتائين. حضرت سلمان فارسي ۴۰ هجري ۾ مئي (۸۰) سالن جي عمر ۾ وفات ڪئي.

حضرت امام جعفر صادق

هن سبق ۾ نبوي خاندان سان تعلق رکندڙ اسلام جي مفڪر عالم ۽ مشهور فقيه حضرت امام جعفر صادق جي باري ۾ ٻڌايو ويو آهي. حضرت امام جعفر صادق جو نسبي سلسلو چوٿين پيڙهي ۾ حضرت علي ڪرم الله وجهه سان ملي ٿو، سندس ڏاڏي حضرت امام زين العابدين ۽ والد امام محمد باقر جن جي تعليم، صحبت ۽ مجلس حضرت امام جعفر کي ايترو ته بلند ڪري ڇڏيو جو ڪيترائي فقيه ۽ عالم فيض حاصل ڪرڻ لاءِ وٽس اچي رهندا هئا، انهن ۾ فقه حنفي جو باني امام ابو حنيفه، فقه مالڪي جو باني امام مالڪ ۽ مشهور ڪيميادان ابو موسيٰ جابر بن حيان وغيره.

امام جعفر جي ديني فتوائن، فيصلن ۽ ديني سمجهاڻين اڳتي هلي باقائدي فقه جي صورت اختيار ڪئي ۽ جنهن کي فقه جعفريه جي نالي سان چيو آهي. امام جعفر وڏا عابد ۽ پرهيز گار هئا، سندن دل ۾ الله تعاليٰ جي ذات کانسواءِ ٻيو ڪنهن جو به خوف نڪونه هو. اسلام جي هن بزرگ عسٽي سن ۱۳۸ هجري جي شوال مهيني ۾ وفات ڪئي.

قائد اعظم جا ارشاد

هن سبق ۾ قائد اعظم شاگردن، سرڪاري ملازمين ۽ پاڪستاني عوام کي ڪجهه ارشاد فرمايا آهن. قائد اعظم شاگردن کي ارشاد ڪندي فرمايو آهي ته توهان مستقبل جا معمار آهيو. پنهنجي شخصيت ۾ نظم و ضبط پيدا ڪريو. مناسب تعليم ۽

تريٽ حاصل ڪريو. اهڙا اعليٰ مثال قائم ڪريو جو ايندڙ نسل ۽ اوهان جا ساٿي اوهان جي پيروي ڪن. سرڪاري ملازمن کي قائد اعظم هدايت ڪندي فرمائي ٿو ته توهان غريب ماڻهن جي بهبود لاءِ ڪم ڪريو ۽ هڪ ٻئي سان تعاون ڪريو. قائد اعظم عوام کي هدايت ڪندي فرمائي ٿو ته هر مسلمان کي ايمانداري خلوص ۽ بي غرضي سان پاڪستان جي خدمت ڪرڻ گهرجي. توهان وٽ غير محدود ذريعا آهن. توهان جي ملڪ جو بنياد پئجي چڪو آهي ۽ قدرت اوهان کي سڀ ڪجهه ڏنو آهي، ان ڪري جيترو جلدي ٺاهي سگهيو ٿا پنهنجي ملڪ کي ٺاهيو.

اتحاد، تنظيم ۽ يقين محکم

هن سبق ۾ اتحاد تنظيم ۽ يقين محکم تي زور ڏنو ويو آهي. چيو ته قومن جي ترقي، ڪمال ۽ زوال جو دارو مدار اتحاد تي آهي. تاريخ شاهد آهي ته دنيا ۾ اهي ئي قومن زندهه رهي سگهيون آهن، جن ۾ اتحاد جي قوت هئي، پر جنهن قوم ۾ نفاق ۽ ڦٽاڙو هو، اها نيست ۽ نابود ٿي وئي. اسلام ۾ به اتحاد کي خاص اهميت ڏنل آهي، قرآن شريف ۾ ارشاد آهي ته! الله جي رسي کي مضبوطي سان پڪڙيو ۽ ٽولا ٽولا نه ٿيو.

قومن جي ترقي ۽ بهبود لاءِ تنظيم ضروري آهي، جنهن قوم ۾ تنظيم نه آهي، اها ڪاميابي جي بجاءِ شڪست جو منهن ڏسندي. قومن جي سر بلندي لاءِ يقين محکم جي به ضرورت هوندي آهي. دنيا جا نامور اڳواڻ ۽ سپهه سالار جن پنهنجي قومن کي عزت ۽ عظمت جو مقام ڏيکاريو آهي، انهن عظيم انسانن پنهنجي يقين محکم سان قومن ۾ اتحاد آڻي، کين تنظيم جي قوت سان طاقتور بڻائي، دنيا ۾ سرخرو ۽ سرفراز بڻايو.

M K GABA
Notes

مولانا دين محمد وفائي

هن سبق ۾ سنڌ جي عالم، بزرگ ۽ محب وطن مولانا دين محمد وفائي جو ذڪر ڪيل آهي. مولانا دين محمد وفائي هڪ وڏو اديب ۽ دين جو وڏو چاڻو هو. مولانا صاحب ابتدائي تعليم پنهنجي والد صاحب کان حاصل ڪئي. پنهنجي والد جي وفات کان پوءِ رهيل تعليم پنهنجي عزيز بيان جي محمد عالم وٽ رهي پوري ڪيائين، تعليم ختم ڪري «سنڌ مدرسته الاسلام» ڪراچي ۾ استاد مقرر ٿيو. مولانا صاحب خلافت تحريڪ جو سرگرم ڪارڪن به هو. مولانا دين وفائي «جمعيت العلماء» سنڌ جو ناظم مقرر ٿيو.

سال ۱۹۲۰ع ۾ مولانا دين محمد وفائي «الوحيد» اخبار ۾ اسسٽنٽ ايڊيٽر ٿي ڪم ڪرڻ لڳو، سال ۱۹۲۳ع ۾ رسالو «توحيد» جاري ڪيائين. سال ۱۹۳۶ع ۾ جڏهن سنڌ بمبئي کان جدا ٿي صوبي جي حيثيت اختيار ڪئي تڏهن مولانا صاحب سنڌ وٽ پهريون ڪرڻ ۾ خاص دلچسپي ورتي. التوحيد اخبار ۽ توحيد رسالي جو هر هڪ پرچو سندس قومي خدمت خواه ادبي حيثيت جو بهترين مثال آهي. مولانا وفائي ٽيهارو ڪتاب به لکيا آهن، جن کي هڪ خاص درجو حاصل آهي. اسلام جو هي خادم، عالم ۽

پنهنجي حقيقي مالڪ سان وڃي مليو.

اديب سا

آدم ۾

صفحہ نمبر ۷۲

Master
Coaching Center

Add: Yaseen Square Block-F, Doli khata Soldier bazar, Karachi Contact # 0321-2494633 & 0312-2340767

مائي خيري

هن سبق ۾ سنڌ جي حاڪم مير صوبدار خان شيد جي رائي بيبي خير النساء جي خير جي ڪمن جي باري ۾ ٻڌايو ويو آهي. مصنف ٻڌائي رهيو آهي ته بيبي صاحبہ ايترا ته خير جا ڪم ڪيا جو ان کي ماڻهو کيس سڏيندا ئي «مائي خيري» هئا. مائي خيري کي خيرات ڪرڻ ۾ ڏاڍي خوشي محسوس ٿيندي هئي. ڪيترين ئي ٻڌڙين ۽ ٻيوه عورتن لاءِ ماهوار وظيفا مقرر ڪري ڇڏيا هئائين. ڪنهن به سوالي کي ڪڏهن به خالي نه موٽايائين حڪومت ۽ دولت هوندي به پاڻ سادگي کي پسند ڪندي هئي. سندس خير جا دروازا هر وقت سڪين لاءِ کليل رهندا هئا. جدا جدا ڳوٺن ۽ شهرن ۾ هن ڪيترائي ڪوه کوٽايا ۽ مسجدون تعمير ڪرايون.

ان کان علاوه حيدرآباد ۾ جوڙايل «قبائين مسجد» سندس يادگار طور موجود آهي، هن مسجد سان گڏ هڪ ديني مدرسو به قائم ڪيو، جنهن جو سمورو خرچ پاڻ ڪندي هئي. ان کان سواءِ قرضدارن جا قرض ادا ڪرڻ، غريبن جي شادي مرادي مهل مدد ڪرڻ، لاوارن جي ڪنڊوفر جو بندوبست ڪرڻ ۽ اهڙن ٻين ڀلي جي ڪمن جو سندس خاص خيال هوندو هئس. هي ٽيڪو ڪار ڪم تاريخ پهرين رمضان المبارڪ سن ۱۲۷۲ ۾ وفات ڪئي، کيس هالا جي ڀرسان خداآباد ۾ دفنايو ويو.

هنر دولت آهي

هن سبق ۾ هنر دولت آهي جي عيسا بيان ڪئي وئي آهي. هن سبق ۾ مصنف هڪ ٻيوه عورت جو قصو بيان ڪندي لکيو اٿس ته هڪ ٻيوه عورت کي اڪان آيو ته هو پنهنجي پٽ کي ڪو هنر سکاري. اهو ٻيوه هو پنهنجي پٽ کي وٺي شهر آئي، شهر ۾ هن هڪ وادي کي ڏٺو، وادي جو هنر مائي کي ڏاڍو پسند آيو. پڙهي مائي وادي کي چيو ته وادي کي هنر سکاري ته ڪي هنر سکاري، وادي مائي کي چيو ته ڏاڍا رات جو چوڪري کي ڪوئي ۾ بند ڪندس، ٻي ڪڏهن چوڪرو صبح تائين جيترو رهندو ته پوءِ آءٌ کيس پنهنجو شاگرد ڪندس، وادي چوڪري کي ڪوئي ۾ بند ڪري ڇڏيو ۽ صبح جو چوڪرو جيترو ڏٺائين ۽ پنهنجو سمورو هنر چوڪري کي سکاري کيس سوڪل ڏنائين. چوڪرو غنائو هوندو هڪ وڻ ۽ پنهو اُتي اُٺ جي هڏن مان چانور ٺاهي هڙم ٻڌي هڪ بادلي هي ۾ پنهو، اُهي جي شهزادي اعلان ڪرايو هو ته! جنهن جو هنر ان کي پسند ايندو هو انهي سان شادي ڪندي آخر چوڪري جو هنر شهزادي کي پسند آيو ۽ پنهو جي ڌام ڌوم سان شادي ٿي. تڏهن ته سڀاڻن چيو آهي! هنر دولت آهي.

M K GABA
Notes

بين الاقوامي عدالت

هن سبق ۾ بين الاقوامي عدالت جي فيصلن جي باري ۾ ٻڌايو ويو آهي. هن ۾ ٻڌايو ويو آهي ته ٻن ملڪن يا ملڪن جي جماعتن جا تڪرار جنگ يا امن ذريعي تيريا ويندا آهن. جنگ ۾ جان ۽ مال جو تمام گهڻو نقصان ٿيندو آهي ۽ فيصلو به انصاف جي لحاظ تي نه پر طاقت جي بنياد تي ٿيندو آهي. تنهنڪري ملڪن جا پاڻ ۾ تڪرار ٿيڻ لاءِ هڪ عالمي عدالت قائم ڪئي وئي آهي، جنهن کي بين الاقوامي عدالت سڏجي ٿو.

صفحہ نمبر ۷۳

mcc **Master**
Coaching Center

Add: Yaseen Square Block -F, Doli khata Soldier bazar, Karachi Contact # 0321-2494633 & 0312-2340767

بين الاقوامي عدالت ۾ پندرهن حج هوندا آهن . جنهن کي گڏيل ملڪن جي جنرل اسيمبلي ۽ سلامتي ڪائونسل نون ورهين جي مدي لاءِ چونڊيندي آهي . انهي جا حج پاڻ منجهان ٻن جتن کي عدالت جو صدر ۽ نائب صدر ڪري چونڊيندا آهن . هن عدالت جو صدر مقام هائڊ جي شهر هنگ ۾ آهي . هي ڪورٽ گڏيل قومن واري اداري جي فقط اهڙن ميمبرملڪن جا ڪيس ٻڌندي آهي ، جيڪي هن جي دستور کي قبول ڪن ٿا يا هن جي فيصلن سان ٻڌل رهن ٿا . ڪورٽ جي فيصلن جي پوئواري نه ٿئي ته هنن جو هجڻ نه هجڻ برابر آهن . ان ڪري هر هڪ ملڪ جي اخلاقي ذميواري آهي ته هو بين الاقوامي عدالت جي فيصلن سان ٻڌل رهي .

اجرڪ

هن سبق ۾ سنڌي اوچل اجرڪ جي تعريف ڪئي وئي آهي . مصنف لکي ٿو ته اجرڪ سنڌ جي ثقافت جي سڃاڻ ۽ سوکڙي آهي . آثارن مان معلوم ٿئي ٿو ته سنڌ ۾ اجرڪ جي تياري ۽ استعمال قديم زماني کان هلندو اچي ، عربن اجرڪ کي «ارزق» جي نالي سان سڏيو آهي . اهو به چيو ويندو آهي ته حضرت محمد ﷺ جن جيڪا چادر اوڍيندا هئا اها اجرڪ هئي . اجرڪ جي تياري ۽ چرائي سنڌ جو خاص هنر آهي ، اجرڪ جوڌهن سرهلتن مان گذري مڪمل ٿئي ٿي ۽ هن ۾ سورهن مصالح استعمال ٿين ٿا ، ڊيزائن ۽ رنگ جي لحاظ کان اجرڪ جا قسم ڏهن کان به مٿي آهن . اجرڪ جا چار رنگ ٿيندا آهن . اجرڪ هر موسم ۾ پھري سگھجي ٿي اها اونهاري ۾ ٿڌي ۽ سياري ۾ گرم محسوس ٿيندي آهي . جيڪڏهن ڪنهن به سمنان کي مان ڏيڻو هوندو آهي ته انهي کي اجرڪ اوڍائي ويندي آهي . اجرڪ نه رڳو سنڌ ۽ پاڪستان ۾ مقبول آهي پر ان جي مقبوليت ولايت ۾ به پھچي چڪي آهي . ولايت جي دوستن کي ڏيڻ لاءِ اجرڪ کان وڌيڪ بهترين ڪابه سوکڙي نه آهي .

ميرن جي درٻار

هن سبق ۾ ميرن جي دور حڪومت جي صفائي ۽ سٺائي جي تعريف ڪئي وئي آهي . هن سبق ۾ هڪ انگريز عملدار ڊاڪٽر جيمس برنس پنهنجي سفرنامي ۾ لکي ٿو ته مان تاريخ ۲۰ نومبر تي حيدرآباد پهچي قلعي ۾ پهتس «قلعي ۾ گوڙ ڪونه هو سانڌ لڳي پئي هئي . ڪمري ۾ اُچا ۽ اعليٰ ايراني خانيچا ويڃايا پيا هئا . گادي تي پٽ ۽ زري جو ڪم ٿيل هو ۽ ان جي چنني ڪپڙن تي سونا جهاٻا ٻڌل هئا . گادي جي هيٺين سوسني محسوس جوڳون وهائين هو . مير مراد علي خان ۽ مير ڪرم علي خان جن تي حڪومت جي پگ هئي اُهي گادي تي چڙهيا ويٺا هئا . سڀني ميرن جي پٺيان خمستانگار چڱيون پوشاڪون پهرين

پڻهئا. هر جاءِ صفائي ۽ سنڌي ۾ بي مثال هئي.

مڻيون بيان ڏيکاري ٿو ته سنڌ جا حاڪم مير ڪيڏا نه سڌريل، نيڪ خصلت، صفائي سنڌي وارا ۽ مڻمان نواز هئا جو

پوري عملدار ۽ ڌاريا ماڻهو به تعريف ڪندي ٿا ٿڪجن.

M K GABA
Notes

ڪينجهر ڍنڍ

هن سبق ۾ سنڌ جي قديم ۽ تاريخي ڍنڍ ڪينجهر جو ذڪر ڪيل آهي. ڪينجهر لفظ جي معنيٰ آهي گهٽائي. سنڌي ۾

اصطلاح آهي ته ڪينجهر لڳڻ يعني سرسبز ٿيڻ آباد ٿيڻ. هڪ سڪاني روايت آهي ته ڪينجهر هڪ مهاڻو هو، ان ڪري هن

ڍنڍ تي ڪينجهر نالو پيو.

ڪينجهر هڪ پراڻي ۽ تاريخي ڍنڍ آهي. سنڌ جي مشهور رومانوي داستان نوري ڄام تما ڇي جو تعلق به هن ڍنڍ سان

آهي. حضرت شاه عبداللطيف ڀٽائي به ڪينجهر ڍنڍ جو ذڪر ڪيو آهي. ڪينجهر ڍنڍ کي سنڌ جي معاشي، ثقافتي ۽

سماجي سطح تي وڏي اهميت حاصل آهي.

ڪينجهر ڍنڍ هڪ بهترين تفريح گاهه آهي. پٽن تي سر ڪرڻ، مڇين جي شڪار ۽ ٻار هٿ گهٽو آهي. ڪينجهر ڍنڍ

جي ويجهو جهمپير ۽ اميرپير جون درگاهون آهن. سنڌ جي راڻي نوري ۽ سلسل برشد هوندي شاه جي ڀار ڪينجهر ڍنڍ جي وچ

۾ هڪ ٽڪري تي ٺهيل آهي.

سنڌي ادب جي مختصر تاريخ

هن سبق ۾ سنڌي علم و ادب جي تاريخ متعلق لکندي مصنف چئي ٿو ته سنڌي زبان تمام قديم زبان آهي. ڀرڻان شريف

جو ترجمو سنڌي زبان ۾ عربن جي دور ۾ ڪيو ويو. عربن کان پوءِ سومرن جو دور شروع ٿيو، هن دور ۾ سنڌي شاعري اوج تي

هئي. هن دور ۾ روحانيت ۽ اخلاقيات جا سبق شاعري ذريعي ڏنا ويندا هئا، ان کان علاوه مشهور رومانوي داستان سسئي

پنهون، عمر مارئي ۽ سنڌ جي سومرن جي سورهيائي تي بيت چيا ويندا هئا. سومرن کان پوءِ سمن جو دور شروع ٿيو، هن دور جو

عظيم شاعر قاضي قاضن هو. سمن کان پوءِ ارغونن، ترخانن ۽ مغلن سنڌ تي حڪومت ڪئي، هن دور جو عظيم شاعر شاه

عبداللڪريم بلڙي وارو هو. سن ۱۷۰۰ع ۾ ٺٽي جي عالم مخدوم ابوالحسن سنڌي رسم الخط کي باقائدي صورت ڏني ۽

مقدمه الصلاوة، نالي ڪتاب نظم ۾ لکي.

سن ۱۷۰۷ع ۾ ڪلهوڙن جو دور شروع ٿيو، ڪلهوڙن جي دور کي سنڌي علم وادب جو سونهري دور چيو وڃي ٿو ڇو ته هن دور ۾ اسان کي سنڌي زبان جو عظيم ترين شاعر ۽ صوفي بزرگ حضرت شاھ عبداللطيف ڀٽائي ملي ٿو. ڪلهوڙن کان پوءِ ٽالپرن جو سن ۱۷۸۲ع کان شروع ٿئي ٿو، هن دور جو عظيم شاعر سچل سرمست ۽ سيد ثابت علي شاھ جنهن سنڌي زبان ۾ مرثئي جو رواج وڌو. سن ۱۸۳۳ع ۾ انگريزن سنڌ فتح ڪئي ۽ هن دور ۾ موجوده الف - ب ٺهي. هن دور جو عظيم شاعر قادر بخش بيدل آهي.

رڌ پڄا

هن سبق ۾ ٻڌايو ويو آهي ته ڇوڪرين کي ٻين هنرن سيکارڻ سان گڏ ڪين رڌ پڄا به سيکاريو وڃي. سٺي رڌ پڄا ڪرڻ واري سٺي ڇوڪري اها آهي، جنهن ۾ هي ٽي خاصيتون هجن صفائي، سنڀال ۽ وقت جي پابندي. رڌ ٿيڻ وقت هميشه صاف پيٽرو هجي، رڌڻي کي مٿي بن کان پوءِ لپو ضرور ڏجي. رڌ پڄا ۽ کاڌي پيئي جي ٿانئون کي چار سان ملي صاف ڪجي. کاڌي کائڻ کان پوءِ پڪڙم اُهي ٿانوَ ڌوئڻ گهرجن، ائين ڪرڻ سان ٿانوَ جي قلعي ۽ چمڪ هر وقت قائم رهي ٿي. سٺي رڌ پڄا لاءِ وقت جي پابندي به ضروري آهي، کاڌو هميشه وقت تي تيار ڪرڻ گهرجي. کاڌو جيترو گهرجي اوترو ئي رڌي اڳيان رکجي، کاڌي ۾ ٽون، مرچ ۽ گيهه جو نه پورو اندازو هجڻ گهرجي.

به ته ٻارهن

هن سبق ۾ مصنف اتحاد ۽ اتفاق جي باري ۾ ٻن دوستن جو مثال ڏيئي سمجهائي ٿو ته! ارشد ۽ سليم پاڻ ۾ دوست ۽ اهم ڪلاسي به هئا. ارشد وڏو امتحان پاس ڪري وڏي عهدي تي وڃي پهتو ۽ سليم پنهنجي خراب گهرو حالتن جي ڪري وڌيڪ پري هي نه سگهيو. ارشد جتي به ويندو هو، اُتان پنهنجي ننڍپڻ جي دوست کي باقائدي خط لکندو هو، ايئن سيم وٽان خط اچڻ گهٽجي ويا.

ارشد جي بدلي پنهنجي ئي ضلعي ۾ ٿي، ڪجهه ڏينهن کان پوءِ هو پنهنجي ڳوٺ ۾ آيو ۽ سڌوئي سليم جي ٻنين تي پهتو، اُتي ويرانن کان سواءِ ڪجهه به نه هو، ڳوٺ جي بازار به بند هئي. ارشد جڏهن سليم جي گهر پهتو ته سليم ارشد کي ڳوٺ جي بربادي جو احوال ٻڌايو، ارشد کي ڏاڍو ڏک ٿيو ته ڏاڙيلن ڳوٺ جو سُڪ، امن ۽ خوشيون ختم ڪري ڇڏيون هيون، ڳوٺاڻا ڏاڙيلن جي ڪري ڪم تي هئا. ارشد دل ۾ پنهنجي ڳوٺ کي مڪمل تباهي ۽ بربادي کان بچائڻ لاءِ فيصلو ڪيو ۽ سليم به ساڻ ڏيڻ جو فيصلو ڪيو. رڌ پڄا جي ٻڌڻي جي ٻڌي ۽ ايڪي سان ۽ انتظاميا جي مدد سان پنهنجي ڳوٺ مان ڏاڙيلن جو خاتمو آندو. هڙي طرح ارشد ۽ سيم هڪٻئي جي مدد ۽ سهڪار سان پنهنجي ڳوٺ ۾ سُڪ، امن ۽ خوشيون واپس آنديون.

نصر پور

هن سبق ۾ سنڌ جي پراڻي ۽ تاريخي شهر **نصر پور** متعلق لکيو ويو آهي هي شهر سنڌ جي جيونين، تاريخي ۽ هٿري شهرن مان هڪ آهي. هي شهر حيدرآباد ضلعي ۾ ٽنڊوالپيار کان ڇهه (6) ميلن جي مفاصلي تي آهي.

تاريخدانن جي راءِ مطابق هي شهر **نصر مهاني** ٻڌايو هو. نصر پور **سندو درياءَ** جي ڪناري عثن ڪري ساوڪ ۽ شادابي

جي ڪري مشهور هو. هتي جي ڪاريگر ۽ هنرمند ماڻهن جي ٺاهيل شين جي ٻاهرين ملڪن ۾ ڏاڍي عاڪ هئي. هتي

جاگيس، گريبن، سوسيون ۽ اجرڪ ڏيهه پرڏيهه مشهور هئا.

ڪلهوڙن جي دور ۾ نصر پور ڏاڍو سڪيو ستابو شهر هو. هتي ڪپڙي اٺڻ جا ڪيترائي آڏاڻا هئا. نصر پور ۾ ڪيترائي

عالم، بزرگ ۽ شاعر ٿي گذريا آهن، جنهن ۾ **سندو جو ڏاهو وٽابو فقير، شاه عنايت رضوي ۽ مصري شاه** جا نالا قابل ذڪر آهن.

نصر پور جا قديم آثار حتم ٻهڪا آهن. پٿر خان جي جوڙايل قرار ڪي مسجد اڃا باقي آهي، اڄ به نصر پور جي ڪيئن

عڪاسي جي ڪپڙي جو وڏو پيداوار آهي. نصر پور جا ڪير پڻا مشهور آهن.

M K GABA
Notes

جهڙو راج تهڙو پاڳ

هن سبق ۾ سنڌ جي قديم هڪ بادشاهه خواب ٿڌو ته سندس سهڻو وارو ڪنهن ۾ هڪ لومڙي پئي ڦٽڪي. بادشاهه

کي نخوسي نه خواب جي تعبير نه ٻڌائي سگهيا. پوءِ بادشاهه سڄي بادشاهي ۾ پڙهو گهمايو ته ڪنهن خواب جي تعبير ٻڌائيندو ان

کي انعام ڏنو ويندو. آخرڪار اها خبر هڪ ڪڙمي ٽائين پئي. ڪڙمي ٽائين خواب جي تعبير ڪرڻ کان پوءِ ٻئي آيو ته وات تي هڪ

واسينگ ٺانگ ويٺو هو. ٺانگ هن کي چيو ته اڙي ڪڙمي جيڪڏهن تون انعام جو ڏاڍو ڪي ڏيڻ نه آئون توکي خواب جو

تعبير ٻڌائيان. ڪڙمي ٽانگ جي شرط مڃيو ۽ خواب جي تعبير ٻڌي بادشاهه ۾ پهتو ۽ بادشاهه کي جيئن بادشاهه سلامت لومڙي

هڪ دغا باز، بزدل ۽ سڪار جانور آهي. ان ڪري اوهان کي سمجهڻ کپي ته رعبت ۾ به دغا باز، لومڙي ۽ رباطاري وڏي رهي

آهي. بادشاهه ڪڙمي کي وڏا انعام و اڪرام ڏنا. ڪڙمي جي دل ۾ بي ايماني پيدائي ۽ پيو ريشو وٺي گهر پهتو.

ڪجهه ڏينهن کان پوءِ بادشاهه پيو خواب ٿڌو ته سندس محلات ۾ اگهاڙي ترار پئي لٽڪي. ڪڙمي ٽانگ جون سٿون ڪري

خواب تعبير ٻڌي بادشاهه وٽ پهچي چيائين ته بادشاهه سلامت ترار جو ڪم آهي خونريزي ڪرڻ. اوهان جا دشمن اوهان جي پٺيان

ترار کڻيو يا گهمڻ. بادشاهه کي اها ڳالهه به دل سان لڳي هن ڪڙمي کي وڏا انعام و اڪرام ڏنا. ڪڙمي انعام وٺي واپس پئي آيو ته

وري به دل ۾ بي ايماني پيدا ٿيس. ڪجهه ڏينهن کان پوءِ بادشاهه وري خواب ٿڌو ۽ هن ڪڙمي ڏانهن ماڻهو موڪليو. ڪڙمي وري

ٺانگ وٽ ويو ۽ ڏاڍيون سٿون ڪري خواب جي تعبير ٻڌي بادشاهه وٽ پهچي چيائين ته بادشاهه سلامت اوهان خواب ۾ ڊگي ڏني

آهي. اوهان جي رعبت هٿي گهڻون وانگر نمائي ٿي چڪي آهي. هاڻي اوهان جي حڪومت کي ڪوبه خطرو ڪونهي. بادشاهه اهيو

ٻڌي ڏاڍو خوش ٿيو ۽ هن ڪڙمي کي وڏا انعام و اڪرام ڏنا. هن پيري ڪڙمي سڄو انعام ٺانگ آڏو رکيائين. ٺانگ چيس ته ادا

آئون ته صرف تنهنجو آزمودو پئي ورتو پر ان ۾ به تنهنجو ڏوهه نه آهي چو ته سڪي حالتن جو اثر رعبت تي پوندو آهي. ٻڌو ڪونه

آهي تهجهڙو راج تهڙو پاڳ، جهڙو راجا تهڙي برجا.

سوال نمبر ۸ (ب) هيٺين سٽن (پيراگراف) جو اردو ۾ ترجمو ڪريو:

(۳)

حجته الوداع وارو خطبو

پيراگراف: عورتن جي معاصي ۾ خداوند تعاليٰ کان ڊڄندا رهو، عورتن تي اوهان جاءِ هنن جا اوهان تي حق آهن. اوهان جون جانيون ۽ اوهان جا مال هڪٻئي تي اهڙي طرح حرام ڪيا وڃن ٿا، جهڙي طرح اڄوڪي ڏينهن هن شهر ۾ خون خرابي حرام ٿيل آهي.

ترجمو: عورتون ڪهه معاصي ۾ اللہ تعالیٰ سے ڊرڻي رهو، عورتون پر آپ کے اور ان کے آپ پر حق ہیں، آپ کی جانين اور آپ کا مال ايک دوسرے پر اس طرح حرام ڪيا جاتا هجي جس طرح آڄ ڪي دن اس شهر ۾ خون خرابه حرام ڪيا گيا هجي۔

حضرت سلمان فارسي

پيراگراف: ايران ۾ ان وقت زرتشت مذھب جو زور هو، جنهن ۾ باھ جي پوڄا ڪئي ويندي هئي، حضرت سلمان فارسي ننڍي هوندي کان ئي آتشڪڏي جي ايتري خدمت ڪئي جو کيس ان جي خاص خادمن ۾ شامل ڪيو ويو.

ترجمو: ايران ۾ اس وقت زرتشت مذھب کا زور تھا، جس ۾ آگ کی پوڄا ڪئي جاتی تھی، حضرت سلمان فارسي ڇڏين هي سے آتش ڪڏهه کی اتنی خدمت کی جو ان ڪي خاص خادمن ۾ شامل ڪيا گيا۔

قائد اعظم جا ارشاد

پيراگراف: توهان مستقبل جا معمار آهيو، ان لاءِ جيڪو ٽيڪو ڪم اوهان جي سر تي پيو آهي ان کي منهن ڏيڻ لاءِ پنهنجي شخصيت ۾ نظم و ضبط پيدا ڪريو ۽ مناسب تعليمي عمرون تربيت حاصل ڪريو.

ترجمو: آپ مستقبل ڪي معمار هو. اس لاءِ جو مشڪل ڪم آپ ڪي سامهه ڪندا هجي اس کا سامهه ڪرڻي ڪيلو اپني شخصيت ۾ نظم و ضبط پيدا ڪريو اور مناسب تعليم اور اچڻي تربيت حاصل ڪريو۔

اتحاد، تنظيم ۽ يقين محکم

پيراگراف: قومين جي ترقي ۽ تنزل ڪمال ۽ زوال جو دارومدار اتحاد تي آهي. اتحاد اهو روح آهي جيڪو قومن کي حياتي ۽

تازگي بخشي ٿو، تاريخ شاهد آهي ته دنيا ۾ اهي قومون زندہ رهي سگهيون آهن، جن ۾ اتحاد جي قوت هئي، پر جنهن قوم ۾ نفاق ۽ ڦٽاڙو هو، اها نسبت و نابود ٿي وئي.

ترجمو: قومون کی ترقي اور تنزل ڪمال اور زوال کا دارومدار اتحاد پر هجي، اتحاد وه روح هجي جو قومون کو زندگي اور تازگي بخشتا هجي، تاريخ

گواه هجي ڪه دنيا ۾ هي قومون زندہ ره سگهي ٿيون جن ۾ اتحاد کی قوت تھی، ليڪن جن قومون ۾ نفاق پور ٿيڻا جھڙڪتا تھا وه نسبت و نابود هو گئس۔

M K GABA
Notes

صفحہ نمبر ۷۸

آدم ج

mcc

Master
Coaching Center

Add: Yaseen Square Block -F, Doli khata Soldier bazar, Karachi Contact # 0321-2494633 & 0312-2340767

مولانا دين محمد وفائي

پيراگراف: سنڌ جي سرزمين پنهنجي تاريخ جي مختلف دورن ۾ ڪيترن ئي بزرگ، محب وطن ۽ انسان دوست شخصيتن کي جنم ڏنو آهي.

انهن باڪمال هستين جي پرخلوص ۽ بي انتها ڪوشش سبب سنڌ جو نالو هميشه روشن رهندو آيو آهي.

ترجمو: سنڌ کي سرزمين اپني تاريخ ڪي مختلف ادوارن ۾ ڪيترن ئي بزرگ، محب وطن اور انسان دوست شخصيات کي پيدا ڪيا آهن. ان باڪمال

هستين کي پرخلوص اور بے انتہا ڪوششون کي وجہ سے سنڌ کا نام ہميشه روشن رہتا آيا ہے۔

مائي خيري

پيراگراف: سنڌ جي مٿئين ۾ ڪي گھڻا اهڙيون به ٿي گذريون آهن، جي خيري جي ڪمن ۾ سرڊن کان به گوي ڪئي ويون آهن.

مائي خيري به انهن سخي ۽ درياءُ دل ڪردارن مان هڪ هئي.

ترجمو: سنڌ جي مٿئين ۾ ڪي گھڻا اهڙيون به ٿي گذريون آهن، جي خيري جي ڪمن ۾ سرڊن کان به گوي ڪئي ويون آهن.

مائي خيري به انهن سخي ۽ درياءُ دل ڪردارن مان هڪ هئي.

پيراگراف: دنيا جي شان ۽ شوڪت، دولت ۽ عزت کي بچاءُ ڪونهي. مرڻ وقت ڪوبه پاڻ سان اچي ڪٿي ڪونه ويندو تنهنڪري

هر هڪ سرمندي واري کي گھر جي ته حياتي ۾ اهو ڪم ڪري جو مرڻ بعد سندس ليک ڪا به ناهي.

ترجمو: دنيا کي شان اور شوڪت، دولت اور عزت کو بقاء نہیں ہے۔ مرنے کے وقت کوئی بھی اپنے ساتھ لے کر نہیں جائے گا، اس لئے

ہر ایک صاحب حیثیت کو چاہیے کہ وہ زندگی میں ایسے کام کرے جو مرنے کے بعد بھی اس کی شہادت ملي ہو۔

هنر دولت آهي

پيراگراف: هڪڙي ڳوٺ ۾ هڪ بيوه رهندي هئي، کيس هڪڙو پٽ هو. هن سوچيو ته پنهنجي پٽ کي ڪو نه هڪ راجي،

اهو سوچي هو پنهنجي پٽ کي وٺي شهر آڻي. شهر ۾ هڪ واڍي کي ڏٺائين، جنهن واهولي سان ڪاٺ جا چوڌا پٺي لڌا.

ترجمو: ایک گاؤں میں ایک بیوہ رہتی تھی، اس کا ایک بیٹا تھا، اس نے سوچا کہ اپنے بیٹے کو کوئی هنر سکھایا جائے، یہ سوچ کر وہ اپنے بیٹے کو

لے کر شہر آئی شہر میں اس نے ایک بوڑھی کو دیکھا جو بسولے سے لکڑی کے پھلے اتار رہا تھا۔

M K GABA
Notes

خط

پيراگراف: پيارا دوست خط طويل ٿيندو وڃي. ڳالهائون ته اڃا گھڻيون آهن. ها! پير جي ڳوٺ نيرن تي جانورن جي مائي،

مون کان اڃانه وسري آهي.

صفحہ نمبر 49

mcc

Master
Coaching Center

Add: Yaseen Square Block -F, Doli khata Soldier bazar, Karachi Contact # 0321-2494633 & 0312-2340767

ترجمہ: پیارے دوست خط طویل ہوتا جا رہا ہے باتیں تو ابھی بھی بہت ہیں، ہاں پیر کے گاؤں تاشہ پر چاول کی روٹی، مکھن، شہد اور لسی میں ابھی تک نہیں بھول پایا۔

بين الاقوامي عدالت

پيراگراف: جڏهن ٻن ماڻهن يا جماعتن جي وچ ۾ ڪنهن ڳالهه تان تڪرار ٿي پوندو آهي. تڏهن انهن جي آڏو انهي تڪرار جي نموني تي ٻه رستا هوندا آهن. هڪ ته ڏاڍو ويڙه جو پيو انصاف ۽ صلح جو. ٻي ته ڏاڍو ڳالهه ٿي پوندو آهي. تڏهن انهن جي آڏو انهي تڪرار جي نموني تي ٻه رستا هوندا آهن. هڪ ته ڏاڍو ويڙه جو پيو انصاف ۽ صلح جو.

ترجمہ: جب دو آدمیوں یا جماعتوں کے درمیان کسی بات پر جھگڑا ہوا جاتا ہے، تب ان کے سامنے اسی جھڑے کے حل کے دو راستے ہوتے ہیں، ایک طاقت اور لڑائی کا دوسرا انصاف اور صلح کا۔

M K GABA
Notes

اجرک

پیراگراف: عربین اجر کے کئی «ازرق» جي نالي سان سڏيو آهي. ازرق جي معني آهي نيرو رنگ. اجر کے جي ترنم نيرو رنگ زياده استعمال ٿيندو آهي. اهو به چيو وڃي ٿو ته ٻنهي جهانن جا سردار حضرت محمد ﷺ جن جيڪا چادر اوڍيندا هئا، اُها اجر کے هئي.

ترجمہ: عربوں نے اجرک کو ازرق کے نام سے بلایا ہے، ازرق کی معنی ہے نیلا رنگ، اجرک کی زمین (نچلے حصے) میں نیلا رنگ زیادہ استعمال ہوتا ہے، یہ بھی کہا جاتا ہے کہ دونوں جہانوں کے سردار حضرت محمد ﷺ جو چادر اوڑھتے تھے وہ اجرک تھی۔

ميرن جي دربار

پيراگراف: سنڌ ۾ جڏهن ميرن جي حڪومت هئي، تڏهن مير مراد علي خان جي علاج لاءِ سن ۱۸۲۷ع ۾ ميرن ڪڇ مان هڪ انگريز عميدار ڊاڪٽر جيمس برنس کي گهرايو هو. هن پنهنجي سفر نامي ۾ ميرن جي دربار جي سونهن ۽ نزاکت جي تعريف ڪئي آهي.

ترجمہ: سندھ میں جب میروں کی حکومت تھی تب میر مراد علی خان کے علاج کے لئے سن ۱۸۲۷ء میں میروں نے کچھ میں سے ایک انگریز علمدار ڈاکٹر جیمس برنس کو بلوایا تھا۔ اس نے اپنے سفر نامے میں میروں کی دربار کی خوبصورتی اور نزاکت کی تعریف کی ہے۔

پير اگراف: قنعي ۾ گوڙ ڪونه هو سانت لڳي پئي هئي. اڃا سنهڙيون گهٽيون لتاڙي رهيو هئس، ته يڪدم هڪ وڏو اڱڻ اڳيان آيو، جتي ڪيترائي سنڌي ماڻهو خوش پوشاڪ ويٺا هئا. ڀتين تي ڪمانگري چٽ هئا. پٽ تي ڏهين ڏهين غاليڇا ۽ فرش فروش وڃايا پيا هئا.

ترجمہ: قلعے میں شور مچا، خاموشی چھائی ہوئی تھی، ابھی تک گلیوں سے گزر رہا تھا کہ ایک دم ایک بڑا صحن سامنے آیا، جہاں پر کتنے ہی سنگی لوگ خوش لباس بیٹھے تھے، دیواروں پر نقوش تھے، زمین پر قسم قسم کے قالین اور فرش فروش بچھائے ہوئے تھے۔

ڪينجهر ڍنڍ

پيراگراف: ڪينجهر هڪ پراڻي ۽ تاريخي ڍنڍ آهي. سنڌ جي رومانوي داستان نوري جام تماچي جو تعلق به هن ڍنڍ سان آهي. حضرت شاه عبداللطيف ڀٽائي به انهي داستان جي حوالي سان سرڪاموڊ ۾ ڪينجهر ڍنڍ جو ذڪر ڪيو آهي. ترجمو: ڪينجهر ايڪ پراڻي اور تاريخي جھيل ھي۔ سندھ کي رومانوي داستان نوري جام تماچي کا تعلق بهي اس جھيل ۽ ھي۔ حضرت شاه عبد اللطيف ڀٽائي نے بهي اتي داستان ڪي حوالي ۽ سرڪاموڊ مي ڪينجهر جھيل کا ذڪر ڪيا ھي۔

سنڌي ادب جي مختصر تاريخ

پيراگراف: سنڌي زبان تمام قديم زبان آهي. ان جي اعجازن مان معلوم ٿئي ٿو ته آڳاٽي زماني کان ئي سنڌي زبان ۾ علم ادب موجود هو. عربن جي ڪتابن مان معلوم ٿئي ٿو ته عربن جي حڪومت جي دور ۾ قرآن شريف جو سنڌي زبان ۾ ترجمو ٿيو هو. سنڌي زبان ايت قديم زبان آهي ته آثارات اور علامات ۾ معلوم هوتا هڪ قديم زمانو ۽ هي سنڌي زبان مي علم و ادب ٿيا۔ عربن کي ڪتابن ۽ معلوم هوتا هڪ عربن کي حڪومت ڪي دور ۾ قرآن شريف کا سنڌي زبان مي ترجمو هوا ٿيا۔

M K GABA
Notes

رد پڄاء

پيراگراف: اردو محسن بهاريل اچو آجرو هجي. تنهن کان پوءِ اهو به زبان ڪجي ته ڏني ڪي مڻهي بن کان پوءِ ليو ضرور ڏجي. رد پڄاء به گادي پٽي جي قانونن کي چارستان ملي صاف ڪجي. ترجمو: اردو جي خاتمه بيشه جهاڙ وڌيا هوا صاف ڪترا هوا اس ڪي بعد به بهي دهيان رکيا چاڀي ڪي باور جي خاتمه ڪي مينه دو ڪي بعد به بهي ضرور وڌي۔ کانا پکانا اور کھانے پيڻے ڪي برتنن کي راکھ ۽ مل ڪر صاف ڪريں۔

په ته ٻارهن

پيراگراف: ارشد ۽ سيم پاڻ ۾ دوست هئا. هوباڙيسري ۽ هم ڪلاسي به هئا. اسڪول به گڏجي ويندا هئا ۽ ساڳي بئچ ويهندا هئا. راند به گڏجي ڪيڏندا هئا، ته اسڪول کان ميلن گير جو ڪم به گڏجي ڪندا هئا. ترجمو: ارشد اور سيم آپس مي دوست ٿيا۔ وه پڙهي اور هم جماعت بهي ٿيا۔ اسڪول بهي ساٿه جاتو ٿيا اور ايڪ هي بئچ پر پڙهيو ٿيا۔ ڪم بهي ساٿه ڪيو ٿيا اور اسڪول ۽ ملا هوا ڪر کا ڪم بهي مل ڪر ڪرتو ٿيا۔

نصر پور

پیراگراف: نصر پور سندھ دریا جی کناری آباد هو، ان کری انہی جی زمین ڈاڈی آباد ۽ زرخیز هئي. هي شير نه رگو ساوڪ ۽

شادابی جی کری مشهور هو، پر هن کاریگر ۽ هنر مند ماڻهو به گهڻا رهندا هئا.

ترجمہ: نصر پور دریائے سندھ کے کنارے آباد تھا۔ اس لئے اس کی زمین بہت آباد اور زرخیز تھی۔ یہ شہر نہ صرف ہریالی اور شادابی کی وجہ سے مشہور تھا۔ بلکہ اس میں کاریگر اور ہنرمند لوگ بھی زیادہ رہتے تھے۔

پیراگراف: نصر پور م. کیتراڻي عالم، بزرگ ۽ شاعر ٿي گذريا آهن. سند جو ڏاهو وڻايو فقير به هن شهر جو هو جنهن جا گستاخ به

ماڻهو حوالي طور ٻڌائيندا آهن. شاه عنايت رضوي ڪلاسيڪل شاعري جو هڪ وڏو شاعر ٿي گذريو آهي. اهو به هن

شهر جو هو.

ترجمہ: نصر پور میں کتنے ہی عالم بزرگ اور شاعر ہو کر گزرے ہیں۔ سندھ کے مشہور عقلمند وٹایو فقیر بھی اس شہر کے تھے۔ جس کے اقوال آج

بھی لوگ حوالے کے طور پر سنا تے ہیں۔ شاہ عنایت رضوی کلاسیکل شاعری کے ایک بڑے شاعر ہو کر گزرے ہیں، وہ بھی اس شہر کے تھے۔

جھڑو راج تھڑو پاگ

پیراگراف: هڪڙي بادشاه خواب ٿڌو ته سندس سمن واري ڪوئي م هڪ لومڙي پٺي ڦٽڪي. صبح جو بادشاه سڀني

اميرن، وزيرن ۽ نجومين کي خواب ٻڌايو پر انهن مان ڪوبه ان جو تعبير نه ٻڌائي سگهيو.

ترجمہ: ایک بادشاہ نے خواب دیکھا کہ اس کی آرام گاہ میں ایک لومڑی تپ رہی تھی۔ صبح کو بادشاہ نے اپنے تمام امیروں، وزیروں اور

نجومیوں کو خواب سنایا۔ لیکن ان میں سے کوئی بھی اس کی تفسیر نہ پاسکا۔

M. K. GABA

All Best Institute Notes Available at
FAISAL BOOK STALL

Shop No. 9, Nosheen Centre, New Urdu Bazar
Karachi. Phone 021-34228956

HAMZA BOOK STALL

Shop No. 18, Urdu Bazar, Karachi.
Ph: 021-34228955

FOR HOME DELIVERY
JUST CALL
0312-2549017
0346-3557323

